

Hekimce Bakış

www.bto.org.tr

BURSA TABİP ODASI YAYINIDIR | MAYIS 2021 | SAYI: 101

PANDEMİNİN GÖLGESİNDE

14 MART

Tip Bayramı

MA
NA
RA

Hekimce Bakış

Yıl : 2021

Sayı : 101

İmtiyaz Sahibi

Dr. Alpaslan Türkkan

Yazı İşleri Müdürü

Dr. Ömer Levent Soydiç

Editör

Dr. Dilek Yeğin

Yayın Kurulu

Dr. Engin Demiriz

Dr. Gönül Malat

Dr. Güzide Elitez

Dr. Cem Heper

Dr. Serap Şentürk

Dr. Şule Akköse Aydın

Yayın Kurulu Sekreteri

Onur Fidansoy

Kapak Resmi

Milo Manara

Tasarım

Medya Vadisi - Çiğdem Kıcıroğlu

Baska

Stüdyo Star Ajans

Matbaacılık Ltd. Sti.

Oduluk Mh. Akademi Cd.

No:8 A2 Blok K:2 Nilüfer / BURSA

T:0224 453 52 10

F:0224 453 52 40

G:0533 687 85 23

0533 738 98 03

bursa@bto.org.tr

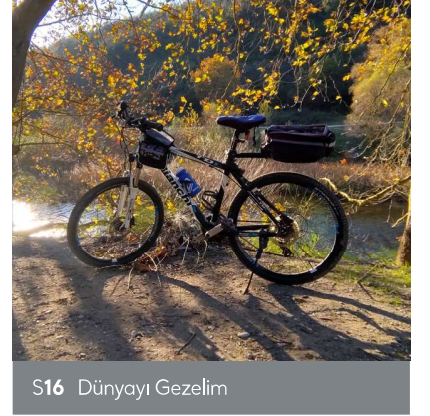
www.bto.org.tr

Hekimce Bakış, Bursa Tabip Odası yayınıdır. Yazılar aksi belirtilmedikçe BTO'nun resmi görüşü değildir. Kaynak belirterek alıntı yapılabilir.

ISSN: 1303-6815

S4 Yönetim Kurulu'ndan

S16 Dünyayı Gezelim

S24 14 Mart'ta Buruk Kutlama

S35 Sanatçı Hekimler Sergisi

S64 Podcast Kanalı Yayında

S76 Pandemiler Tarihi

İÇİNDEKİLER

09	Konuk Yazar Dr. İbrahim BAŞEĞMEZ	46	Kuşlar Ağlamaz Bu Şehirde Dr. Semiha Uzunaltıoğlu
12	Bir Resim Binbir Söylence Dr. Yelda Ertürk	74	Meslektaşlarımızla Şükranlarımızla
18	Deniz Kabuğu Dr. Dilek Abi Yeğin	78	Frotman Dr. Gönül Malat
20	İçimize Bakış Dr. Ömer Levent Soydiç	82	Kitap Kokusu Dr. Engin Demiriz
30	Bozulan Sağlık Ekonomisi Anlatıldı	86	Konuk Yazar Vet. Hek. Melike Baysal

EDITÖR

Dr. Dilek ABİ YEĞİN | dyegin2@gmail.com

Güzel Günlere Doğru..

Yazın yaklaştığı şu günlerde, pandemi yine gündemimizde ne yazık ki! Birkaç mutasyona uğrayarak, tehditlerine 2021 yılında da devam ediyor.

Pandemi döneminde, psikiyatrist ve psikologlara başvuran hasta sayısının yüzde 200-300 oranında arttığı söyleniyor. Salgından sonra dünyanın eski dünya olmayacağı gerçeğiyle birlikte, hayatımıza katacağı pek çok olumlu gelişme de artık daha kolay öngörülebiliyor. Bu gelişmelerden biri: Salgının bazı teknolojik uygulamaların hızla yaygınlaşmasını, sağlayacak olmasıdır. Diğeri ise: Bilimsel araştırmaların öneminin anlaşılmasıyla birlikte, kütlese düzeyde, bilime ilginin ve saygının artması, olacaktır. Ayrıca bireyciliğin ön planda olduğu bazı ülkelerde; ekonomik imkanlardan yoksun bireylerin, sosyal güvenceden de yoksun olmalarının; toplumun tamamını ilgilendiren bir soruna, nasıl kolaylıkla dönüştüğüne görülmüş olması, salgın sonrası bu ülkelerde yeniden yapıcı değerlendirmelere olanak sağlayacaktır.

Hekim ve sağlık çalışanlarının, salgında en yüksek risk grubunu oluşturdukları bilinen bir gerçektir. Bu gerçekten hareketle sağlık çalışanlarının, eşleriyle birlikte aşı olmalarının, yerinde bir karar olacağına inanıyoruz.

Bu sene 14 Mart Tıp Bayramı, pandeminin gölgesinde geçti. Her zaman özveriyle çalıştığını bildiğim tüm meslektaşlarının Tıp Bayramını, sayelerinde güzel günlerin yaklaştığını duyumsayarak, kıvançla, yürekten kutluyorum. Bu baharın çiçekleri sizsiniz..

Hekimlerin ve sağlık çalışanlarının pandemi ile uğraşısını harika resmiyle anlatan ve bu resmi, dergi kapağımızda kullanmamıza izin veren, İtalyan çizer Milo Manara'ya içten teşekkürlerimizi sunuyoruz.

Bursa'da yaşayan göçmen ailelerinden öğrendiğimiz, kırmızı-beyaz martiniçka bilekliğimizi, dileklerimiz tutarak, taktık. Leylekleri havada göremeyince, Leylekli köyünün yolunu tuttuk. Yemyeşil ağaçlarla çevreli, ördeklerin yavrularıyla gezdiği gölün üzerinde, uzak yollardan gelen leylekleri görmek, bizi inanılmaz mutlu etti. Çabucak çiçeklenmiş meyve ağaçlarının dallarına, bilekliklerimizi bağladık. Mesafesiz sosyal ortamlar, sevdiklerimizle doyusuya kucaklaşacağımız güneşli, güzel günler diledik. Umarız; hepimizin ortak dileği olan bu dilekler, sevinçle ve müjdeyle gerçekleşir.

En güzel dileklerimizle..

YÖNETİM KURULUNDAN

Dr. Alpaslan TÜRKKAN | alpaslanturkkan@gmail.com

PANDEMİ GÜNLERİNDE 14 MART TIP BAYRAMI

Değerli meslektaşlarım,
2020-2022 dönemi için görev
verdiğiniz Yönetim Kurulu olarak
dokuz aydır çalışmalarımızı
yürütüyoruz. Covid-19 pandemisi
nedeniyle seçimli Genel Kurul'umuzu
gecikmeli olarak, 2021 Temmuz
sonunda yapmış ve Ağustos ayında
göreve başlamıştık. Yine pandemi
uygulamaları nedeniyle Nisan
2021'de yapmayı planladığımız ara
genel kurulumuzu yapamıyoruz.

Görevde olduğumuz dokuz
ayın pandemiye denk düşmesi,
sınırlayıcı bir etki oluşturdu. Buna
karşın söz verdiğimiz başlıklara
odaklanmaktan uzak durmadık. Tüm
meslektaşlarımıza eşit mesafede
durarak onların haklarını savunmaya
çalıştık, üyelerimiz ile iletişimi
artırmak için tüm iletişim kanallarını
açarak Odanın erişilebilirliğini
artırdık. Mesleki eğitimlerimizi
sürdürdük, yanı sıra halk eğitimlerine
odaklandık. Kitaplar yayınladık, yüz

yüze ve online eğitim etkinlikleri
düzenledik. Odanın medyadaki
görünürlüğünü artırdık. Meslek
örgütlerinin, üyeleri ve onların ortak
çabası ile güçlendiğini biliyoruz.
Bu nedenle görev süremiz dolana
kadar tüm meslektaşlarımızı
Odalarına katılmak için davet etmeyi
sürdüreceğiz.

Pandemi sürecinin zorlayan
koşullarında, bilimsel bilgiyi
meslektaşlarımız ve toplum ile
paylaştık. Bu süreçte kimi kamu
yöneticileri tarafından, hekimlerin
tek meslek örgütü olan Odamızın
görmezden gelinme çabası ısrarla
sürdürüldü. Ancak görüyoruz ki
görmezden gelenler güvenilirliklerini
yitirirken Odamız, toplumda en
güvenilen kurumlar arasında üst
sıralarda yer aldı. Akıl, geçmişinde
olduğu gibi, Bursa Tabip Odası'nın
pandemiye yönelik her söylediğinin
doğru olduğunu, her öngörüsünün
doğru çıktığını değerlendiriyor. Bu

nedenle sosyal medya hesaplarımızın izlenirliğinde ve etkileşimde belirgin artış oldu.

Pandemi sürecinde iş yoğunluğu artan mesleklerin başında yer almamız iş yükünün artmasının yanı sıra artan sağlık riskleri ile de çalışma koşullarımızı zorlaştırdı. Mesleğin kodlarına işlemiş özveri ile çalışmayı sürdüren hekimler için yaşanan zorluklar, yöneticiler tarafından yeterince anlaşılammış, değer görmemiş olsa da hekimleri yıldırmadı. Bir yandan kliniklerde hastalar tedavi edilmeye çalışılırken, bir yandan kontrolsüz anormalleşme, tedavi gereksinimi olan yeni hasta sayısını artırdı. Bu döngü tüm sağlık çalışanları gibi hekimleri ve sağlık sistemini çok zorladı. Covid-19 pandemisi önemli bir sağlık sorunu olmakla birlikte, ekonomi

ve siyasi önceliklerle yönetilirken "hakkınız ödenmez" diyerek sağlık çalışanlarına üç günlük alkış reva görüldü. On binlerce sağlık çalışanı hastalanırken 158'i doktor olmak üzere 399 sağlık çalışanı yaşamını yitirdi. Her yıl Nisan ayının birinci günü, pandemide yaşamını yitiren tüm sağlık çalışanlarının değerli anısı önünde saygıyla eğilme kararı aldık. Anma törenlerimizi yine onların anısına, inşası yeni başlayan Dr. Refik Saydam Parkı'nda yapmayı planlıyoruz.

Bu topraklarda çağdaş tıp eğitiminin başlangıcı ve işgale karşı direnişin sembolü olan 14 Mart, biz hekimler için ayrı bir değer taşır. 1827 yılındaki çağdaş tıp eğitiminin başlangıcı, 1919 yılında İstanbul'un işgaline karşı özgürlüğü seçen ve direnen tıbbiyelilerin çıkış noktasını oluşturdu.

İşgal altında yapılan 14 Mart 1919'dan pandemi altında kutlanan 14 Mart 2021'e eriştik.

Tıp bayramı olarak kutlaya geldiğimiz 14 Mart günümüzde; hekimlerin, hekimliğin sorunları ile toplumun sağlık sorunlarının tartışıldığı, sosyal ve kültürel etkinlikler ile zenginleştirilerek hafta boyunca kutlanıyor. Bursa'da iki yıl öncesine kadar çok değişik etkinliklerle yüz yüze kutladığımız Bayramımız son iki senedir ne yazık ki büyük ölçüde değişikliğe uğradı. Tercih etmesek de etkinliklerimizi online yapmak zorunda kalmış olmamıza karşın katılımın yoğunluğu mutlu ediciydi. Özlemimiz haline dönüşen yüz yüze ve coşku dolu 14 Mart kutlamaları gerçekleştireceğimiz, sağlıklı günler diliyorum.

Sevgiyle sağlıklı kalın.

ÖYLELİ ŞEYLER

Dr. Şule AKKÖSE AYDIN | akkose@uludag.edu.tr

KÖTÜLÜĞÜN SIRADANLIĞI MI? SIRADANLIĞIN KÖTÜLÜĞÜ MÜ?

Stanley kolay yoldan kazandığı parayı cebine koyup, soluğu meyhanede almıştı. Hoşlanmadığı kişiler vardı, onlara içki ısmarlamak istemiyordu ama başka türlü de kimse kendisini dinlemezdi. Bara yanaştı ve gürlledi: -'herkese benden bir burbon ver'. Barmenin kuşkulu bakışları ve meyhanedekilerin tezahüratlarına karşılık cebinden bir yüz dolar çıkarıp, tezgaha koydu. Tüm başlar ona çevrilmiş, birkaç kişi bara yaklaşıp etrafını sarmıştı.

- Stanley nerden buldun bu kadar parayı?
- Hey! Banka mı soydun yoksa?
- Bence, manyak baldızından çaldın.

Bir hamlede içkisini içip, tek tek soru soranların yüzüne baktı. Bir burbon daha istedi ve -'bir bilim adamı dostuma yardım ettim sadece' dedi. -'Bir deneye katılmamı istedi, deneyden sonra da para almam için ısrar etti, ben de kıramadım'. Barın sol tarafında oturan adam kakhahayı koyuverdi. Aynı anda herkes gülmeye ve bağırışmaya başladı.

- Bilim adamı dostuma yardım ettin

ha!

- Stanley, sen ne anlarsın bilimden?
- Yalan söylüyorsun dostum.

Stanley ağır hareketlerle cebinden katıldığı deneyin broşürünü çıkardı ve yanındakilere gösterdi. Sonra broşürü barmene verdi. Şimdi meyhanedeki herkes gözünü barmene dikmiş, merakla bekliyordu.

Barmen yüksek sesle okudu: -"Ceza Vermenin Öğrenme Sürecindeki Etkisi: Bir Eğitim Deneyi, Dr. S. Milgram, Deneye Katılacak Gönüllüler Aranıyor, 17.Şubat.1961, Yale Üniversitesi Psikoloji Bölümü Toplantı Salonu, saat: 14:00". Barmen bitirdi, Stanley kıpırdandı, öksürdü, herkesin kendisini dinlediğinden emin olunca konuşmaya başladı.

- Broşürde yazan yere gittim. Bir sürü erkek ve kadın vardı.
- Kadınlar güzel miydi? Stanley.
- Zevzeklik etmeyin, ciddi bir yer orası ama kadının birinin memeleri çok büyüktü. Neyse, gözlüklü bir adam bizi ikiye bölümlü gruplara ayırdı, Bobby isimli bir sümsük ile eşleştirdim, başka bir odaya geçtik. Dr. Milgram

geldi kendini tanıttı, ne yapacağımızı anlattı. Sonra ellerini yumruk yapmış bir halde bana uzattı. Sağ elini seçtim, avucunu açınca öğretmen yazan bir kağıt çıktı. Yani ben öğretmen oldum, Bobby de öğrenci. Beni bir cihazın önüne oturtular. Cihazda numaralar vardı; 15'den 450'ye kadar. Bunlar elektrik derecesiymiş.

- Ne yani sana elektrik mi verdiler Stanley?
- Hayır aptal! Ben verdim elektriği.
- Kime?
- Kime olacak Bobby'e.
- Bu ne biçim deneymiş Stanley?
- Bobby'i başka bir odaya aldılar. Onu göremiyordum ama sesini duyabiliyordum. Neyse, önüme bir liste koydular, bu listedeki kelimeleri tek tek Bobby'e okuyup, tekrar etmesini istedim. Bobby okuduğum kelimeleri hatırlamaz ya da yanlış söylerse elektrik veriyordum ve her yanlış cevapta elektriğin dozunu arttırıyordum.
- Bobby'e ne oldu Stanley? Çok canı yanmıştır.

- Gerçekten bunu yaptın mı Stanley?
- En çok kaç kadar çıktın Stanley?
- .....
- Hey Stanley, kaç kadar çıktın?
- Aptal Bobby kelimeleri hep yanlış hatırladı.
- Kaça kadar çıktın?
- 450'ye kadar çıktın mı?
- Evet çıktım. Bobby çok acı çekti, durmak istedi, bağırdı, kalbim var

dedi ama durmadım. Işıklar yanıp sönüyordu...

- Neden durmadın Stanley?
- Çünkü yanımdaki gözlüklü adam: -Devam etmelisiniz Bay Kowalski" deyip duruyordu. Devam etmelisiniz, devam etmeniz; deneyin sonuçlanması için çok önemli Bay Kowalski, bir bir bir. Aptal Bobby de 10 kelimeyi aklında tutamadı zaten, onun suçu. İnsan biraz dikkatli olur. Sonra deney bitti, bana dört yüz dolar verdiler ve gönderdiler. Hadi birer burbon daha içelim.

Kahkaha atan adam yere tükürdü:
- 'Lanet olsun ben istemiyorum' dedi. Birkaç adam ikinci burbon için tereddüt etti ama diğerleri içmeye başlayınca çoğunluğa katıldılar.

1961 – 1962 yıllarında Dr. S. Milgram sosyal psikoloji alanında bir araştırma yaptı. Bu araştırma, insanda ki uyum ve itaat etme olgusuna zengin bir içgörü kazandırmaya hala devam etmektedir. Milgram Deneyi olarak literatürde kendine yer bulan çalışma, cezalandırmanın öğrenme üzerindeki etkisini araştırıyordu.

Fakat gerçek niyet bu değildi ve deneklerden saklanıyordu. Araştırma etik açıdan sorunluydu. Ancak sonuçlar öyle hayret vericiydi ki, deneyin tüm hataları göz ardı edilmişti.

Deneyde öğretmen ve öğrenci rolleri vardı. Kura çekilecek ve denekler ya öğrenci ya da öğretmen olacaklardı. Ancak kura hileliydi ve deneklerin hepsine öğretmen rolü verildi. Tabii ki denekler hile olduğunu bilmiyordu ve hepsi kendilerinin öğretmen kurası çektiğini sanıyordu. Öğrenci rolü ise Dr. Milgram'ın kendi asistanları tarafından oynanıyordu.

Öğretmen rolü alan deneklere, deney anlatıldı. Buna göre; öğretmenler ve öğrenciler ayrı ayrı odalarda oturacaklardı. Öğretmen/deneğin yanında gözlemci yer alacak, öğrenci ise yalnız olacaktı. Öğrencinin üzerine elektrotlar bağlanmıştı. Öğretmen/deneklerin ise önünde öğrencilere elektrik vermek üzere bir düzenek

hazırlanmıştı. Öğrenci doğru cevap vermediğinde, öğretmen/denek elektrik verecek ve dozu giderek arttıracaktı. Önündeki panelde 15-450 voltluk enerji düğmeleri vardı (tabii ki öğrencilere gerçekten elektrik verilmiyordu ama öğretmen/denek gerçekten verildiğini sanıyordu). Öğretmen/denek ile öğrencinin görsel teması yoktu sadece öğrencinin sesini duyuyordu. Öğretmen/denek öğrencinin doğru cevap verip vermediğini, paneldeki yeşil ışığın yanmasıyla anlıyordu. Yanlış cevap anlamına gelen kırmızı ışık yandığında elektrik şoku veriyordu. Böylece cezalandırma ve öğrenme ilişkisi inceleniyordu.

Deney başlar; ilk birkaç soruya doğru cevap gelir. Az sonra öğrenci ilk yanlış cevabını verir ve öğretmen/denek ilk şoku uygular.

Öğretmen/denek uygulanacak dozu yükseltme konusunda her tereddüt ettiğinde aşağıdaki cümleler sırayla söylenir;

1. Lütfen elektrik vermeye devam edin.

2. Deney devam etmenizi gerektiriyor.

3. Devam etmeniz deney için çok önemli.

4. Devam etmekten başka çareniz yok, devam edeceksiniz.

- 75 voltta öğrenciden "ahh" sesi gelir.

- 90 volt, aynı ses tekrarlanır.

- 105 volt, ses yükselir.

- 120 volt, öğrenci çok acıyor der.

Öğretmen/denek bu noktadan itibaren elektrik şoku vermek konusunda tereddüt etmeye başlayabilir.

- 135 volt, kuvvetli bir inilti sesi gelir

- 150 volt, öğrenci bağırma başlar, deneyin kesilmesini ister. Kalp hastası olduğunu devam etmek istemediğini söyler.

- 165 volt geçilir, öğrenci çığlık atar.

- 180 volt, öğrenci acıya dayanmadığını, devam edemeyeceğini bağıarak tekrar eder.

- 195 volt, öğrenci durmaksızın bağırır beni çıkarın, kalbim sıkışıyor der.

- 210 volt, cevap vermiyorum, bırakın beni diye şiddetle bağırır.

- 225, 240 ve 255 volt, sesi gittikçe yükselir.

- 270 volt, acı içinde ağlamaya başlar.

- 285 volt, çığlıklar atar.

- 300 volt, çığlık atıp durmaları için yalvarır.

- 315 volt, sesinin son raddesinde yalvarır.

- 330 volt, durmaksızın yalvarıp durmalarını, kalbinin sıkıştığını söyler.

Deney tüm ciddiyetiyle devam ederken, öğretmen/deneklerin % 60'dan fazlası karşılarında kalp hastası bir insan olduğunu düşünmelerine rağmen, 450 volta kadar elektrik şoku uygulamayı kabul ederler. Emir ve komuta zincirine girilip kesin emirler alınca, çok az kişi uygulamayı reddeder.

Çok sayıda ahlaki eleştiri alan Dr. Milgram, 6 ay sonra katılımcılarla tekrar görüşmüş, deneklerin sonradan pek de vicdan azabı çekmedikleri sonucuna varmıştır. Deneklerin ezici çoğunluğu, bu işte yer aldıklarından dolayı memnun

olduklarını belirtmişler. Birkaç denek ise az da olsa pişmanlık ve rahatsızlık hissettiklerini ifade etmişlerdir. Deneklerin %80'i uyum ve itaatkarlık konularında buna benzer başka araştırmaların yapılması, Milgram deneyinin açtığı yoldan başka araştırmacıların da gitmesi gerektiğini savunurlarken, %75'i Milgram deneyinden kişisel olarak yararlı bir şeyler öğrendiklerini iddia etmişlerdir.

Dr. Milgram'a neden böyle bir deney yaptığı sorulmuş ve o cevaben:

- "Başta Hitler Almanya'sında olmak üzere yargılanan tüm savaş suçluları, "ben sadece görevimi yapıyordum" şeklinde bir savunma yapıyorlardı. Bu ilgimi çekti ve insanların itaat sınırlarının ne olacağını merak ettim" demiştir.

Sözü Dr. Milgram'a ilham veren en dikkat çekici savaş suçlusunun savunmasıyla bitirelim.

"8 Mayıs 1945 tarihinin, benim için önemli olmasının başlıca nedeni, artık şuraya veya buraya üye olmadan yaşamak zorunda olduğumun, kafama dank etmesiydi. Artık bu zorlu hayatı lidersiz, tek başıma sürdürmem gerekiyordu; kimseden direktif almayacaktım, artık kimse bana emir vermeyecekti, gerektiğinde başvurabileceğim bir yönetmelik olmayacaktı. Uzun lâfın kısası: Hiç bilmediğim bir hayat beni bekliyordu..."

Kaynaklar/Esinlenmeler:

1. Hannah Arendt, Kötülükün Sıradanlığı: Adolf Eichmann Kudüs'te, 1963
2. Tennessee Williams, İhtiras Tramvayı, 1947
3. Wikipedia.org

KONUK YAZAR

Dr. İbrahim BAŞEĞMEZ | drugurkoksal@gmail.com

AYNALI DOKTOR

Memiş ağa bir süredir kendini iyi hissetmiyordu. Karnında bir ağrı vardı, ara ara kıvrandırıyor. Midesi bulanıyor, bazen yediklerini çıkarıyordu. Bu ara ishal de başlamıştı. Fakat bu da seyrek oluyordu. "Herhalde yediklerim dokunuyor" diye düşünüyordu. Halsizdi. Eskiden bütün gün iki öküzün çektiği sabanın arkasından koşturan Memiş Ağa, şimdi yarım gün bile çalışmıyor, oturup dinlenmek lüzumunu hissediyordu. Geçen gün kahvede bir arkadaşı "Hasta mısın Memiş Ağa, rengin solmuş?" diye sormuştu. Yedikleri kendisini yiyip bitiriyordu. Çok yemek yemesine rağmen kilo vermişti.

Durmadan nane-limon kaynatıp içiyor, içi yumuşasın diye hergün yarım bardak zeytinyağını aç karnına alıyordu. Hiç bir faydası olmuyordu. Hatta bazan bunlar da bulandırıyor midesini. Bibisi ** paryavşanı** getirdi. "Bunu kaynat iç, bir şeyciğin kalmaz" dedi. Gerçekten kendini biraz rahatlamış hissetti. Sonra karın ağrısı, şişkinlik, gaz tekrar başladı. Keyfi iyice kaçmıştı.

Bir gece yine kahvede otururken söz hastalıklardan açıldı. Ahmet Ağa:

"Duydunuz mu?" dedi. "Hüsam ağanın gencecik kızı verem olmuş. Hastaneye yatırmışlar."

İsminin geçtiğini duyan Hüsam Ağa sandalyesini aldı, konuşanların yanlarına geldi.

"Vah!.. Vah!.. geçmiş olsun" dediler Hüsam Ağaya.

"Sağolun" dedi Hüsam Ağa.

"Nasıl oldu? Anlat hele Hüsam Ağa" dedi biri. Zaten çok dolu olan, canı bu işe çok sıkılan Hüsam Ağa anlatmaya başladı:

"Biliyorsunuz Zeynep kızı, Mehmet Ağa'nın oğluna verecektik. Düğün hazırlığı yapıyorduk. O sıra ne olduysa Zeynep öksürmeğe, yemekten içmekten kesilmeğe başladı. Her geçen gün zayıflıyordu. 'Yavuklusu askerde, onun hasretini çekiyor,' dedik ama kız her gün eriyordu. Ateşler içinde yanıyor, terliyordu. Aynı şekilde hasta olan ve şehirde oturan kız kardeşime, halasına mektup yazdık. O da Ökkeş Doktor'a gitmiş. Doktorun bir aynası varmış, aynaya koymuş ve şıppadanak hastalığı görmüş. Bunu duyunca biz de ona gidelim dedik ve Zeynep kızı ata bindirip şehre indirdik. Ökkeş Doktor aynada baktı, kızımın da şıp diye hastalığını bildi. Meğer kız verem olmuş. Halasından bahsedince, "ondan mikrop almış olabilir" dedi ve kız hastaneye gönderdi. Üç aydır yatıyor Zeynep hastanede. Şimdi yatıyor Zeynep hastanede. Şimdi görün, kadana gibi oldu.

Memiş ağa, "acaba ben de gitsem içime bakıp hastalığımı görür mü?" diye kendi kendine sordu. Hüsam Ağa'yı yakalayıp tekrar konuşmalıydı. Nitekim öyle de yaptı. Bu işe kafası yattı ve Ökkeş Doktor'a gitmeğe karar verdi.

Hemen hazırlığını yaptı. Heybesine bir topan tereyağı, bir kabin içine yeni kestiği baldan okkalı bir petek koyarak heybesini sırtına attı; sepete de on beş kadar yumurta koyup yola koyuldu. Eli boş gitmek olmazdı. Devlet dairelerine giderken de Allah ne verdiyse götürüyordu. Doktorun onlardan ne eksikliği vardı ki boş gitsin. Hem kendine yakışmazdı eli boş gitmek.

Oğlu da "Beraber gidelim baba, ne olur ne olmaz" demişti de istememişti oğlunu yanında. Hem iş güç kalacaktır, hem de şehirde bir iki gece kalması gerekebilirdi. Masrafı çok olurdu o zaman. Yalnız gider, yalnız gelirdi.

Tan yeri ağarmadan kalktı, abdestini aldı, sabah namazını kıldı. İki elini açıp duasını yaptı. Sonra yufkanın içine peynir ve bir dal da taze nane koyup iştahla yedi. Yolluk olarak da yanına haşlanmış yumurta, peynir ve bir miktar da kavurma almıştı. Acıkınca bunları da yufkaya sarıp yiyecekti.

Köyü çıktığında sabahın alaca karanlığında önünde birinin

yürüdüğünü gördü. Başında kasketi, omzunda heybesi, elinde bir sopa, kendisi gibi şalvarlı biriydi. Önce tanıyamadı. Adımlarını hızlandırdı ve yetiştii. Yolcunun, amcaoğlu Hüseyin olduğunu gördü. Hüseyin de 6-7 ay önce doğan oğlunun nüfusunu çıkartmak için şehre gidiyordu. Uzun yolculukta bir yol arkadaşı bulduğuna sevinmişti

Memiş Ağa. Uzun yol yalnız çekilmezdi. Muhabbet ede ede giderlerdi. Hüseyin, "Hayrola, nereye böyle," diye sordu.

"Şehire bir doktor gelmiş. Aynada bakıyor, içini görüyor, hastalığının ne olduğunu biliyormuş. Benim de karnım ağrıyor. Belki benim de içimi görür, ne olduğunu bilir diye ona gidiyorum"

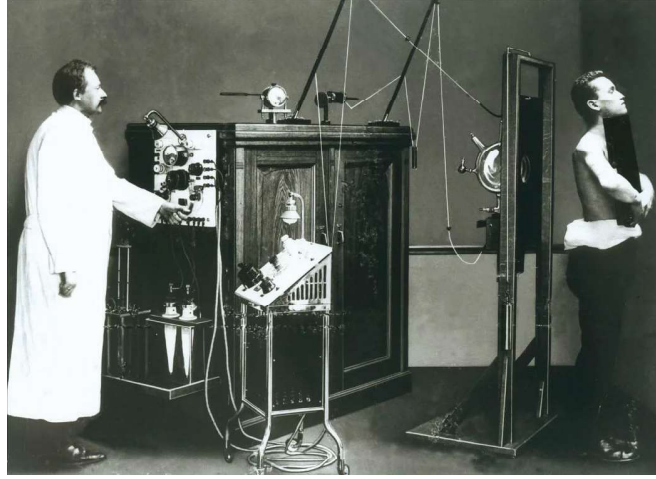
Havadan, sudan, işlerden konuşa konuşa yola devam ettiler. Gidiş kolaydı. Bayır aşığı iniyorlardı. Dönüş zorlu olacaktı. Bugün dönemeyeceklerine göre bir gece handa kalır, ertesi sabah yola çıkarlardı.

Vakit ikindiye devirdiğinde şehre vardılar. Hüseyin geç olduğunu, bu gece handa yatıp yarın hükûmete gideceğini söyledi. Memiş Ağa hemen doktora gitmek istiyordu. Ayrıldılar.

Memiş Ağa sora sora doktorun yerini buldu. Çarşının ortasında, bir eczanenin üstündeydi doktorun yazıhanesi. Çok yorulmuştu; oflaya puflyaya merdivenleri çıktı. Her taraf karanlıktı; merdiven başlarına birer mum dikerek koridoru aydınlatmışlardı. Doktorun kapısı açıktı, içerisi de doluydu. Şalvarlı, basmadan yapılmış bir bluz giymiş, başı yarı bağılı bir kadın karşıladı Memiş Ağayı. Çok kalabalık olduğunu, isterse yarın gelmesini söylese de Memiş Ağa bekleyecek, muayene

olmadan gitmeyecekti. Kadın fazla üstelemeden eline bir numara verdi ve boş bir sandalyeye oturttu.

Bazı hastaların girmesiyle çıkması bir oluyor, bazıları da 15-20 dakika içeride kalıyordu. Böyle giderse gece yarısı sıra gelecekti Memiş Ağa'ya. Kadına sordu; "o kadar sürmez" dedi kadın. "Çoğu kontrol hastası bunların!"

Nihayet sıra ona gelmişti. Hava kararmış, kadın iki lüks yakmış, birini doktorun odasına, birini salona koymuştu. Odada üzeri çay ve sigara yanığı lekelerinden görünmeyen bir masa, doktorun oturduğu eski bir koltuk ve masanın önüne iki kahve sandalyesi konmuştu. Karşıdaki pencerenin önünde bir muayene divanı görünüyordu.

Elindeki yumurta sepetini, heybedeki bal ve tereyağını çıkartıp masanın üzerine koydu.

"Çam sakızı çoban armağanı Doktor Bey, afiyetle yersiniz."

Doktor teşekkür etti, kadını çağırdı, masaya bırakılanları almasını söyledi. Memiş ağaya masa önündeki sandalyeyi gösterdi

"Otur Ağa"

Sandalyenin ucuna ilişti. Doktor "Rahat otur" diye ikaz etti ve Memiş Ağa şte o zaman biraz rahatlayıp sandalyeye yerleşti.

"Adını bağışla"

"Memiş"

"Ne derdin var?"

"Sen anlayacaksın doktor bey, aynaya koyup bakacaksın"

"Sen hele söyle de ayna kolay"

"Karnım ağrıyor, kusuyorum"

Doktor daha başka sorular sorunca Memiş Ağa telaşlandı;

"Aynada bakmayacak mısın?"

"Memiş Ağa, önce bir muayene edelim, nereye bakacağımıza karar verip bakacağız herhalde. Aynayla bakmadan olmaz ki" dedi.

"Her tarafıma aynayla bak doktor," dedi. "Ne varsa çıksın ortaya"

Doktor Memiş Ağayı muayene divanına yatırıp bir güzel muayene etti. Muayene sırasında da bazı sorular sordu. Memiş Ağa ikide bir "Ayna" deyip duruyordu. Nihayet doktor kalkmasını, bitişik odaya geçip soyunmasını istedi.

Memiş ağa uçkurunu eliyle tutup postalinı bile giymeden bitişik odaya geçti. Oda gaz lambası ile aydınlatılmıştı. Köşede bir askı, yanında bir sandalye gördü. Odanın ortasında da adam boyundan yüksek, ön tarafında yeşilimsi cam olan bir alet gördü. Uzun uzun bu alete baktı. 'Ayna dedikleri bu mu ola?' diye düşündü. Doktorun, "Soyundun mu Memiş Ağa?" diye sorduğunu duyunca soyunmağa başladı. Üzerinde Amerikan bezinden yapılmış bir iç gömleği, bir de dizine kadar uzanan donu kalmıştı. Doktor içeri girince iç gömleğini de çıkarmasını istedi.

Memiş ağayı elinden tutup aynanın arkasına geçirdi. Loş ışıkta bir şey görünmüyordu. "Basamağa çık şimdi..."

Ayak bileğinin üstüne gelen yükseltiyi hissetti ve çıktı. Doktor gaz lambasını biraz daha kısarak aynanın önüne geçti. "Nefes al, nefes ver, sağa dön, sola dön..." gibi talimatlar verdi. Uysal bir çocuk gibi söylenenleri yaptı. Bu arada doktor kendi kendine söyleniyordu:

"Bak!.. Bak!.. Şuna bak!.. Dikilmiş ayakta duruyor, şu da yatıyor!" Sonra:

"Memiş Ağa" dedi. "Senin karnında iki tane kurt var. Biri ayakta durmuş, dingil dingil ediyor. Diğeri şimdilik yatmış uyuyor. Senin karnını bunlar ağrıtıyor."

Tekrar gaz lambasının ışığını açtı, "Giyinebilirsin" dedi ve odadan çıktı.

Memiş Ağa'nın canı sıkıldı. Hepsi bu kadar mıydı? Aynayla bir göğsüne, bir de karnına bakmıştı sadece. Kafasına ve bacaklarına niye bakmamıştı? Sormak istiyordu, ama çekiniyordu. Gaz lambasının loş ışığında giyindi, kuşağını bağladı. Postalları diğer odada kalmıştı. Çıktı, onları da alarak ilk geldiğinde oturduğu sandalyeye oturdu, postallarını giydi. Kafasındaki soruları sorup sormamaya karar veremiyor, doktorun yüzüne bakıyordu. Doktor başını öne eğmiş, önündeki kâğıda bir şeyler yazıyordu.

Kâğıdı koçanından kopararak Memiş Ağa'ya uzattı:

"Demin de söylediğim gibi, Memiş Ağa; karnında en az iki tane kurt var. Onları düşürmen için hap yazdım. Aşağıdaki eczaneden al; köye gidince sabah aç karnına üç tanesini bir bardak suyla yut; bir hafta bekledikten sonra kalan üç tanesini de aynı şekilde yut. Ertesi gün büyük abdestine bak, göreceksin kurtları..."

Memiş Ağa reçeteyi aldı, doktora borcunu ödedi, çıktı dışarıya. İçeride sadece bir hasta kalmıştı. Doktora, "Kafama ve bacaklarıma niye bakmadın?" diye sormamıştı.

Söylediklerinden de bir şey anlamamıştı. Kafasında kalan sadece 'karnında iki tane kurt' olduğuydu.

İki gaz lambasının soluk bir ışıkla aydınlatıldığı eczaneye girdi. Elindeki kâğıdı eczacıya uzattı. Eczacı tezgâhtaki mum ışığında kâğıdı okumaya çalışırken bir anda eczanenin içi aydınlandı. Elektrik gelmişti. "Nihayet!" diye söylenerek rafların birinden beyaz, küçük bir kutu çıkardı; ince bir kâğıda sararak Memiş Ağa'ya uzattı:

"Nasıl kullanacağını biliyor musun?"

Memiş Ağa'nın aval aval yüzüne baktığını görünce doktorun tarif ettiği gibi tekrar tarif etti:

"Sabah aç karnına üç tane yut, iki saat bir şey yeme, bir hafta sonra üç tane daha yut!.."

Kutuyu cebine koyup hanın yolunu tuttu. İçinden de "Bu kadar mı? Üç hap beni iyileştirecek mi?" diye kendi kendine soruyor, doktorun kendisini başından savdığını düşünüyordu. Kutuyu çıkarıp çıkarıp bakıyor, tekrar cebine koyuyordu. Çok da ucuz bir ilaçtı.

Handa Hüseyin Ağa'yı buldu.

"Geçmiş olsun, neyin varmış?"

"Hiç sorma be Hüseyin! Doktor beni başından savdı, sadece bir kutu ilaç verdi, o da üç kuruşluk bir ilaç. Ben bununla iyileşir miyim?"

"İyileşirsin, iyileşirsin!.. Bu doktorun üstüne yok Memiş Ağa"

"Bir de haftada üç tane yut dedi. Nereme iyi gelecek bu ilaç?"

"Bir bildiği var ki az ilaç yazmış. Sen yine kullan, geçmezse tekrar gider doktora kafa tutarsın Memiş Ağa"

"O kadar yolu bir daha mı geleceğim? Mümkünü yok. İş-güç, çift-çubuk kalacak. Tekrar gelmem ben bu doktora."

Ertesi sabah ezanla kalkıp abdest alarak namazlarını kıldılar. Hüseyin Ağa, nüfusa gidecekti. Memiş Ağa, köye gideceğini söyledi. Dükkânlar açılır açılmaz hanımı ile geline, gelmişken pazen almak istiyordu. Gelinin elinden dikiş geliyordu; dikerdi.

Çarşıya çıktı, manifaturacıda pazen değil de Nazilli basmalarını gördü, imrendi, onlardan aldı. Çarşı ekmeği de güzel oluyordu, altı tane de çarşı ekmeği aldı. Heybesine koyup omzuna attı ve köye doğru yola koyuldu.

Ertesi sabah ilaç kutusunu açtı, üç tane beyaz hapı ağzına atıp bir bardak suyla içti.

"iki saat bir şey yeme!" demişlerdi; O, ikindiye kadar yemedi. Ertesi gün tuvaleti geldi. Merak ediyordu. Ahır yerine bir çalı dibini seçerek kakasını yaptı. Kurt-murt yoktu. Akşama doğru, ishal olmadığı zamanlar olmayan bir şey oldu ve tekrar tuvaleti geldi. Yine bir çalı dibine gitti. Bu defa makattan beyaz bir şey sarktığını gördü. Bir türlü çıkmıyordu. Zorla eliyle çekip çıkarmak zorunda kaldı. Gerçekten bu bir solucana benzeyen kurttu.

Bibi: Hala

Peryavşanı: Bazı yerlerde peryavşanı denen şifalı bir bitki. Daha çok karın ağrılarında kullanılır.

NOT: 1970'li yıllarda bazı doktorlar muayenehanelerinde skopi bulunduruyorlardı. Ancak günde 30-40 hasta bakan bir doktor, eğer her hastaya skopi ile bakarsa, X ışınlarının tehlikeli sonuçlarından kurtulamazdı. Yukarıdaki öykü gerçek olaylara dayanmaktadır. Konu olan doktor gerekli olmayan hastaya skopi yapmazdı. Fakat gerekli ise skopi yapmaktan kaçınmazdı. Nitekim bahsi geçen doktorun ölümünden sonra skopi cihazını alan bir başka doktor arkadaş lösemi sonucu vefat etmiştir.

BİR RESİM BİNBİR SÖYLENCE

Dr. Yelda ERTÜRK | eyerturk@gmail.com

RESİM SANATINDA BİR LOBOTOMİ ÖRNEĞİ "APTALLIK TAŞININ ÇIKARILMASI"

Jan Sanders van Hemessen (1500-1566) "Cerrah" 1555.

Arkeolojik buluntular, eski çağlardan beri kraniotominin belli ritüellerle birlikte tıbbi amaçlı uygulandığını göstermektedir. Mezopotamya, Antik Mısır ve Yunan uygarlıklarında lobotomi ve kraniotomi konusunda daha ileri örneklerle rastlanır. Fakat özellikle Avrupa'da Ortaçağ boyunca, tek tanrı egemen skolastik anlayış din adamlarının tekelindeki tıp biliminde gerilemeye yolaçmıştır. "Stone of Madness" adıyla tarihe geçen

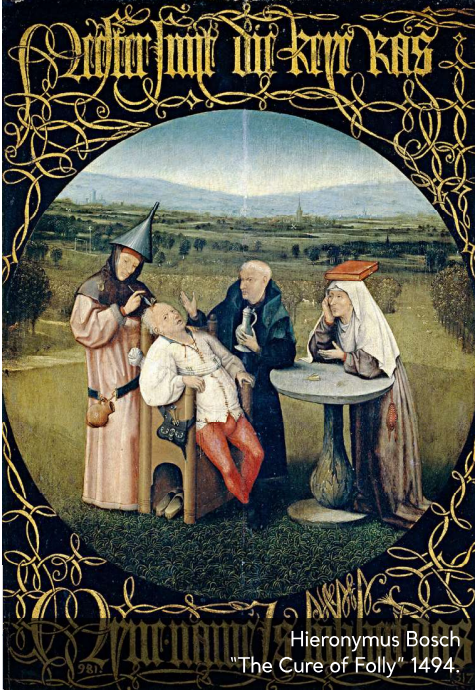
"Aptallık veya Delilik Taşı", Ortaçağ'da insanların beyinlerinin içinde olan ve akıl hastası olmalarına sebep olduğu düşünülen, taş olarak bilinmektedir. Halk arasında 15. yüzyılda insanların aklını kaybetmesinin sebebi olarak gösterilen Delilik Taşı, beyinden çıkarıldığı takdirde aklın geri geleceğine inanılmıştır. Delilik taşının çıkartılması kafatasının kesilmesiyle mümkünken, bu yöntem en eski ruhsal tedavi şekli olan kraniotominin

bir varyasyonu olan trepanasyon uygulamasıdır.

Resim Sanatı tarihinde 16. yüzyılda Hollanda ve çevresinde "Delilik Taşı Çıkarılması" dönemin pek çok ressamının çalışma konusu olmuştur. Bu çalışmalar, sanatsal olarak pek çok müzeyi dolduran şaheserler yaratılması yanında, tıp tarihine tanıklık etme ve belge oluşturma açısından da önemli bir görevi üstlenir.

Hieronymus Bosch'un "Aptallığın Tedavisi" resmi bu çığgın tedaviye ve o

Hieronymus Bosch
"The Cure of Folly" 1494.

dönemki cahilliğe sağlam bir ironi ile yaklaşmaktadır. Cerrahi operasyonu yapan kişinin kafasındaki huni, onun bir şarlatan olduğunu betimler. Cerrahın yanında siyah cüppesiyle bir din görevlisi elinde gümüş bir testi ile ya hastaya telkin ya da cerraha yardım etmektedir. Bu işlemi izleyen, başının üzerinde kutsal kitap olan rahibe kadının da ressam Bosch tarafından dönemin aptallığının bir tasvirini vermek üzere kompozisyona yerleştirildiği görülmektedir. Dönemsel olarak düşündüğümüzde, din ve tıbbın birbiriyle içiçe geçmiş alanlar olduğunu hatırlayıp, burada bize iletilen sembolik anlamın, delilik ya da aptallıktan kurtulma çabasının yanı sıra düzenin devamı, egemen iktidarın takdiri olduğu düşünülebilir. İlginç olarak ressam detaylı bakışta, frontal bölgeden açılan kesi de bir çiçek ve masa üstüne de aynı çiçeği tekrar resmeder.

Çiçeklerin resme eklenişi pek çok şekilde yorumlanabilir. Hollanda Atasözleri içerisinde aklın çiçeğine veya taş kafalılığa ait göndermeler

vardır. Farklı bir yorum olarak lale ticaretinin, dönemin en çok para getiren işi olması nedeniyle, boş ve maddi kaygılar güdülen bir iş yapıldığına ait bir göndermede olabilir.

Tabloda müdahale edilen kişi, beyaz bir kıyafetle, özel bir sandalyeye, göğsünün altından bir bezle bağlanmış ve

ayakkabıları çıkarılıp sandalyenin altında bir bölüme yerleştirilmiş olarak resmedilmiştir. Bize bakışı aptallık veya delilikten çok çaresizliğini yansıtır. Resmin yukarısında ve aşağısında yer alan altın renkli Gotik yazıtta şöyle yazmaktadır:

*"Meester snyt die keye ras
Myne adı Is Lubbert Das"*

Yani "Efendim, delilik taşlarını çıkarın. Benim adım Lubbert Das" Hollanda edebiyatında aptal ve çabuk kandırılan bir komedi karakteri olan "Lubbert Das" bu kafiyeli mısralara

özellikle eklenmiştir.

Lubbert'i aptallıktan kurtaracak olan taş, bir başka bakış açısıyla; rahip ve rahibenin beklediği servet ve kontrol mekanizmasının mihenk taşına dönüşebilir. Lubbert tıp ve din sayesinde aptallıktan kurtulabilse(?) bile rahip ve rahibenin onun üzerinden gücü ele geçirerek, arzu edilen normal olma ve düzenin

devamı sayesinde kurulacak hükümlerliği sağlanacaktır. Öyleyse, bu durumda delilik ve aptallık taşının kafasından çıkarılmasını talep eden kişi gerçekte Lubbert değildir, o sadece talep ettirilmiştir.

Michel Foucault, Deliliğin Tarihi'nde, deliliğin gündelik yaşamın bir parçası sayıldığı, kaçıklarla çığgınların sokaklarda ellerini kollarını sallayarak dolaştıkları Orta Çağ'dan, tehlikeli sayılmaya başladıkları, tımarhanelere kapatıldıkları, öteki insanlarla aralarına ilk kez duvarların çekildiği 18. yüzyıla kadar, Batı'da deliliğin arkeolojisini inceler. Kitapta da değinildiği şekilde aklın sınır tanımazlığı "normaliteye" kurban etmekte ve bu kurban ekonomisi sayesinde genel bir güç ekonomisinin yükselişine de katkıda bulunmaktadır. Halbuki farklı bir açıdan bakıldığında, delilik ve aptallığın akli, düşünceyi, oluşu normalite dışına çağırmakta buluşan, çoğulsallığın, çok anlamlılığın, yaratıcılığın baş tacı edildiği durumlar ürettiğini söyleyebiliriz. Sanat ve bilim dünyası bunun örnekleri ile doludur.

Pieter Huys (1519-1584)
"A Surgeon Extracting
the Stone of Folly" 1561

Günümüzde bu konu pek çok kitap tiyatro ve sinemada işlenmiştir. Gerek delilik taşı gerekse Hieronymus Bosch'un "Aptallığın Tedavisi" resmi, 2002 yılında Cannes Film Festivali'nde en iyi kısa film seçilen 6 dakikalık yapıma konu olmuştur. Akıl hastanesinde geçen "Stone of Folly" isimli kısa filmde delilik taşının çıkarılması anlatılırken, iktidara ve onun egemenliğinin devamını sağlama yollarına bambaşka bir eleştiri getirerek olayın absürtlüğünü anlatmaktadır. Ama belkide konunun en güzel örneğini Ken Kesey'in yazdığı romandan uyarlanan ve "Guguk Kuşu" adıyla ünlene tiyatro ve film çalışmasında görebiliriz. Bursa Tabip Odası Parantez Sahnesi bu oyunu her aşamasından farklı bir keyif ve ders olarak pandemisiz günlerde gerçekleştirmişti.

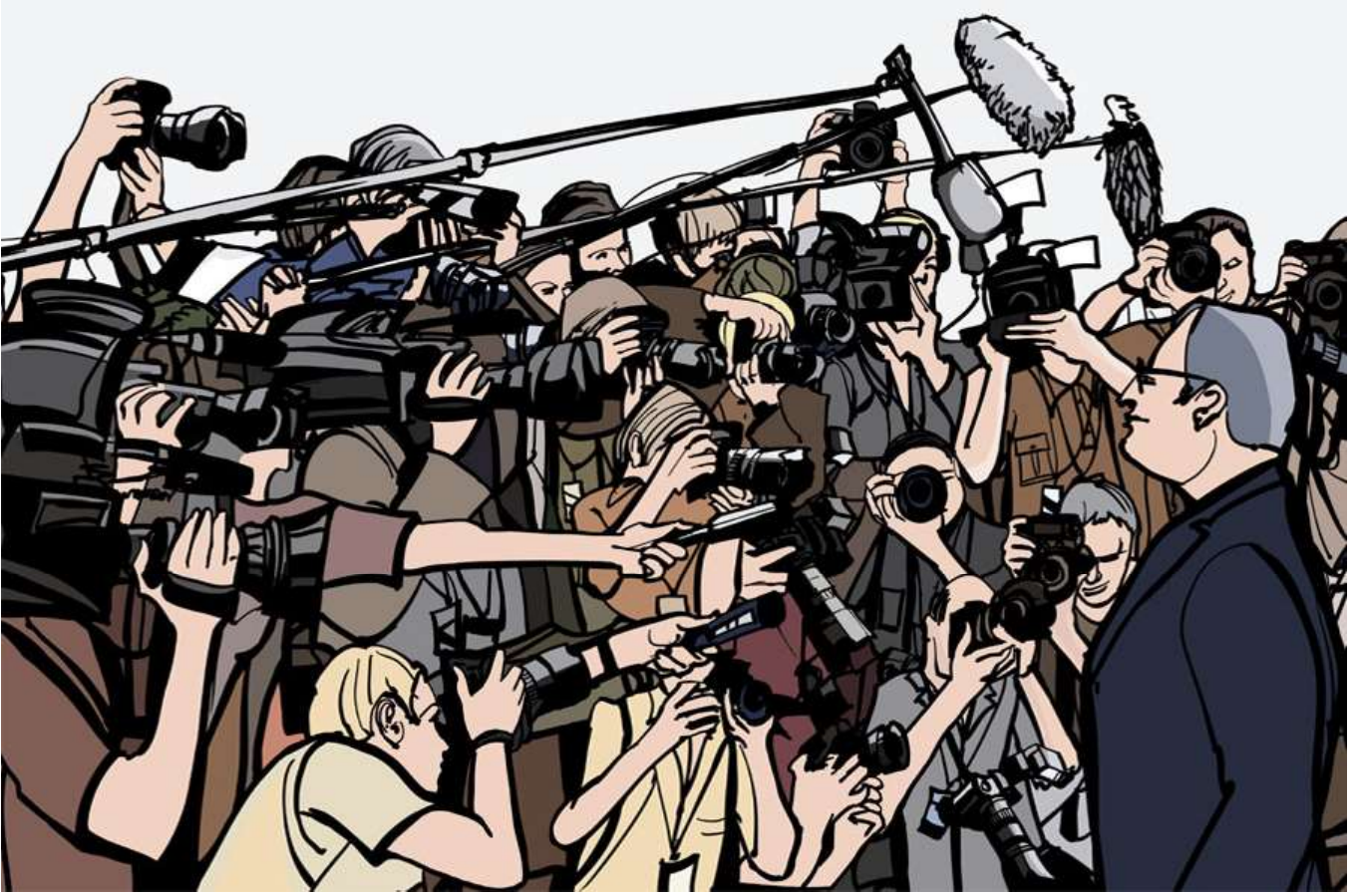
Şimdi elimizde kalan birkaç güzel fotoğraf ve tatlı anılar...

Pieter Jansz Quast
(1606-1647) "Die Steinoperation" 1630

MEDYAYA 'BASIN MESLEK İLKELERİ'Nİ HATIRLATTIK!

16 Şubat 2021 tarihinde hepimizi derin bir üzüntüye boğan olayda Mustafa Yalçın'ın intihar ettiği haberini öğrendik. Sonraki günlerde bazı basın-yayın organlarında haberin ele alınış tarzı ise üzüntümüzü artırdı.

Bursa Tabip Odası olarak ilimizde gerçekleşen bu elim olayın ardından haberi, intiharı özendirici ve Türkiye Basın Konseyi Meslek İlkeleri'ne aykırı şekilde ele alan basın kuruluşları hakkında Basın Yüksek Kurulu'na başvuruda bulunduk.

Başvurumuzda, haberlerde Basın Meslek İlkeleri'nin ihlal edildiği vurgulanarak, "Merhum meslektaşımızın nasıl intihar ettiğinin detayları anlatılmış ve fotoğraf kullanılmıştır. Geride bıraktığı mektup, haber sınırlarını aşan, okuyucuyu etki altında bırakacak genişlikte

verilmiştir. Etik ilkelerin göz ardı edildiği haberde ayrıca ailesi ve yakınları ile meslektaşlarını rencide edici bir üslup kullanılmıştır. Bu konuda Bursa Tabip Odası, yazılı ve görsel basına bir çağrıda bulunmuştur. Haberi bahsedilen şekilde veren basın kuruluşları hakkında Basın Meslek İlkeleri'ni ihlalden işlem yapılmasını talep ediyoruz" ifadelerinin yer aldığı şikayetimiz Basın Yüksek Kurulu'na iletilmiştir.

Basın Konseyi'nin talebimiz haklı bulması sonucunda Hürriyet, Posta ve Şok gazetelerinde ve internet sitelerinde ilgili haberler kaldırılmıştır.

Bu vesileyle yazılı ve görsel basına çağrımızı tekrarlıyoruz.

Medyada hakim olan popülizm ve ticari kaygılar, gazetecilik etik ilkelerinin geri plana atılmasına sebep olmakta, bu

da sorumsuz yayın anlayışının görsel ve yazılı medyada sıklıkla görülmesine neden olmaktadır. Ticarileşmenin yanında, ilk önce yayınlamak adına haberlerin yeterince süzgeçten, denetimden geçirilmemesi de bu yayınların halk sağlığı üzerindeki olumsuz etkisinin artmasına sebep olmaktadır.

Bursa Tabip Odası olarak halk sağlığının korunması için görsel ve yazılı medyadan, intihar haberlerini halka ulaştırırken daha özenli davranılmasını istiyoruz. İntihar eylemini yücelten ifadelerden, olayın dramatik bir kurgu içinde sunulmasından kararlılıkla kaçınılmalıdır. Yerel ve ulusal medyayı sorumlu yayıncılık ilkelerine uymaya davet ediyoruz.

BURSA TABİP ODASI
YÖNETİM KURULU

DÜNYA'YI GEZELİM

Dr. Uğur KÖKSAL | drugurkoksal@gmail.com

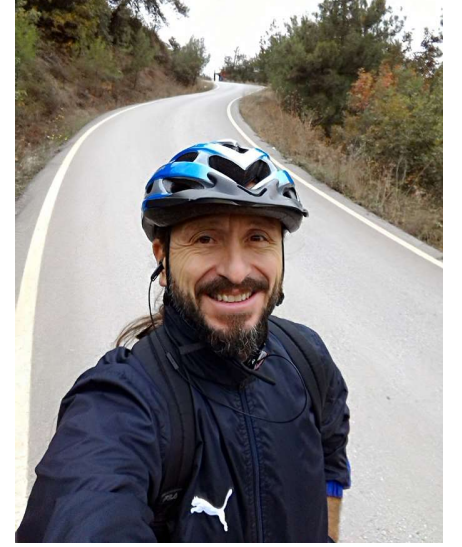

GEZMENİN EN UCUZ YOLU: "BİSİKLET"

Pandeminin bir yılı devirdiği bu günlerde gezi yazısı yazmanın gücünü tahmin edebilirsiniz. Geçen bu yıl boyunca ya eski alışkanlıklarımızı terk edip yenilerini edindik ya da atıl kalmış olanları canlandırdık.

Çocukluğumuzun en güzel karne hediyesi olan bisiklet, son yıllarda erişkinlerin de artan ilgisi ile hem gezi hem de spor aracı olarak oldukça popüler. Renkli kıyafetleri, havalı kasklarıyla bisiklet kullanıcıları artık

Bu işe başlamak için elinizde her hangi bir bisiklet olması yeterli. Kenarda köşede atıl kalmış ya da büyük umutlarla alınıp bir köşede tozlanmaya bırakılmış bir bisikletiniz varsa, Covid günleri onu tekrar yaşama döndürme

Günümüzün koşulları sebebiyle, toplumdaki uzak kalıp, daha çok bireysel faaliyetlere yöneldik. Ben de daha önce düzenli spor salonuna giderken şimdilerde açık havada yürümeyi, evde yoga yapmayı ve bisiklete binmeyi tercih ediyorum. Özellikle bisiklet ile yakın çevreye küçük geziler yapmak, evlere hapsoldüğümüz bu günlerde benim için çok değerli bir hal aldı. Bu yazıda da biraz bundan bahsetmek istedim.

hemen her zaman, her yerde karşımıza çıkıyorlar. Modern şehirleşmenin olmazsa olmazı bisiklet yollarının, kentimizde artışının önemli bir etken olduğunu düşünüyorum. Zaman içinde umarım tüm şehre yayılır.

Gerçi Bursa, biraz engebeli bir yerleşim alanı üzerinde kurulmuşsa da, bir bisikletçinin tecrübe kazandıkça, en sevdiği şeyin rampa çıkmak olduğunu hatırlatmak isterim.

zamanıdır. Ancak kullanmadan önce şöyle bir elden geçirmeniz şart. İnternette nasıl bakım yapmanız gerektiğini gösteren, yüzlerce video var. Kendiniz yapmak istemezseniz profesyonel hizmet veren birçok bisikletevi de kentimizde mevcut.

Başlamadan önce olmazsa olmazınız bir kask edinmek olmalı. Ufak tefek aksiliklere karşı bisiklet eldiveninizi de ihmal etmeyin. Trafikte araç sürücülerini tarafından fark edilmenizi sağlayacak

ekipmanları da sağladıysanız, yola çıkmaya hazırsınız demektir.

Eğer bisikletiniz yoksa hiç üzülmeyin. Nilüfer Belediyesinin 21 istasyondaki bisikletlerini cüzi ücretlerle kolayca kiralarak bu deneyime hızlıca

güzelliğini hala koruyan, onlarca köy ve göleti de ziyaret edebilirsiniz; Misi, Dağyenice, Gölyazı, Cumalıkızık, Ülkü, Atlas, Fadıllı, Tahtalı, Dudaklı, Trilye, Yörükali, Eski Karaağaç, Aksungur, Gökçeören bunlardan sadece birkaçı.

Zaman içinde gezi tercihlerinize göre yeni bir bisiklet alabilirsiniz. Hibrit, yol, dağ, katlanır gibi kullanım şekline uyabilecek birçok model mevcut. İş ilerlettikçe sosyal medya üzerinden bisiklet severlerin kurduğu gruplara

ulaşabilirsiniz (<http://www.nilesplit.com/>).

Artık bisiklete binip yol alma vaktidir. Elbette ki güvenli sürüş kurallarına uymayı, ihmal etmemeyi. Bisiklet yolu mevcut olan yerlerde bisiklet yollarından, yoksa yolun sağ tarafından

Özellikle ilkbahar ve sonbaharda doğanın renklerindeki değişimler, sizi kendine hayran bırakacak. Üstelik her hangi bir çevre kirliliği de yaratmamış olacaksınız. Sizi bir yerden bir yere bedavaya götüren bu araç, aynı zamanda spor yapmanızı da sağlıyor. İşin özü

üye olabilir, onların düzenlediği turlara katılabilirsiniz. Hatta 2-3 günlük festivallere de kayıt olabilirsiniz. Yüzyıllık Macera (<http://yuzuyillikmacera.bubidosd.org.tr/>) ve Bursa Bisiklet Festivali kentimizde düzenlenenler.

Bisiklet kullanmaya başladıktan sonra, hayata ve çevreye bakış açınız

yol almalısınız. Unutmayın bisiklet trafikte diğer araçlarla aynı kategoride yer alıyor, o yüzden trafik kurallarına uymak şart. Kentimizde bisiklet kullanıcı sayısı arttıkça, araç sürücüler de daha duyarlı hale geliyor, umarım zaman içinde bu bilinç artarak devam eder.

Güvenliğimize dikkat ederek şehir içi ulaşımında bisiklet kullanabileceğimiz gibi, yakın çevreyi keşfetmek için de, güzel bir alternatif ulaşım aracı olabilir. Merkeze çok uzak olmayan ve doğal

bisiklet kullanırsanız hem sağlığınıza hem cebinizi en önemlisi de doğayı koruyacaksınız.

Henüz uzak mesafelere cesaret edemeyenler; Kültürpark, Botanikpark, Mihraplı Parkı, Balat ormanı ve Nilüfer vadisinde deneyim kazanabilirler. Kat ettiğiniz mesafeyi, hızınızı, tırmandığınız yüksekliği gösterip rotanızı kaydeden akıllı telefon uygulamalarıyla da sürüş bilgilerinizi takip edebilir, motivasyonunuzu arttırabilirsiniz.

değişecek. Arabanızla giderken görmediğiniz birçok şeye, çok daha dikkatli bakıp detayları fark edeceksiniz. Üstelik fiziksel olarak da gelişip, daha sağlıklı olacaksınız. Emin olun hayattan daha fazla keyif alıp, her gün pedallamak isteyeceksiniz. Belki işe bile bisikletle gidip gelirsiniz.

Kim bilir? İleride uzun süreli turlar da yaparsınız. Hele siz pedalları çevirmeye bir başlayın.. Ülkeyi hatta dünyayı bile bisikletle dolaşırsınız, belli mi olur...

DENİZ KABUĞU

Dr. Dilek ABİ YEĞİN | dyegin2@gmail.com

EŞLER ARASINDAKİ YAŞ FARKI NE OLMALIDIR?

Büyük yaş farkı olan ünlü çiftlerin, mutlu olup olmadıkları ve aralarındaki bağın, gerçekten aşk olup olmadığı sıkça tartışma konusu edilir. Kişilik özellikleri, ortak ilgi alanları, değerler, hedefler gibi pek çok değişken, eşler arasında uyumu etkiliyor

görülmektedir. Peki ya, yaş farkı, eşler arasındaki uyumu nasıl etkiliyor? Neredeyse tüm dünyada erkekler, ortalama olarak eşlerinden daha yaşlıdır. Bu durum, kültürler arasında gözlemlenen bir örüntüdür. Gelişmiş ülkelerde, Norveç

gibi cinsiyet eşitliğini sağlayan toplumlarda bile, eşler arasındaki yaş farkı 2-3'tür. Eşlerden birinin, biyolojik açıdan erken yaşlanması, yaşam mutluluğunu ne kadar etkiler? Yapılan bir araştırmada, eşler arasındaki yaş farklarına göre

çalışma grupları oluşturulmuş ve en yüksek "evlilik uyum ortalaması"; aralarında yaş farkı olmayan çiftlerde görülmüştür. Bu grubu aralarında 1-3 yaş farkı olan çiftler izlemiştir. Evli insanların yaşlarının birbirine yakın olması, onların uyumlu bir evlilik sürdürme olasılığını yükseltmektedir.

Evlilik süresi boyunca "evlilik doyumu"; farklı yaştaki eşlerle evli olanlarda, benzer yaştaki eşlerle evli olanlara göre azalmaktadır. Olası bir mekanizma; farklı yaştaki çiftlerin, benzer yaştaki çiftlere kıyasla, olumsuz şoklara karşı, daha dirençsiz olması ve olumsuz ekonomik bir şoka tepki olarak, evlilik memnuniyetinde daha büyük düşüşler yaşamasıdır.

Emory Üniversitesinde yapılmış başka bir araştırma ise şu şekilde sonuçlanmıştır. 3 bin kişinin katıldığı araştırmada, aralarında 1 yaş fark bulunan çiftlerin boşanma oranı: %3, 5 yaş fark bulunan çiftlerde: % 18, 10 yaş fark bulunan çiftlerde: % 39, 20 yaş fark bulunan çiftlerde ise: % 95 olarak bulunmuştur. Evli çiftlerin arasındaki yaş farkı arttıkça, boşanma oranları artmıştır.

Başka bir araştırma ise, eşler arasındaki yaş farkının, bireysel hayatta kalma şanslarını etkilediğine dair güçlü kanıtlar sağlamaktadır. Tıpkı erkeklerinkine benzer şekilde, kadın kocasından daha genç ise, kadın ölüm oranı daha yüksek çıkmaktadır. En düşük ölüm riski; referans kategori olan, kocasıyla yaklaşık aynı yaştaki kadınlarda görülmektedir. Hem erkeklerde hem de kadınlarda, eşinden daha küçük olmak; bireysel hayatta kalma şansını azaltıyor görünmektedir.

Kadınların genellikle erkeklerden daha fazla sosyal bağlantıya sahip olduğu, kabul edilen bir gerçektir. Bu durum,

kadınların; daha genç bir eşin, sağlık ve sosyal desteğine, erkeklerden daha az gereksinim duyduğunu, dolayısıyla kadınların; kendilerine daha genç bir eş seçme gereksinimini azalttığını düşündürmektedir. Erkekleri genç eş seçimine yönelten en yaygın açıklamalar; daha genç bir eşe sahip olmanın, bazı olumlu psikolojik ve sosyolojik etkilerine, ileri yaşlarda sağlık ve bakım desteği almaya atıfta bulunur. Bu durum, genç kadınlarla evli olan erkeklerin, ölüm oranının neden düşük olduğunu, açıklar görünmekte ve erkekler açısından "Yaşlanmanın Çifte Standartı" nı oluşturmaktadır. Bu varsayım; genellikle erkeklerin, kadınlara göre yaşlanma nedeniyle daha az cezalandırıldığını kanıksar. Araştırma, kendisinden daha yaşlı bir eşe sahip olmanın, her iki cinsiyet için de zararlı olduğunu gösteriyor görünmektedir.

Başka bir araştırmada, eşler arasındaki yaş farkının her 1-2 yılı için, depresif belirtilerin tahmini şiddeti, aynı yaştaki çiftlere kıyasla 0.194 arttığı gösterilmiştir. Eşler arasındaki yaş farkı 3 yıl veya daha az olduğunda; depresif belirtilerin tahmini şiddeti, birbirleriyle aynı yaştaki çiftlere göre 0.309 daha yüksek bulunmuştur. Yaş farkı 3 yıl veya daha fazla olduğunda; depresif belirtilerin tahmini şiddeti, aynı yaştaki çiftlere göre 0.645 daha yüksek bulunmuştur.

Herhangi bir zamanda, hayatlarının farklı aşamalarını yaşıyor olmanın, kadın ve erkek üzerindeki etkileri yadsınamaz olmakla birlikte, bu konudaki araştırmaların henüz yeterli sayıda olmadığı görülmektedir.

Toplumumuzda da erkekler, ortalama olarak eşlerinden daha yaşlıdır. Bir yaş büyük çocuklara "ağabey"

denildiği düşünüldüğünde; kadınlar açısından, yaş farkı olan eşlerle evlenmenin, psikolojik yansımaları olabileceği yönünde, öngörülerin yapılması kaçınılmazdır.

Dünya genelinde ataerkil toplumlarda, erkeğin ekonomik, toplumsal ve fiziksel üstünlüğüne, yaş üstünlüğünü de eklemiş olmanın; kadın cinsiyeti üzerinde, yadsınamaz etkisi olabileceğini düşünmekle birlikte, söyleyebilmemiz için bu konuda yapılacak araştırmalara gereksinim duymaktayız.

Sonuç olarak mevcut araştırmalar ışığında bilim bize, uzun vadeli mutluluk için, eşler arasında yaş farkı olması gerekmediğini açıkça göstermektedir. Kaldı ki bilişim çağında olmamız nedeniyle, sosyal kuşaklar arası farkların giderek daha da derinleştiği apaçık görülüyorken...

KAYNAKLARI:

1. Wang-Sheng Lee, Terra McKinnish. 2018. "Marital Satisfaction of Couples of Different Age."
2. Şener A, Terzioğlu G. 2002. "Ailede Eşler Arası Uyuma Etki Eden Faktörlerin Araştırılması."
3. Sven Drefahl. 2010. "How Does the Age Gap Between Partners Affect Their Survival?"
4. Sven Drefahl. 2010. "How the Age Difference Between Partners Affects Their Survival."
5. Bruna S.Nascimento. 2019. "Age Differences in Marriage Partners."
6. Jae-Hyun Kim, Eun-Cheol Park, Sang Gyu Lee. 2015. "The Effect of age differences in couples on depressive symptoms: Evidence from the Korean Longitudinal aging study (2006-2012)."

İÇİMİZE BAKIŞ

Dr. Ömer Levent SOYDINÇ | leventsoydin@yahoo.ca

KAYMAKAMIM ÇOK YAŞA

Halkevi'nden akşam serinliğinde ayrılmıştı. Gün boyu hiddetinden hiçbir şey kaybetmeyen güneşin altında iyiden iyiye kavrulmuş Arnavut kaldırımlarından hala ılık bir duman yükseliyordu. Tavuk pisliklerine basmamaya çalışıyor, parmaklarının ucunda yürümeye gayret ederek dik yokuşu yavaş yavaş iniyordu. Delice'nin suyu bu yaz, önceki yaza göre daha halliceydi. Yarın aşığından gürül gürül akan suya bir kez daha coşkuyla baktı. Geçen yılki kuraklığı bu kış yaşamayacaklarına yürekte inandı. Kulağını coşkuyla akan ırmağın sesinden ayırmadan adımlarını sıklaştırıp Kösnük Hüseyin'in çay ocağına yöneldi.

Yavru Tahsin ile Kul Hasan çoktan gelip oturmuş, aralarında hiç bitmeyen o sonuçsuz tartışmaların bir yenisini daha başlatmışlardı. Kapıdan kafasını uzatıp çay ocağında bir şeylerle meşgul olan yaşlı adama seslendi:

"Ağaların ağası Hüseyin, şu dutun altında gevş getiren iki akılsızla, onlardan daha akılsız şu kuluna birer acı kahve yaparsın herhalde! "

Yaşlı adam omzunun üzerinden miskin miskin bakıp, kirpiklerini oynatarak olumladı onu. Şükrü Hoca, yaşlı adamın kendisiyle konuşmamasına hiç

alınmadı. İki kadim dostun yamacına çöktü. Adamlar, onun gelişini hiç umursamadan tartışmaya devam etti:

"Yahu ne laf anlamaz adamsın sen Hasan Efendi? Bu rezilleri bilmezmiş gibi konuşma! Yeni Kaymakam bismillah deyip de odasına yerleşip, yazı işleri müdürü Fırıldak Hakkı'yı içeri çağırdı mıydı bitti bu iş, işte o zaman zavallı adam çetenin kucağına düştü bil! Bu sefer meydanı onlara bırakmayacağız azizim. Kaymakam, Suluova'nın sınırlarına ayak basmadan biz hamle etmeliyiz. Bu çetenin sırlarını, oynak yerlerini bir bir avucuna saymalıyız ki, fakir fukarayı bu sefer de oyuna getirmesinler. Hakkı'yı bilmez misin? Onun gibiler insanın gözünden sürmeyi çeker alır alimallah! Şimdiye çoktan hazırlanmışlardır. Daha ilk gecedен çalgıyı çengiyi bir tamam peylemişlerdir."

Hasan onu bıyık altından gülererek dinliyordu. Yavru Tahsin çocukluğundan beri böyleydi. Her işte bir telaş, bir acelecilikle oradan oraya koşturur, biri, "dur hele soluklan" demedikçe hızlandıkça hızlanır, sonunda her şeyi yüzüne gözüne bulaştırırdı. Tespitleri doğru, gidiş yolu yanlıştı Hasan'ın.

"Peki, diyelim ki haklısın. Diyelim ki

adamlar kaymakamı kucaklarına düşürmek için salya akıtarak bekliyorlar. Biz nasıl ön alacağız hemşerim? Bu memlekette hiç namus ehli, Allah'tan korkan başka bir kul yok mudur ki her seferinde Yavru Tahsin ile Kul Hasan, bir de şu Öksüz Şükrü polise fotoğraf olmaktadır? Halkevinin halini görüyorsun işte. Başımızın tacı, iki gözümüz münevverlerimiz alay-ı vâlâ ile açmadı mı o binayı? Halkımız aydınlansın da, haksızlığa hep dik dursun, hakkını kimselere yedirmesin diye kurulmadı mı o bina? Biz hepimiz, ta ergenliğimizden beri gitmedik mi oradaki toplantılara, kurslara bilmem nelere? "

Baktı ki ses gelmiyor, devam etti:

"Gittik elbette. Ama gel gör ki bu millet korkak, bu millet çıkarıcı, bu millet adam sendeci, bu millet..."

Daha fazlasını sayıp dönecek, hatta duramayıp ağzını bozacaktı ya, Şükrü onu ciğeri gibi tanıyordu. Hemen araya girip konuşmasını böldü:

"Durun yahu! Durun bir soluklanın hele! İnsan bir hoş geldin der yahu! "

İkisi de kırk yıllık ahbablarına şöyle bir tepeden bakıp bir şeyler geveleyecek oldular. Belli ki ikisi de heyecanlıydı. Durduk yere usturuplu bir küfürden

nasibini almamak için acele etti Şükrü:
"Tahsin haklı birader! Adamlar yarın akşam kaymakamı kafeslerler. Onlardan önce davranmayıp Suluova hırsız çetesini teker teker adamın avucuna saymazsak en az üç sene daha bu eşkiya takımının hükümranlığı sürüp gider. Amma velâkin Hasan da haklı Tahsin kardeşim. Bizim etimiz ne budumuz ne? Ne yapalım da daha kasabaya gelmeden adamı avucumuza alalım? Otobüsün önünü kesecek halimiz yok ya! "

Hüseyin Ağa'nın kahve tepsisi küt diye önlerine düştü. Tahsin'in gözleri faltaşı gibi açıldı:

"Korkma yahu korkma, kahveleri ben ısmarladım! "

Şükrü gevrek gevrek gülerek şakanın etkisini arttırmaya çalıştı. Ötekiler de hınzırca uydular kahkahalarına. Tahsin kendi kendine mırıldanıyordu:

"Tabii ya, tabii ya, otobüsü durdururuz ulan! Bendeki akıl da İngiliz'in domuz suratlı Çörçil'inde yok be! Tamam ulan! Oldu bu iş desene! "

Diğer ikisi anlamamış, Tahsin'in kirli sakallı suratına mel mel bakıyorlardı:

" Ne diyorsun ulan Tahsin delisi? Çörçil kim, sen kim? Sende olsa olsa İtalya'nın deli Mussolini'si kadar beyin vardır be! "diye gürlendi Hasan.

Buna da gülündü. Tahsin onlarla aşık atmaya niyetli değildi bu sefer. Ciddi fikirler aklına gelince hep yaptığı gibi alt dudağını sarkıtıp, sol kaşını hafifçe yukarı kaldırarak sesinin naif inceliğini kartlaştırmaya çalıştı:

" Bana bakın, bu sefer onları haklıdan geleceğiz. Şimdi beni iyi dinleyin! Hani şu Merzifonlu Çingene yok mu, hani şu Ayıcı Arif dedikleri... "

Hala mel mel bakıyorlardı. "Hee var, ne olmuş ki Ayıcı Arif'e? "der

gibi kafalarını salladılar. "İşte o herifi bulacağız. Sonra da..."

Plan kafalarına yatmıştı. Planın ayrıntılarına bata çıka tam iki saat alıp verdiler.

*****

Otobüsün yorgun gövdesinin her yerinden başka bir gıcırta kopuyordu. Toza toprağa bulanmış lastiklerden fırlayan taş parçaları kaportaya vurdukça mermi sağanağı altında siperden sipere koşuyormuş gibi geliyordu Kaymakam Mustafa Soyak'a. Ankara'dan yola çıktıklarından beri Nermin hiç konuşmadan somurtup oturmuştu. İçişleri Bakanlığı yabancılar şubesindeki atıl görevden sonra bu tayin hem Mustafa'ya, hem de karısına iyi gelecekti. Burada başarılı olursa Vali yardımcılığına terfi etmesi garanti gibi bir şeydi. Bunu Nermin'e ne kadar anlattırsa anlatsın ikna edememişti genç karısını. Bütün ömrünü başkentte geçirmiş aristokrat aile kızlarına, Anadolu'nun bakir topraklarında yaşamak fikri ölüm gibi geliyordu. Nermin de onlardan biriydi neticede. Kızın babasının kuvvetli parti bağları olmasa ve Mustafa'ya o kadar güvenmese bu izdivaca katiyen razı gelmezdi elbette. Otobüsün kirle kaplı camının ardında akıp giden kavak ağaçlarını seyrediyormuş gibi yapıp içinden mırıldandı:

"Alışacak, başka çaresi yok. Ben bayılıyor muyum sanki? Ama başka da elden ne gelir ki? Her nimetin bir külfeti vardır. Hem sonra üç sene dediğin nedir ki canım, sayılı gün gelir geçer elbette. Enseyi o kadar karartmamak lazım. Bakarsın şehrin ileri gelenleriyle seviyeli dostluklar kurup, başarılı çalışmalara katılmalarını sağlayınca kaymakam karısı olmanın tadını alır da bir nebze rahatlar. Cahil Anadolu kadınına medeniyeti sizler getireceksiniz Nermin Hanım, sizin gibi

münevverler getirecek aydınlanmayı! "

Böyle düşündükçe içini sıcak bir heyecan dalgası kaplıyor, karıcığının pamuk ellerine sarılmak için hamle edince de Nermin'in sert müdahalesine maruz kalıp, ellerini yeniden kucağında toplamak zorunda kalıyordu.

*****

Muhittin, güçlü kuvvetli kollarıyla koca otobüsün ağır direksiyonunu çevirmekten helâk olmuştu. İki saattir mola vermemiş, sözleştikleri gibi Karasu çeşmesinin yanında bekleyecek olan Ayıcı Arif'i fazla bekletmemek için daha da hızlanmıştı. Daracık yoldaki keskin dönemeçlerde ilerleyen otobüsün en önünde oturan Nermin'in midesi zorlanmaya başlamıştı. Bir iki dönemece daha girerlerse ha kustu ha kusacaktı. Kaymakam Mustafa, kadının suratının kireç gibi olmasından huylanmıştı. Oturduğu yerden hafifçe doğrulup Muhittin'in ekşimiş ter kokan ensesine yaklaşıp fısıldadı:

" Kaptan daha yavaş gidemez miyiz rica etsem? Hanım biraz rahatsız oldu da..."

Otobüs iyice yavaşladı.

Önlerindeki virajı geçer geçmez Ayıcı Arif ve çırağı, yanlarında iki boz ayı ile otobüsün önüne çıkıverdi. Muhittin, yalandan bir heyecana kapılıp yarış arabası pilotlarına has tuhaf bir çeviklikle otobüsü güç bela durdurdu. Ortalık doz dumana boğulmuştu. Yolcular, aniden önlerine çıkan tuhaf manzarayı hayretle seyrediyordu. İki Çingene, otobüsün önünde mevzilenip tef çalmaya başladı. Ayılar çok komikti doğrusu. Sanki tek oğlunun yedinci düşününde oynayan bıkkın kaynanalar gibi isteksizce göbek atmaya başlamışlardı. Onları gören yolcuların bütün yol yorgunluğu gitmiş, otobüsün içine neşe gelmişti. Muhittin hemen planı uygulamaya başladı. Hiç haberi yokmuş gibi camı indirip Çingene'ye seslendi:

"Hoop Arif ağa! Çekil kenara da geçelim! Bugün bahşış alacak gün değil. Kaymakam beyimiz teşrif ediyor Suluova'mıza, hadi bizi oyalama da çek şu koca oğlanları kenara! "

Arif bunu duyunca daha da coştı:

"Muhittin ağabey, sen de mi düşmansın kardeşine! Vali beyimin elini öpmeden gidersem şart olsun eve varmadan vurur beni koca karı. Devletin başı gelmiş de iki güzel laf etmeden koyuverip geldin mi uğursuz herif diye topa tutar beni evde!"

Muhittin kaymakama dönüp,

"Görüyorsunuz Kaymakam beyim! Bu edepsiz Çingene'yi öldürsem çekilmez şimdi. Tensip buyursanız aşağıya birlikte inelim de iki satır derdini söyleyip sadakasını alıversin garibim, "

Nermin, gördüklerinden çok etkilenmişti. Bulantısı şıppadanak geçivermiş, ayların kıvrak figürleri neşesini yerine getirmişti. Mustafa'ya sokuldu:

"Ay hadi Mustafa, hem biraz soluklanmış oluruz biz de. Dışarıda hava ne kadar güzel baksana, orman, kuşlar, aylar, Çingeneler..." demesiyle kaymakam merdivenlerden iniverdi.

*****

Arif hileci adamdı doğrusu. Önceki gece kendisine fısıldanan ne varsa maniye düzmüş, Suluova haramilerini teker teker ele vermeye başlamıştı. Çırağı Kopil Sadi, elindeki defi öyle makamlı çalıyordu ki, Arif'in her cümlesi cuk diye yerli yerine oturuyordu. Önce kaymakama övgüler düzdü, ardından Suluova'yı bir güzel methetti. Sıra haramileri teker teker tanıtmaya gelmişti. Muhittin de diğer defi eline geçirmiş, neşeyle çalıyordu arkasında:

" İhaleci Muzaffer nasıl yürüyor kızım göster kaymakam beye! " diye bağırınca mübarek hayvan bilmiş gibi kıvrımaya başlıyor,

" Hah işte öyle kıvrı kıvrı! Peki, Karaborsacı Müştak malları tezgâh altına saklayıp da pahalansın diye beklerken dükkânda nasıl horluyor güzelim, haydi yat göster bakalım! "

Bu sefer de iki hayvan birlikte yuvarlanıyordu yerlerde. Seyredenler gülmekten kırılıyordu. "Kopuk oğlan, hadi sen de Matbaacı Şinasi amcanı yapıver bize. Yalan yanlış haber yazıp parsayı toplayınca nasıl sırtıveriyormuş?"

Ayının ön dişleri bütün çirkinliğiyle çıkıverince seyircilerin arasından hayret nidalarıyla karışık alkışlar yükseliyordu. Böyle böyle, bütün çıkarıcı, yalancı, dolandırıcı takımını sayıverdi Ayıcı Arif. Gösteri bitmiş, Nermin kakhahalara boğulmuştu. Mustafa Soyak, şimdi ellerini beline koymuş ciddileşmişti. Henüz tanımadığı birilerinden gelen üstü örtülü mesajın manasını anlayacak kadar ferasetli adamdı genç kaymakam.

Çingene'nin sözünü kesti:

"Maksat hâsıl oldu ayıcı kardeşim. Ayıcıkları daha fazla yormadan çeşmenin başına yollan yavaş yavaş! Biz de şu ağaç gölgesinde biraz soluklanalım şoför beyle. Anlaşılan onun da söyleyecekleri var! "

Muhittin yarı mahcup, yarı gururlu bir gülümsemeye kaymakama yol verdi. Fısıldaşarak gözden kayboldular.

Sulakyurt ve diğer Anadolu kasabaları, tıpkı masallardaki prensesin kendisini öperek uyandıracak prensi beklemesi gibi mahmur bir uykudaydı. Otobüslerin biri gelip, biri gidiyordu bu yoksul, cahil, çaresiz kasabalara.

14 MART
Tip Bayramı

14 MART'TA BURUK KUTLAMA...

Bursa Tabip Odası, 14 Mart Tıp Bayramı'nda Heykel Atatürk Anıtı'nda düzenlediği çelenk töreninde, COVID-19 nedeniyle hayatını kaybeden meslektaşlarının anısına gökyüzüne siyah balonlar bıraktı.

Bursa Tabip Odası, 14 Mart Tıp Bayramı'nda Heykel Atatürk Anıtı'nda düzenlediği çelenk töreninde, Covid-19 nedeniyle hayatını kaybeden meslektaşlarının anısına gökyüzüne siyah balonlar bıraktı.

Pandemiyle mücadelede en ön cephede yer alan sağlık çalışanları ve hekimler 14 Mart Tıp Bayramı'nı buruk kutladı. Pandemide istifa, emeklilik ve izin hakları elinden alınan sağlık emekçileri, 387 meslektaşlarını Covid-19 nedeniyle kaybetti. Hekimler buna rağmen Covid-19'un meslek hastalığı sayılmamasına tepki gösterdi.

Bursa Tabip Odası'nın çağrısıyla Heykel'de bir araya gelen

sağlık çalışanları ve hekimler, Atatürk Anıtı önünde saygı duruşunda bulundu. İstiklal Marşı'nın ardından Covid-19 sürecinde hayatını kaybeden sağlık çalışanları ve hekimlerin anısına gökyüzüne siyah balonlar bırakıldı. Bursa Tabip Odası Başkanı Doç. Dr. Alpaslan Türkkkan, buruk bir 14 Mart'ı geride bıraktıklarını söyleyerek, "Bugün üzgünüz. Her zamankinden daha derin hissediyoruz acımızı. Çünkü geçtiğimiz 1 yıl boyunca 150 bin civarında sağlık çalışanının hastalandığını ve 400'e yakınının da hayatını kaybettiğini biliyoruz. Bu bayram buruk bir bayram oldu bizim için ve bugün siyah balonlarımızı onları anmak için gökyüzüne bıraktık" şeklinde konuştu.

BURSA TABİP ODASI ÇEVRE ÖDÜLÜ KIRAZLIYAYLA KÖYLÜLERİNE VERİLDİ

Bursa Tabip Odası, 14 Mart Tıp Haftası dolayısıyla her yıl verdiği Çevre Ödülünü, çinko-kurşun-bakır zenginleştirme tesisi ve atık barajı yapmak isteyen Meyra Madencilik'e karşı mücadele veren Kirazlıyayla köylülerine verdi.

Bursa Tabip Odası Başkanı Alpaslan Türkkan: -"Çevrelerine sahip çıktıkları ve madene karşı direnmeleri nedeniyle haklı mücadelelerinde yanlarında olduğumuzun mesajını vermek için bu seneki Bursa Tabip Odası Çevre Ödülü'nü takdim etmek için buradayız. Ödülü özellikle Kirazlıyayla kadınlarına vermek istiyorum" dedi.

**"YALNIZ
BIRAKMADIĞINIZ
İÇİN TEŞEKKÜRLER"**

Türkkan'a ödül için teşekkür eden Kirazlıyayla kadınları: -"Bizi yalnız

birakmadığınız için teşekkür ederiz. Biz bu madenin köyümüzde olmasını

istemiyoruz. Biz zehir solumak istemiyoruz" dediler.

Köylüler: "Bizim yaşam alanımızı aldılar elimizden. Geldiler, kalbimizin, akciğerlerimizin üstüne fabrika kurdular. Orası bizim piknik alanımızdı, kamışlı gölümüzü, yaşam alanımızdı. Bizim doğamızı, yaşam alanımızı geri versinler. Başka bir şey istemiyoruz. Gidip kendi derdimizi, kendi elimizle, ayağımızla anlatmak istiyoruz. Martin

hukuki sürecin devam ettiğini belirterek şöyle konuştu: "Bir yandan eylem yapıyoruz bir yandan da hukuki süreci devam ettirmeye çalışıyoruz. Meslektaşım Avukat Osman Atalay'la çeşitli davalar açtık. Tabip Odası, Bursa Barosu, TMMOB Genel Merkezi yani Ankara'dan gelen destekle de bu yargısal başvurularımızı sürdürüyoruz. Bilirsiniz, ÇED davası bilirkişi raporu lehimize olduğu halde reddedildi. Bunun

"ÇED davasında bu iş görülmesi gerekir, bizim işimiz değil" dercesine davaları reddetmişti. Bir üst mahkemeye başvurusunu yaptık. İstanbul İdare Mahkemesi'nde incelenecek."

İznik Gölü'nden alınacak su ile ilgili bir davanın daha devam ettiğini sözlerine ekleyen Atabek, "Devlet Su İşleri, savunmasını verdi. Başka bir istekte bulunduğunuzda 'Bir gram su yok' diyen DSİ, gölden çekilecek 6 milimin önemli olmadığını söyledi. İznik Gölü'nden hatalı kullanım, kuraklık sebebiyle 6 milim değil, 6 metre geri çekilmiş durumda" ifadelerini kullandı.

BTO Başkanı Doç. Dr. Alpaslan Türkeş, etkinliğin sonunda yaptığı değerlendirmede, Kirazlıyayla köylülerinin haklı mücadelelerinin arkasında durmaya devam edeceklerini belirterek, "Maden sahasındaki çalışmalar durdurulana

sonu, nisanın başı gibi Ankara'ya gideceğiz" şeklinde konuştu.

Bu mücadelede sonuna kadar köylülerin yanında olacaklarını ifade eden Prof. Dr. Kayıhan Pala ise: "Biz Türkiye'nin birçok yerinde mücadeleye katıldık. Bu mücadelede asıl belirleyici olan kadınlar. Kadınlar direnirse mutlaka mücadeleyi kazanır. Kimse sizin yaşam alanınızın üstüne konamaz. Hayat paradan değerlidir" dedi.

HUKUKİ SÜREÇ DEVAM EDİYOR

Bursa Barosu Çevre Komisyonu üyelerinden Avukat Eralp Atabek,

üst mahkemesine başvurduk. Danıştay'a gitti, inceleniyor. Kesimi engellemek için iki orman davası açmıştık. Mahkeme, bilirkişi incelemesi bile yapılmadan,

kadar hukuki süreçleri takip edeceğiz" diye konuştu. Heyet daha sonra inşaatın devam ettiği maden sahasında gözlemlerde bulundu.

ÖLÜM SAYISI AÇIKLANANIN 4 KATI!

BURSA - Prof. Dr. Ahmet Saltık, Bursa Tabip Odası'nın 14 Mart Tıp Haftası Etkinlikleri çerçevesinde düzenlediği online panelde Sağlık Bakanlığı'nın açıkladığı sayıların gerçeği yansıtmadığını belirterek, "Ortaya çıkan 100 vakadan sadece 11'i açıklanıyor, 89'u açıklanmıyor" dedi.

Bursa Tabip Odası 14 Mart Tıp Haftası Etkinlikleri kapsamında bir dizi etkinliğe imza atıyor. 5 Mart Cuma günü Zoom üzerinden gerçekleştirilen ve Oda'nın sosyal medya hesaplarından canlı olarak yayınlanan etkinlikte Halk Sağlığı Uzmanı Prof. Dr. Ahmet Saltık, pandemi ve pandemi yönetimini değerlendirdi. Panelin moderatörlüğünü BTO Başkanı Doç. Dr. Alpaslan Türkkan üstlenirken, '1. Yılında Salgını Yönetebildik mi? İmdat, Epidemiyoloji ve Sosyal Devlet!' başlıklı bir sunum gerçekleştiren Prof. Dr. Saltık, Türkiye'nin ve dünyanın son

bir yıldır ciddi bir salgınla yüz yüze olduğunu belirtti.

DEVE KUŞU GİBİ DAVRANILDI

Saltık, "11 Mart 2020'de Sağlık Bakanı 'Bizde de koronavirüs vakası var' demişti. İlginçtir ki aynı gün Dünya Sağlık Örgütü de COVID-19 pandemi olarak ilan etmişti. Bugün hastalık hakkında edindiğimiz bilgiler ve veriler ışığında söyleyebilirim ki, Sayın Bakan'ın 11 Mart'taki ilanından önce de Türkiye'de yeni koronavirüs vakaları

vardı" ifadelerini kullandı. Türkiye'nin iki ay boyunca kafasını kuma gömdüğünü belirten Saltık, "Deve kuşu gibi davranıldı. Bu süreç çok kritikti. Erken kabule yönelip, salgın planları hızla yürürlüğe konulabilseydi, çok daha hazırlıklı bir biçimde bu hastalığı göğüsleyebilirdik" diye konuştu.

Türkiye'nin aşı geliştirmede yetersiz kaldığını altını çizen Prof. Dr. Ahmet Saltık, aşı temininde de ciddi bir sıkıntı yaşadıklarını söyledi. "Dünyada 10 farklı aşı kullanımda... İktidar Türkiye'yi

yeterli aşıyla buluşturamadı. Tek bir markaya bağlı kalındı" ifadelerini kullanan Saltık, dünyada üretilen 4 aşından 3'ünü dünyanın en büyük devletlerinin kaptığını da sözlerine ekledi.

Toplumsal hareketleri ve ülke giriş-çıkışlarının en aza indirilmesi gereken anlarda Türkiye'nin umre ve üniversite öğrencilerinin evlerine gönderilmeleri gibi hatalar yaptığını hatırlatan Ahmet Saltık, virüsün çıkış yeri olan Çin'in ise çok sıkı bir karantina başlatarak, yetkililerin kapı kapı dolaşıp sürüntü örnekleri alarak testler yaptığını, insanların hastanelere başvurmalarını beklemediklerine dikkati çekti.

MÜŞTERİ HALİNE GETİRİLDİK

Sağlıkta dönüşüm sürecinin Türkiye'de bir yıkım yarattığını belirten Saltık şöyle devam etti: "Sağlık hizmetlerini doğuştan hak eden vatandaşlar olarak bizler müşteri haline getirildik. Sağlık ocaklarımız Temmuz 2010'da kapatıldı. Aile Sağlığı Merkezleri getirildi ve bunlar da özelleştirilmiş oldu. Bugün Birinci Basamak'ta çalışan arkadaşlarımız kamu çalışanı, memur değil. Devlet bir sözleşme yaparak hizmet satın alıyor. Şehir Hastaneleri konusu var bir de... Devlet bu hastanelerden de hizmet alıyor yine. Yani Sağlık Bakanlığı hizmet üreten değil, hasta garantisi vererek hizmet satın alan bir kurum haline gelmiş durumda. Özel sektöre buralar terk ediliyor."

HALA GERÇEK SAYILAR AÇIKLANMIYOR!

Türkiye'nin DSÖ'yü de dinlemeyerek gerçek vaka sayısını aylarca açıklamadığını belirten Saltık, "Salgın denetimini son derece olumsuz etkilediler. Bugün hala gerçek sayılar açıklanmıyor" dedi.

Sağlık Bakanlığı'nın iller bazında

100 bin nüfusta çıkan vaka oranını açıklamaya başladığını hatırlatan Prof. Dr. Saltık çarpıcı açıklamalarda bulundu: "Türkiye'nin tümü için bir değerlendirme yapacak olursak, bu sayı tüm Türkiye için 100 binde 50-60'lar dolayındadır. Biz bunları hesapladık. Şehirlerin nüfusunu biliyoruz, Türkiye'nin nüfusunu biliyoruz. 81 il için bunu yaptık. Bu hesaplamalara göre Türkiye'de her 100 bin nüfusta 75 yeni COVID-19 tanısı konuyor. 15-21 Şubat haftasında Türkiye için ilan edilen günlük vaka sayısına baktık. 53 bin dolayında bir sayı ediyordu. Günlük 7 bin 500 kadar yeni vaka ediyor. Buradan hareketle yaptığımız hesaplara göre açıklanan rakamlarda 100 bin 9 oranına ulaşıyoruz. Yani Türkiye'de ortaya çıkan her 100

SOSYAL DEVLET GÖREVİNİ YAPMADI

Saltık şunları söyledi: "İki temel silahımız var. Epidemiyoloji ve sosyal devlet. Epidemiyolojinin ilkeleri uygulanırken sosyal devlet, karantina uygulanırken, çalışma süreleri kısıtlanırken, insanlara geçinmeleri için maddi destek sağlamalıdır. Türkiye'nin bu süreçte sağladığı destek çok çok düşük seviyelerdeydi. Sosyal devlet görevini yapmamıştır. İmdat çılgınlığı atarak sarılabileceğimiz bu iki unsurdan yoksun kaldık."

COVID-19 kaynaklı ölüm sayısının 84-85 bin civarında olduğunu söyleyen Prof. D. Ahmet Saltık, "Türkiye'de geçen yıl yaklaşık 436 bin ölüm kaydedildi. Her yıl yüzde 2 gibi bir artış vardır. 2021'de bu sayının 440 bin olması bekleniyor.

14 MART TIP HAFTASI

1. Yıl Biterken Salgını Yönetebildik mi? İmdat EPİDEMİYOLOJİ ve SOSYAL DEVLET!

5 MART 2021 CUMA SAAT 20:00

KONUŞMACI
PROF. DR. AHMET SALTİK
MD, MSc, BSc

MODERATÖR
DOÇ. DR. ALPASLAN TÜRKKAN

YOUTUBE KANALIMIZDAN CANLI YAYINLANACAKTIR.

YouTube /btobursa

olgudan sadece 11'i halka duyuruluyor. 89'u ilan edilmiyor!"

Türkiye'nin ikinci bir gevşemenin eşiğinde olduğunu ifade eden Prof. Dr. Saltık, ilk gevşemenin ardından yüzlerce vatandaşın hayatını kaybettiğini belirterek, "Günlük ilan edilen rakam 12 binlerde ama günlük sayıları 30-40 binlerde olabilir. Vefat sayıları da açıklananın 2-3 katı civarında. Gevşemenin şu aşamada uygulanmaya çalışılması çok yanlış" dedi.

TÜİK Mayıs ayında ölüm sayılarını açıklayınca, Sağlık Bakanlığı'nın yayınladığı rakamların ne kadar gerçek olduğu ortaya çıkacaktır" ifadelerini kullandı. Saltık son olarak, Türkiye'nin bir an önce 120 milyon aşı temin ederek, ülkenin 4 hafta kapatılması gerektiğini söyledi. Aksi takdirde salgının kontrol altına alınamayacağını sözlerine ekleyen Saltık, sosyal devlet desteklerinin aksatılmaması gerektiğini de hatırlattı.

BOZULAN SAĞLIK EKONOMİSİ ANLATILDI

Bursa Tabip Odası 14 Mart Tıp Haftası Etkinlikleri kapsamında düzenlenen ve moderatörlüğünü Prof. Dr. Kayıhan Pala'nın yaptığı etkinlikte Mustafa Sönmez, pandemide bozulan sağlık ekonomisini anlattı.

Prof. Dr. Pala'nın moderatörlüğünde gerçekleşen etkinlikte Türkiye'nin ekonomik durumunu yorumlayan Mustafa Sönmez, Türkiye'yi değerlendirebilmek için dünyanın da ne durumda olduğunu görmek gerektiğini, pandemi öncesinde de dünya ekonomisinin yavaşlama gösterdiğini söyledi. Dünyanın son 15-20 yıldır zor zamanlar geçirdiğini belirten Sönmez, mevcut üretim-insan ilişkileri içerisinde

insanlığın yaşamının sürdürülebilirliğini riskli bulduğunu ifade etti. Pandemi nedeniyle dünya ekonomisinin küçüldüğünü belirten Mustafa Sönmez, "2020 küçülme oranının yüzde 4 olduğu tahmin ediliyor. Bu 2008-2009 krizinde de ondan önceki krizlerde de yaşanmamış bir küçülme oranı. Üstelik bu olağan üstü kamu ya da devlet müdahalelerine rağmen oldu" diye konuştu.

PIYASANIN ALTINDA SATILMIŞ

Prof. Dr. Pala, Merkez Bankası'nın rezervi konusunda tartışmalara değinerek, Sönmez'den bu konuyu yorumlamasını istedi. "Kasada 1 dolar bile yok" diyen Sönmez şöyle devam etti: "Gerçekten Merkez Bankası'nın bütün rezervleri satılmış durumda. Rezerv olarak vitrinde duran, aslında bankalardan ödünç alınmış paralar. Hem yükümlülük dediğimiz, zorunlu karşılıklar, yani emanet paralar, hem de swap dediğimiz kaynaklar düşüldüğünde Merkez Bankası'nın

geçmez ve hepsi açık ihalelerde satılırdı" ifadelerini kullandı.

ORTADA GELİR TRANSFERİ VAR

Rezervde bulunan doların piyasadaki fiyatın altında satıldığını vurgulayan Sönmez, "Merkez Bankası'nın rezervlerini boşaltma pahasına yapıldı bu. Ortada çok net bir gelir transferi var. Bir özelleştirme aslında... Merkez Bankası rezervi demek bir kamu varlığı demektir. Kamu varlığını değerinin altında satmış oldular. 128 milyar doların aktarımında sadece bir liralık bir

sonrası yaşanacak türbülanslara Türkiye ekonomisinin dayanıklı olmadığını söyledi ve ekledi: "Burada bir direnme gücümüz yok. Siyaseten de hem Avrupa'ya, hem diğer merkez ülkelere karşı iktidar bir güven telkin etmiyor. O yüzden reformlara sarılıyorlar ama içi kof çabalar. Erdoğan'ın siyaseten ayakta durmasının zor olduğunun finans kaynakları da farkında."

AŞI TEDARİĞİNDE YAŞANAN SORUNLAR

Aşıların tedarikinde yaşanan sorunlarda maddi sebepler olup

14 MART TIP HAFTASI

PANDEMİ DÖNEMİNDE BOZULAN SAĞLIK EKONOMİSİ

10 MART 2021
ÇARŞAMBA SAAT 20:00

KONUŞMACI
MUSTAFA SÖNMEZ

MODERATÖR
PROF. DR. KAYIHAN PALA

YouTube /btobursa YOUTUBE KANALIMIZDAN CANLI YAYINLANACAKTIR.

parası yok." 128 milyar dolarlık bir kamu varlığının, Merkez Bankası'nın döviz alım-satım yöntemlerine hiç uymayan bir şekilde, Hazine ve kamu bankaları üzerinden satıldığını belirten Mustafa Sönmez, "Bunun hangi dolar kurundan kimlere satıldığı, kimlerin faydalandığı koca bir soru işareti. Merkez Bankası'nın işleri arasında döviz almak-satmak vardır ama bu yıllık 3-4 milyar doları

avantaj bile sağlansa 128 milyar lira ediyor. Yani 19 milyar dolarlık rant aktarmış oluyorsunuz. Merkez Bankası'nın rezervsiz bırakıp borçlanmaya gidilmek zorunda da kalıyor. Dışarıya karşı Türkiye'yi, rezervi tükenmiş, aşırı kırılgan bir pozisyona sokmuş oluyor" dedi.

2021 yılını dünyada olanlar belirleyecek diyen Sönmez, pandemi

olmadığını konusunu da yorumlayan Sönmez, "Dış basında çıkan bir makaleye gören Sinovac'ın aşısının iki doz fiyatının 30 dolar olduğu yazıyordu. Bizde tek dozu için 12 dolar deniyor. 120 milyon doza ihtiyaç var. Hatırı sayılır bir aşı harcaması gerekiyor. Türkiye 717 milyar dolarlık bir ekonomi. Bunun hesabı kitabı olmamalı, bunu parasının bir yerden bulunması gerekiyor" diye konuştu.

ÇİN'DEN FAZLA WUHAN'IMIZ OLDU!

BURSA - Bursa Tabip Odası'nın, 1. Yılında COVID-19 Pandemisi başlıklı, etkinliğinde konuşan Doç. Dr. Osman Elbek, Sağlık Bakanı Koca'nın 24 Nisan 2020'de yaptığı, "İstanbul Türkiye'nin Wuhan'ı oldu" açıklamasına atıfta bulunarak, "İstanbul iki, Ankara ise bir kez Türkiye'nin Wuhan'ı oldular. Çin'den fazla Wuhan'a sahip olduk" dedi.

Bursa Tabip Odası'nın 14 Mart tıp Haftası etkinlikleri kapsamında düzenlediği online etkinlikte 1. yılında COVID-19 pandemisi değerlendirildi. Doç. Dr. Cavit Işık Yavuz, Doç. Dr. Osman Elbek ve Prof. Dr. Özlem Kurt Azap pandemi ile ilgili önemli değerlendirmelerde bulunurken, etkinliğin moderatörlüğünü ise Dr. Eriş Bilaloğlu yaptı. Etkinlikte söz alan Doç. Dr. Osman Elbek, COVID-19 ile geçen bir yılda neler yaşandığını anlattı.

11 Mart öncesinde televizyonlarda

görülen 'bilimsel' tartışmaları hatırlatan Elbek, "Çin'deki gibi salgın olmaz", "COVID-19'a karşı kelle-paça" gibi tavsiyelerin ve bilimsellikten yoksun açıklamaların televizyonlarda kendilerine yer bulduğuna dikkat çekti. 10 Mart'tan önce Türkiye'nin bütün komşularında hastalığın görüldüğünü belirten Doç. Elbek, "Vakaları aramıyorduk çünkü. 10 Mart'ta test sayısı 940 idi. Dünya Sağlık Örgütü'nün COVID-19'u pandemi ilan ettiği günde, saptadığımız vakaya rağmen, buna salgın demedik" ifadelerini kullandı.

İSTANBUL BİRDEN FAZLA KEZ WUHAN OLDU

Doç. Dr. Osman Elbek, 24 Nisan 2020'de Fahrettin Koca'nın yaptığı, "İstanbul Türkiye'nin Wuhan'ı oldu" açıklamasını hatırlatarak, "Bu bir yıllık süreç içerisinde İstanbul iki kere Wuhan oldu. Ankara bir kere Wuhan oldu. Çin'den fazla Wuhan'a sahip oldu" dedi. Aynı tarihte yaşlılara yönelik ayrımcılığın da başladığını sözlerine ekleyen Elbek, "Evde çalışma şansına sahip olamayan işçilerin hiçbir zaman

evde kalabilmesini sağlayamadılar" diye konuştu. 7 Nisan – 7 Mayıs 2020 arasında yaşanan maske krizine de değinen Doç. Dr. Elbek, "Maskelerin nasıl ulaştırılacağına dair bir türlü verilemeyen o karar, devletin organizasyonun ne kadar kötü olduğunu bize göstermişti" dedi.

RAMAZANDA ÇİFTE BAYRAM YAŞANACAKTI!

Elbek şöyle devam etti: "Ramazanda çifte bayram yaşayacaktık... Buna benzer müjdelere verildi hep. Cennet bir adım ötede dendi ama bu bir yıl içerisinde hiç yaşanmadı. 4 Mayıs

30, yeni vaka sayısı 1.182, test sayısı 33 bin 559... Bu sayıları göz önüne alırsak bu yıl 1 Mart'taki açılmaya göre daha iyi durumdaydık. Bugün durum çok daha korkutucu."

KREDİLİ NORMALLEŞME AÇILIMI

Elbek, geçen yılki açılmada en büyük desteğin 4 kamu bankasından alındığını hatırlattı. "Sıfır faizli konut kredileri, tatil destek kredi paketi... İnsanların deniz-kum-güneş açılımına finansal destek sağlandı ve kıyılara COVID-19 hareketi başlatıldı.

sayılarının aylara göre dağılımına bakarsanız, ikinci pikten sonra ölümlerin arttığını görürsünüz. Ölüm vakalarının yüzde 50'si aralık-ocak-şubat aylarında olduğunu görüyoruz" değerlendirmesinde bulunan Elbek, ikinci pik olmasaydı bu kadar ölüm olmayacağını da belirtti. Eylül ayında Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın 2021 Ocak ayında yerli aşının çıkacağını müjdesini verdiğini anımsatan Osman Elbek, "Mart 2021'deyiz... Yerli aşının en iyi ihtimalle Eylül 2021'de kullanıma gireceğini biliyoruz" dedi.

YAVAŞ DEDIĞİMİZ ÜLKELERDEN DAHA YAVAŞIZ!

Aralık ayında 20 milyon aşının geleceği, 11 Aralık'ta ise aşılama başlanacağı açıklamalarını da değerlendiren Elbek, "Bugün itibarıyla Türkiye'nin aşılama hızı çok düştü. Başlarda çok yavaş dediğimiz Almanya, Fransa gibi ülkelerden çok daha yavaş ilerliyoruz" diye konuştu.

Online etkinlikte, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın, AKP il kongrelerinde dolu salonlara konuştuğu görüntüleri paylaşan Elbek, "Sanki salgını daha fazla yaymak için bir politika yürütülüyor. Türkiye'de 3. piki yaşamak üzereyiz. Aşılamanın azaldığı, varyantların yayılmaya başladığı bir dönemdeyiz. Bir yıldan bize ne kaldı diye soracak olursak. Sosyal refah desteği sunamayan, hesap vermeyen, sınıfsal tercihlerini AVM'lerden yana yapan bir devlete sahibiz. Bu devletin kararları, 3 milyon kişi hastalığa yakalanmasına ve 100 bin kişinin ölümüne sebep oldu. Bu yapıyı değiştirmek zorundayız. Tekrar salgınlarla ölmek için bölge tabanlı koruyucu bir sağlık hizmetine ihtiyacımız var" ifadeleriyle sözlerine son verdi.

14 MART TIP HAFTASI
1. YILINDA COVID-19 PANDEMİSİ
11 MART 2021 PERŞEMBE SAAT 19:00
YouTube /btobursa YOUTUBE KANALIMIZDAN CANLI YAYINLANACAKTIR.

DOÇ. DR. CAVİT IŞIK YAVUZ	DOÇ. DR. OSMAN ELBEK	PROF. DR. ÖZLEM KURT AZAP	DR. ERİŞ BİLALOĞLU

2020'de ilk açılma sürecine girmiştik. Yeni normal dendi. 11 Mayıs'ta AVM'leri açtık. Salgın kontrol altında değildi ama alışveriş merkezleri açıldı. Buna karşılık parklar, plajlar, Milli Park ve Bahçeler ise kapalıydı."

BUGÜNKÜ DURUM ÇOK DAHA KORKUTUCU

28 Mayıs'ta yayınlanan koronavirüs tablosunu paylaşan Doç. Dr. Osman Elbek, bu tarihte 1 Haziran'ın için normale dönüşün başlayacağı gün olarak ilan edildiğini hatırlattı ve şöyle devam etti: "O gün vefat eden sayısı

Sahillere gidenler de siyasi iktidarın çıkardığı kredilerle buraya gitti" ifadelerini kullanan Osman Elbek, Sağlık Bakanı Fahrettin Koca'nın 3 Haziran'da "İkinci dalga beklemiyoruz" açıklamasını hatırlattı.

TÜRKİYE SALGIN TARİHİNE GEÇEN AÇIKLAMA

Türkiye'nin salgın tarihine geçen uygulamasını da değinen Doç. Dr. Elbek, Bakan Koca'nın "Her vaka hasta değildir" sözlerini hatırlattı. "Bunun bedelini çok ağır ödedik. Ölüm

TAVLA TURNUVASI'NIN KAZANLARI BELLİ OLDU

Bursa Tabip Odası'nın 14 Mart Tıp Haftası Etkinlikleri kapsamında düzenlediği Tavla Turnuvası sonuçlandı.

Büyük mücadelelere sahne olan turnuvada Dr. Yücel Bender birinci, Dr. Sertaç Adleyba ikinci ve Dr. Serhat Tatlıkazan üçüncü oldu. Dereceye giren meslektaşlarımızı kutluyoruz.

PANDEMİ ÖYKÜLERİ YARIŞMASI SONUÇLANDI

Bursa Tabip Odası'nın 14 Mart Tıp Haftası Etkinlikleri kapsamında düzenlediği Pandemi Öyküleri Yarışması sonuçlandı. Yarışma 28 Şubat'ta başvurulara açılmıştı.

28 katılımcının, Dr. Ömer Levent Soydiç, Dr. Engin Demiriz, Dr. Gönül Malat, Dr. Şule Akköse Aydın ve Dr. Dilek Abi Yeğin'den oluşan seçici kurul tarafından değerlendirildiği yarışmada, "Boğaziçi'nde Bir Akşamüstü" isimli öyküsüyle Muhammet Ali Öztürk birinci seçildi. "Küller ve Melekler" başlıklı öykünün sahibi İbrahim Şaşma, ikinci olurken, "Çocuk Akli" isimli öyküsüyle Ünzile Uygun ve "Canlı Ders" başlıklı öyküsüyle Muradiye Taplı üçüncülüğü paylaştılar. Yarışmamıza katılım gösteren herkese teşekkür ediyor, kazananları tebrik ediyoruz.

PANDEMİNİN AVRUPA'DAKİ SEYRİ BTO'NUN DÜZENLEDİĞİ WEBİNARDA KONUŞULDU

Bursa Tabip Odası 14 Mart Tıp Haftası kapsamında bir dizi etkinliğe imza attı. 3 Mart Çarşamba günü Zoom üzerinden düzenlenen ve Odanın sosyal medya hesaplarından canlı olarak yayınlanan web konferansında Almanya'dan Dr. Serkan Çelik, Fransa'dan Dr. Serdar Dalkılıç ve Finlandiya'dan Dr. Emrah Yatkın pandemi döneminde Avrupa'nın durumunu masaya yatırırken, etkinliğin moderatörlük görevini ise BTO Genel Sekreteri Dr. Ömer Levent Soydiç üstlendi.

HİPOKRAT VE GALEN'İN İZİNDE BERGAMA, KOS, EPİDAUROS E-TURU

Bursa Tabip Odası 14 Mart Tıp Haftası Etkinlikleri kapsamında üyelerini unutulmaz bir yolculuğa çıkardı. Sanal Kültür Turları Hipokrat ve Galen'in İzinde Bergama, Kos, Epidauros e-turu ile sürdü. 9 Mart 2021 Salı günü saat 21'de gerçekleştirilen tura yüksek sayıda üyemiz katılım gösterdi.

Sanatçı Hekimler Sergisi

8 Mart 2021
8 Nisan 2021
www.bto.org.tr

Basri Seçkin
Bilgen Taneli
Dane Ediger
Ebru Sargin Koca
Emel Yılmaz
Ertuğrul Aydın
Ferhunde Öztürk
Gülşay Derman
Güzide Elitez
İlçin Kadioğlu
İsmail Aygan
İsmail Şeker
İsmail Uzun
Konçuy Sivrioğlu
Mukaddes Özcan
Necmettin Uzunalioğlu
Osman Dönmez
Ömer Yağlıdere
Sedef Özgüç
Seval Akın
Sevcan Yaman
Tayfun Açıköz
Vahide Aslıhan Durak

SANATÇI HEKİMLER SERGİSİ GERÇEKLEŞTİRİLDİ

Bursa Tabip Odası 14 Mart Tıp Haftası Etkinlikleri kapsamında fotoğrafçı hekimleri de bir araya getirdi. Odanın internet sitesinde online olarak gerçekleştirilen sergide 23 sanatsever hekimin eserleri sergilendi.

Basri SEÇKİN

Ebru SARGIN

Emel YILMAZ

Ertuğrul AYDIN

İsmail UYGAN

İsmail ŞEKER

İsmail UZUN

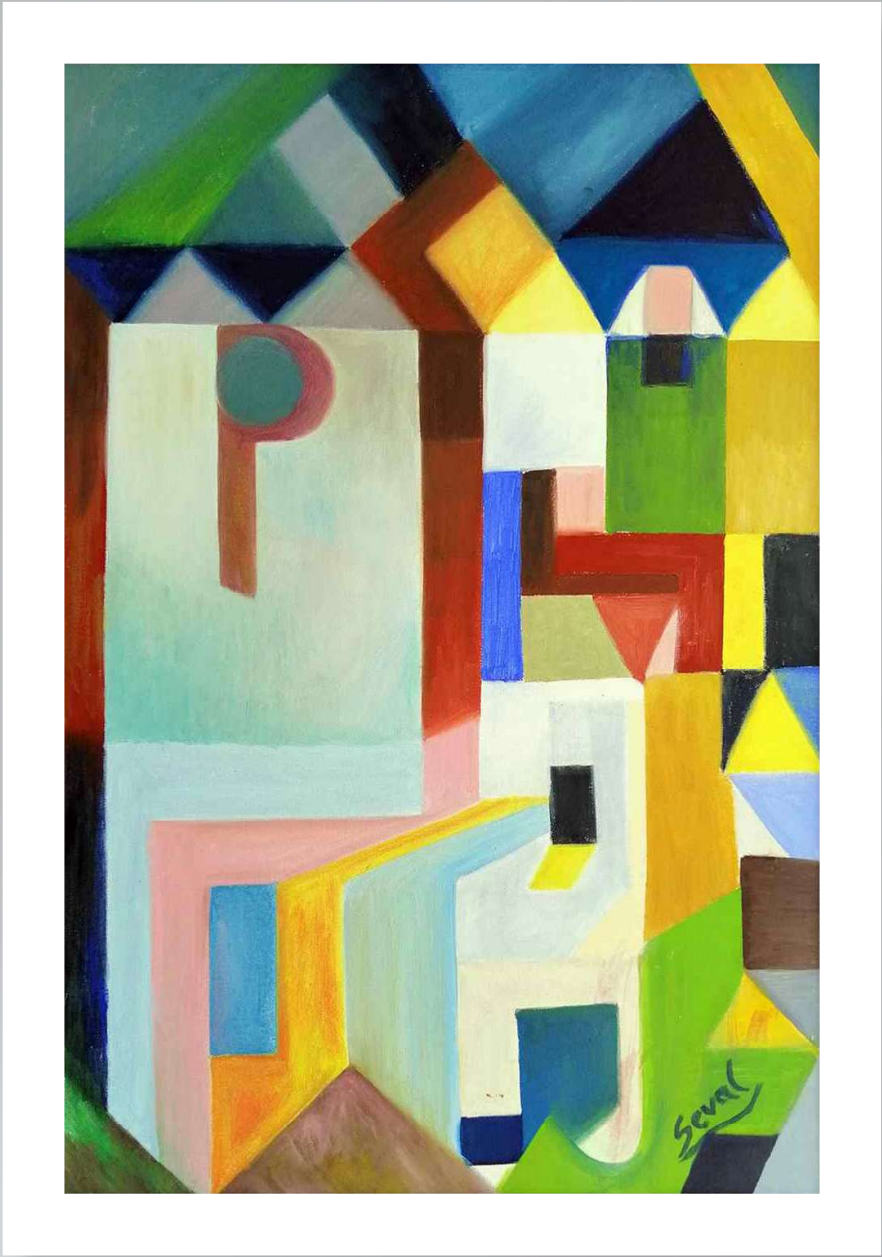

Mukaddes ÖZCAN

Vahide ASLIHAN DURAK

Seval AKIN

KUŞLAR AĞLAMAZ BU ŞEHİRDE

Dr. Semiha UZUNALIOĞLU | semihan16@yahoo.com

Kaç gece ateşler içinde uyandım

Ve umarsızca

Bilinmez bir kâbusun ortasında tuttuğum ellerin

Ellerinden vazgeçtin gitmeler uğruna.

İçimi kessen bu kadar acımadı

Sokağa atılmış çocuk gibiyim

Uçurtması rüzgâra yenik

Dudaklarında süt kokusu

Katık derdine düşmüş gecenin bir yarısı

İçimi ürpertir orospu sevdalar.

Yatağım kan tarlası gelincik şerbeti

Görmezler ellerimi

Ellerimden vazgeçtim seni sevmeler uğruna.

Şimdi kimi okşasam bilmem

Ve nasıl?

Sessizliğin içinde kalbim ağır aksak

Köprü altından çocuklar geçiyor bağırsarak

Ağızlarda küfürlerin en kifayetsizi

Gülsem olmaz, ölsem olmaz.

Bir Affan dede kalmış aklımda bir de sen

Üç kuruşa satılmış çocukluklar

Rengârenk ışıklar altında

Düşlerimizi kiradık arasta pazarında

Tek abdestlik rüyalara boyandı gece.

Şimdi hangi türkü var dudaklarında merak ediyorum?

Merak ediyorum en çok kim öpüyor seni?

Sen de biliyorsun

Sen de biliyorsun hangi limana sığınır yalnızlıklar?

Ekmeğim, suyum, aşım çoğalıyor

Çaresizliğim, yaşım, arayışım

En güzel şiiri yazamasam da sana

Sen gözlerimi hep güzel hatırla.

BTO

HABERLER

KİŞİSEL VERİLERİN KORUNMASI KANUNU HAKKINDA MERAK EDİLENLER ANLATILDI

9 Aralık 2020

KİŞİSEL VERİLERİN KORUNMASI KANUNU
UYUM SÜRECİ YOL HARİTASI VE YAŞANAN ZORLUKLAR

- KİŞİSEL VERİ NEDİR? • ÖZEL NİTELİKLİ KİŞİSEL VERİ NEDİR?
- SAĞLIK VE CİNSEL HAYATA İLİŞKİN KİŞİSEL VERİLER
- KİŞİSEL VERİLERİN İŞLENMESİ
- TÜRK CEZA VE KABAHATLER KANUNUNDA KİŞİSEL VERİLERİN KORUNMASI-YAPTIRIMLAR
- KİŞİSEL VERİLERİN KORUNMASI KANUNU UYUM PROJESİ
- KİŞİSEL VERİLERİN KORUNMASINA İLİŞKİN GÜNCEL SORUNLAR VE UYGULAMALAR
- SORU-CEVAP

BURSA TABİP ODASI
MEDICAL CHAMBER OF BURSA

Bursa Tabip Odası, üyelerini ve kamuoyunu bilgilendirmeye devam ediyor. Av. Tuğçe Edemen ve Av. Dilay Şenyüz Kuşoğlu'nun katıldığı Zoom etkinliğinde, "Kişisel Verilerin Korunması Kanunu" hakkında merak edilenler masaya yatırıldı. Bursa Tabip Odası, Youtube sayfasından da canlı olarak yayınlanan etkinlikte, Kişisel Verilerin Korunması Kanunu ve uyum süreci, yol haritası ve yaşanan zorluklar ile beraber, 'Kişisel veri nedir?', 'Özel nitelikli kişisel veri nedir?', 'Sağlık ve cinsel hayata ilişkin kişisel veriler', 'Kişisel verilerin işlenmesi', 'Türk Ceza ve Kabahatler Kanununda; kişisel verilerin korunması, yaptırımlar', 'Kişisel Verilerin Korunması Kanunu Uyum Projesi', 'Kişisel verilerin korunmasına ilişkin güncel sorunlar ve uygulamalar' hakkında bilgi verildi. Etkinliğin son bölümünde ise katılımcıların soruları yanıtladı.

<https://www.bto.org.tr/kisisel-verilerin-korunmasi-kanunu-hakkinda-merak-edilenler-anlatildi/>

ARTIK SABRIMIZ KALMADI... ÇÜNKÜ TÜKENDİK! ÇÜNKÜ, ÖLÜYÜRÜZ!

30 Aralık 2021

Ülkemizde ilk vakanın görüldüğü tarihten çok önce, sağlık emek ve meslek örgütleri olarak halkımızın sağlığı için, sağlık çalışanlarının sağlığı için salgını yöneten otoritelere uyarılarda bulunduk. Bu uyarılar, bilimin, aklın yolunu gösteren, alınması gereken acil önlemleri içeriyordu.

Ama bu önerilerimiz dinlemedi; sonuç olarak geldiğimiz noktada hem halkımızın hem de sağlık çalışanlarının hayatı tehlikeye atıldı. Siyasi ve ekonomik kaygılarla alındığını düşündüğümüz yanlış kararlar ve göze alınamayan doğru kararlar yüzünden binlerce insanımızı, yüzlerce sağlık çalışanımızı kaybettik. Kaybetmeye de devam ediyoruz.

<https://www.bto.org.tr/artik-sabrimiz-kalmadi-cunku-tukendik-cunku-oluyoruz/>

EPİDEMİYOLOJİK ÖLÇÜTLERE GÖRE PANDEMİ YÖNETİMİ

5 Ocak 2021

Epidemiyolojik ölçütlere göre pandemi yönetimi

Konuşmacı
Prof. Dr. Banu Çakır

Moderatör
Prof. Dr. Kayhan Pala

Tüm hekimleri, sağlık çalışanlarını ve tıp öğrencilerini bekliyoruz.

zoom Meeting ID: 874 9342 9212 Passcode: 896179

12 Ocak 2021 Salı Saat 20:00

BURSA TABİP ODASI

Prof. Dr. Banu Çakır; Prof. Dr. Kayhan Pala'nın moderatörlüğünü yaptığı etkinlikte, pandemi yönetimini epidemiyolojik ölçütlere göre değerlendirdi.

Etkinlik Zoom üzerinden gerçekleştirilirken ve Bursa Tabip Odası Youtube kanalından da canlı olarak izleyicilere ulaştı.

<https://www.bto.org.tr/epidemiyojik-olcutlere-gore-pandemi-yonetimi/>

BURSA'YI ZOR GÜNLER BEKLİYOR!

11 Ocak 2021

Bursa Tabip Odası Başkanı Doç. Dr. Alpaslan Türkkân, kurak geçen kış mevsimi ile beraber yeniden gündeme gelen su sorunuyla ilgili olarak bir açıklama yaptı. Türkkân açıklamasında: "Bursa Tabip Odası olarak, günümüz ve gelecek kuşaklar için büyük bir halk sağlığı sorunu haline gelmeden, iklim krizine ve

susuzluğa karşı ciddi önlemler alınması için yetkililere çağrıda bulunuyoruz" ifadelerini kullandı.

<https://www.bto.org.tr/bursayi-zor-gunler-bekliyor/>

ÜYELERİMİZ AŞILARINI OLMAYA BAŞLADI

15 Ocak 2021

Sinovac'ın ürettiği Coronavac aşısının Türkiye'ye gelmesinin ardından, sağlık çalışanlarına ve hekimlere yapılmaya başlandı. Bursa Tabip Odası üyesi doktorlar da aşılarını oldular. Bu kapsamda BTO Yönetim Kurulu Başkanı Doç. Dr. Alpaslan Türkkan ve YK Üyesi Dr. Serap Şentürk Covid-19 aşısını yaptıran isimler arasında yer aldı. Ayrıca BTO üyesi Prof. Dr. Kayıhan Pala da daha önce ifade ettiği gibi Coronavac aşısını yaptırdı. Bursa Tabip Odası eski Başkanı ve TTB Kongre Delegesi Dr. Güzide Elitez de aşısını yaptırdı.

<https://www.bto.org.tr/yonetim-kurulu-uyelerimiz-asilarini-olmaya-basladi/>

CHP BURSA MİLLETVEKİLİ AYDIN'DAN BTO'YA ZİYARET

18 Ocak 2021

CHP Bursa Milletvekili Erkan Aydın, Odamızı ziyaret ederek BTO Başkanı Doç. Dr. Alpaslan Türkkan ile Covid-19 pandemisinin güncel seyri ve aşılama çalışmaları ile ilgili görüş alışverişinde bulundu.

<https://www.bto.org.tr/chp-bursa-milletvekili-aydindan-btoya-ziyaret/>

UĞUR MUMCU BURSA'DA ANILDI

25 Ocak 2021

24 Ocak 1993 yılında Ankara'da uğradığı bombalı saldırı sonucu yaşamını yitiren gazeteci-yazar Uğur Mumcu, katledilişinin 28. yılında Çağdaş Gazeteciler Derneği Bursa Şubesi öncülüğünde düzenlenen etkinlikte anıldı.

Setbaşı Mahfel önünde başlayan anma etkinliğine; CHP Bursa Milletvekilleri Nurhayat Altaca Kayışoğlu ile Orhan Sarıbal, Nilüfer Belediye Başkanı Turgay Erdem, Mudanya Belediye Başkanı Hayri Türkyılmaz, CHP Bursa İl Başkanı İsmet Karaca, İYİ Parti Bursa İl Başkanı Selçuk Türkoğlu, CHP Nilüfer İlçe Başkanı Fırat Yılmaz, Bursa Barosu Başkanı Avukat Gürkan Altun ve Baro yönetim kurulu üyeleri, Eğitim İş Bursa Şube Başkanı Yeliz Toy ve sendika üyeleri, TMMOB'a bağlı akademik odaların ve sivil toplum örgütlerinin temsilcileri ve gazeteciler katıldı.

<https://www.bto.org.tr/ugur-mumcu-bursada-anildi/>

PROF. DR. ORAL, SARS-COV-2 AŞILARINI ANLATTI

28 Ocak 2021

KONUŞMACI
BÜT Tıp Fakültesi
İmmünoloji Anabilim
Dalı Başkanı ve Türk
İmmünoloji Derneği Başkanı
Prof. Dr. Barbaros Oral

MODERATÖR
Bursa Tabip
Odası Başkanı
Doç. Dr. Alpaslan
Türkkan

SARS-CoV-2 Aşıları

28 OCAK 2021
PERŞEMBE
SAAT 20:00

Zoom'dan gerçekleştirilecek olan etkinliğimiz Bursa Tabip Odası'nın Youtube, Facebook ve Twitter sayfalarından canlı olarak yayınlanacaktır.

Meeting ID: 879 6036 5328
Passcode: 425139

Bursa Uludağ Üniversitesi Tıp Fakültesi İmmünoloji Anabilim Dalı Başkanı ve Türk İmmünoloji Derneği Başkanı Prof. Dr. Barbaros Oral SARS-CoV-2 aşılarını, moderatörlüğünü Bursa Tabip Odası Başkanı Doç. Dr. Alpaslan Türkkan'ın yaptığı Zoom etkinliğinde anlattı.

<https://www.bto.org.tr/prof-dr-oral-sars-cov-2-asilarini-anlatacak/>

PANDEMİ EŞİTSİZLİKLERİ DERİNLEŞTİRDİ

30 Ocak 2021

2016-2020 yılları arasında Bursa Tabip Odası (BTO) Başkanlığı görevini yürüten Dr. Güzide Elitez ve BTO Genel Sekreteri Dr. Ömer Levent Soydu, pandemi döneminde Türkiye ve Dünya'da yaşanan eşitsizlikleri konuştu. Covid-19 pandemisi Türkiye ve dünyada yaşanan toplumsal eşitsizlikleri derinleştirdi. Pandemi sürecinde kadınlara yönelik şiddet eylemleri artarken, dezavantajlı gruplardaki çocukların ve gençlerin eğitime erişimi azaldı. Mültecilerin ise pandemi günlerinde salgından korunmaları, tedavileri ve aşı programlarına erişimleri mümkün olmadı.

<https://www.bto.org.tr/pandemi-esitsizlikleri-derinlestirdi/>

"KORONA BİZİ AYIRSA DA MÜZİK BİRLEŞTİRİR"

2 Şubat 2021

Bursa Uludağ Üniversitesi Tıp Fakültesi öğrencileri, derslerin uzaktan verilmeye devam ettiği günlerde, herkese moral olacak bir etkinliğe imza attı.

<https://www.bto.org.tr/korona-bizi-ayirsa-da-muzik-birlestirir/>

BOĞAZIÇI ÜNİVERSİTESİ YALNIZ DEĞİLDİR

5 Şubat 2021

Bursa Akademik Odalar Birliği'ne (BAOB) bağlı akademik meslek odaları, BAOB Özgürlük ve Demokrasi Meydanı'nda 'Boğaziçi Üniversitesi Yalnız Değildir' konulu basın açıklaması düzenledi.

Bursa Tabip Odası Başkanı Doç. Dr. Alpaslan Türkkan'ın da hazır bulunduğu basın açıklamasında konuşan TMMOB Ziraat Mühendisleri Odası Bursa Şubesi Başkanı ve aynı zamanda BAOB Dönem Sözcüsü Prof. Dr. Erkan Yaslıoğlu ortak açıklamayı okudu.

<https://www.bto.org.tr/bogazici-universitesi-yalniz-degidir/>

YUNUSELİ BURSALILARINDIR, ANKARA'DAN PLANLANAMAZ

8 Şubat 2021

Bursa'da Büyükşehir Belediyesi tarafından 750 dönümü Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'na devredilen Yunuseli Havaalanı arazisinin akıbeti ile ilgili tartışmalar sürüyor. Bursa Akademik Odalar Birliği (BAOB), Yunuseli Havaalanı dönüşümü ile ilgili "Yunuseli Bursalıdır, Ankara'dan planlanamaz!" başlığı ile basın açıklaması gerçekleştirdi.

<https://www.bto.org.tr/yunuseli-bursalilarindir-ankaradan-planlanamaz/>

"AŞILA" SİSTEMİ ÇÖKTÜ, AŞILAMA DURDU

13 Şubat 2021

Bursa Tabip Odası, bir ay önce başlanan Covid-19 aşılama programında yaşanan sıkıntılarla ilgili bir basın açıklaması yaptı. Açıklamada, 'AŞILA' isimli bilgisayar programının çökmesi nedeniyle, iki gündür aşılama yapılamadığı belirtildi. Yine açıklamada, yeterli fiziki şartların sağlanamadığı, randevu alınmasında sıkıntılar yaşandığı, standartlara uymayan kişisel koruyucu malzemeler ile aşıların lojistiğinde yaşanan sıkıntıların dile getirildiği belirtildi.

<https://www.bto.org.tr/asila-sistemi-coktu-asilama-durdu/>

GÜÇLÜ KADIN BAŞARI ÖDÜLÜ DR. ELİTEZ'E VERİLDİ

8 Mart 2021

Bursa Barosu'nun 8 Mart geleneği haline getirdiği Güçlü Kadın Başarı Ödülü bu yıl Covid-19 pandemisi sürecindeki özverili çalışmaları nedeniyle, Bursa Tabip Odası önceki dönem başkanı Dr. Güzide Elitez'e verildi. Elitez'in ödülü, Bursa Barosu Başkanı Av. Gürkan Altun ile birlikte Bursa Barosu Genel Sekreteri Av. Hüsnüye Altın Yeşil tarafından takdim edildi.

<https://www.bto.org.tr/guclu-kadin-basari-odulu-dr-eliteze-verildi/>

PANDEMİDE BOZULAN SAĞLIK EKONOMİSİ ANLATILDI

15 Mart 2021

Bursa Tabip Odası 14 Mart Tıp Haftası Etkinlikleri kapsamında düzenlenen ve moderatörlüğünü Prof. Dr. Kayihan Pala'nın yaptığı etkinlikte Mustafa Sönmez, pandemide bozulan sağlık ekonomisini anlattı.

Prof. Dr. Pala'nın moderatörlüğünde gerçekleşen etkinlikte Türkiye'nin ekonomik durumunu yorumlayan Mustafa Sönmez, Türkiye'yi değerlendirebilmek için dünyanın da ne durumda olduğunu görmek gerektiğini, pandemi öncesinde de dünya ekonomisinin yavaşlama gösterdiğini söyledi. Dünyanın son 15-20 yıldır zor zamanlar geçirdiğini belirten Sönmez, mevcut üretim-insan ilişkileri içerisinde insanlığın yaşamının sürdürülebilirliğini riskli bulduğunu ifade etti. Pandemi nedeniyle dünya ekonomisinin küçüldüğünü belirten Mustafa Sönmez, "2020 küçülme oranının yüzde 4 olduğu tahmin ediliyor. Bu 2008-2009 krizinde de ondan önceki krizlerde de yaşanmamış bir küçülme oranı. Üstelik bu olağan üstü kamu ya da devlet müdahalelerine rağmen oldu" diye konuştu. <https://www.bto.org.tr/kasada-1-dolar-bile-yok/>

VERGİ DENETİM KURULU'NDAN ODAMIZA ZİYARET

15 Mart 2021

Vergi Denetim Kurulu Bursa Grup Başkanı Cafer Durmuş ve heyeti, 14 Mart Tıp Bayramı'nı tebrik etmek amacıyla Bursa Tabip Odası'na bir ziyarette bulundu. BTO Başkanı Doç. Dr.

Alpaslan Türkkan'ın ağırladığı heyetin ziyaretinde, hekimlerin vergi konusunda maruz kaldığı zorluklar konuşuldu. Hekimlerin 14 Mart Tıp Bayramı'nı kutlayan Durmuş, son dönemlerde vergi konusunda sorun yaşayan hekimlerin azaldığını belirtti ve Tabip Odası'nın bu konudaki hassasiyeti için teşekkür etti. Cafer Durmuş, kişisel verilerin korunması konusunda dikkatli davrandıklarını belirterek, edinmek istedikleri bilgilerin kişisel konularla değil tamamen mali meselelerle ilgili olduğunu vurguladı.

<https://www.bto.org.tr/vergi-denetim-kurulundan-odamiza-ziyaret/>

BU HIZLA GİDERSEK AŞILAMA 1 BUÇUK YIL DAHA SÜRER

16 Mart 2021

Bursa Tabip Odası Başkanı Doç. Dr. Alpaslan Türkkan, gittikçe yavaşlayan Covid-19 aşılmasıyla ilgili olarak değerlendirmelerde bulundu. 16 Mart itibarıyla aşılama 60 günün geride kaldığını belirten Başkan Türkkan, 60 milyonluk hedef nüfusun yüzde 13,3'ü birinci doz (7 milyon 959 bin 556 kişi) yüzde 6,5'i ise ikinci doz (3 milyon 885 bin 575 kişi) ile aşılanabildiğini söyledi. "Ülkemizdeki deneyimli ve özverili sağlık emek gücü ve yurttaşlarımızın aşıya olan ilgisi nedeniyle günde bir milyona yakın aşı yapmak olanaklıyken, yeterince aşı olmaması yüzünden günlük ortalama aşı yapılan kişi sayısı 200 binin altında kalmıştır" ifadelerini kullanan Alpaslan Türkkan, bu hızla gidilmesi halinde 60 milyon kişiye toplam 120 milyon doz aşı yapılabilmesi için 18 ay daha geçmesi gerekeceğini vurguladı. <https://www.bto.org.tr/bu-hizla-gidersek-asilama-1-bucuk-yil-daha-surer/>

TTB MERKEZ KONSEYİ ODAMIZI ZİYARET ETTİ

19 Mart 2021

Türk Tabipleri Birliği Merkez Konseyi Başkanı Prof. Dr. Şebnem Korur Fincancı ve Konsey Üyeleri odamızı ziyaret etti.

Bursa Tabip Odası Başkanı Doç. Dr. Alpaslan Türkkân ve yönetim kurulu üyelerinin bulunduğu ziyarette, TTB Merkez Konseyi'ne bir sunum gerçekleştiren BTO Genel Sekreteri Ömer Levent Soydiç, Bursa'da gerçekleştirilen faaliyetler hakkında bilgi verdi.

<https://www.bto.org.tr/ttb-merkez-konseyi-odamizi-ziyaret-etti/>

ÇİN'DEN FAZLA WUHAN'IMIZ OLDU!

17 Mart 2021

Bursa Tabip Odası'nın 14 Mart tıp Haftası etkinlikleri kapsamında düzenlediği online etkinlikte 1. yılında COVID-19 pandemisi değerlendirildi. Doç. Dr. Cavit Işık Yavuz, Doç. Dr. Osman Elbek ve Prof. Dr. Özlem Kurt Azap pandemi ile ilgili önemli değerlendirmelerde bulunurken, etkinliğin moderatörlüğünü ise Dr. Eriş Bilaloğlu yaptı. Etkinlikte söz alan Doç. Dr. Osman Elbek, COVID-19 ile geçen bir yılda neler yaşandığını anlattı.

Doç. Dr. Osman Elbek, Sağlık Bakanı Koca'nın 24 Nisan 2020'de yaptığı, "İstanbul Türkiye'nin Wuhan'ı oldu" açıklamasına atıfta bulunarak, "İstanbul iki, Ankara ise bir kez Türkiye'nin Wuhan'ı oldular. Çin'den fazla Wuhan'a sahip olduk" dedi.

<https://www.bto.org.tr/cinden-fazla-wuhanimiz-oldu/>

MESLEĞE YILLARINI VERMİŞ MESLEKTAŞLARIMIZA ŞÜKRANLARIMIZLA

26 Mart 2021

Bursa Tabip Odası, mesleğe yıllarını vermiş olan hekimlere, "Toplumun daha sağlıklı yaşaması ve hastalarımızın acılarının dindirilmesinde, yıllar boyunca süren çalışmalarını nedeniyle meslektaşlarımıza insanlık adına şükranlarımızı sunarız" yazılı bir plaket takdim etti. <https://www.bto.org.tr/meslege-yillarini-vermis-meslektaslarimiza-sukranlarimizla/>

COVID-19 NEDENİYLE KAYBETTİĞİMİZ HEKİM VE SAĞLIK ÇALIŞANLARINI ANIYORUZ

Bursa Tabip Odası ve Nilüfer Belediyesi ortaklaşa olarak, 1 Nisan COVID-19 Nedeniyle Kaybettiğimiz Hekim ve Sağlık Çalışanlarını Anma Günü'nde, Nilüfer Cumhuriyet Meydanı'ndaki Atatürk Anıtı önünde bir basın açıklaması gerçekleştirdi. Bursa Tabip Odası Yönetim Kurulu, hekimler ve sağlık çalışanları ile beraber Nilüfer Belediyesi Başkan Yardımcıları Sibel Özer, Remzi Çınar, Engin Yener ve Zafer Yıldız ile belediye çalışanlarının da katıldığı etkinlikte açıklamayı BTO Başkanı Doç. Dr. Alpaslan Türkkkan gerçekleştirdi.

Doç. Dr. Türkkkan açıklamasında: "Güzel günleri görebilme umuduyla var gücümüzle çalıştığımız pandemi sürecinin bir yılını geride bıraktık. Mesleğimizin getirdiği sorumluluk ve yaşanabilir bir dünya umuduyla canla başla çalışırken değerli meslektaşlarımızı kaybettik ve sonsuzluğa uğurladık" ifadelerini kullanırken, yönetilemeyen bir pandemiyin gölgesinde söylenmeyenleri

söyleyerek, saklananları açığa çıkararak, toplumun ihtiyaçlarını talep ederek yurttaşların sözü olmaya çalıştıklarını dile getirdi.

395 SAĞLIK ÇALIŞANI YAŞAMINI YİTİRDİ

"Tüm bunları yaparken nitelikli koruyucu ekipman sağlanmayan, uzun mesai saatlerinde, kötü çalışma ortamlarında, hukuksuzca izin ve istifa hakları yasaklanan meslektaşlarımızın sesi olmak için çaba gösterdik" ifadelerini kullanan BTO Başkanı Türkkkan, şöyle devam etti: "Ne yazık ki kulaklarını tıkayıp, sesimizi duymak istemediler. Yönetemedikleri pandemiyin suçunu vatandaşa, yükünü bizlere yüklediler. Ve 140 binin üzerinde sağlık çalışanı hasta olurken 395 sağlık çalışanını kaybettik. Ancak ses olmaya devam ediyoruz. Daha fazla hastalanmamak, ölmek için sesimizi daha da yükseltmeye, yitirdiğimiz meslektaşlarımız

için Covid-19'un meslek hastalığı sayılması adına mücadelemize devam edeceğiz."

ASLA UNUTMAYACAĞIZ!

Alpaslan Türkkkan açıklamasının devamında şunları söyledi: "Meslek hayatları boyunca gösterdikleri özverinin kat be katını pandemi döneminde gösteren, pandemiyle mücadele eden tüm hekim ve sağlık çalışanları için bir simge haline gelen, Covid-19 salgınında aktif hekimlik yaparken hastalığa yakalanan ve tedavi sonrası yaşamını yitiren değerli hocamız Prof. Dr. Cemil Taşçıoğlu'nu kaybettiğimiz 1 Nisan gününü TTB 72. Kongresi'nde aldığımız karar ile "Covid-19 Nedeniyle Kaybettiğimiz Hekim ve Sağlık Çalışanlarını Anma Günü" olarak belirlemiştik. Kaybettiğimiz sağlık çalışanlarını asla unutmayacağız, onları toprağa değil sonsuzluğa uğurladığımızı her 1 Nisan'da belirtmeyi sürdüreceğiz."

A world map composed of red dots on a dark blue background, centered behind the text.

TTB

HABERLER

TTB'DEN CHP GENEL BAŞKANI KEMAL KILIÇDAROĞLU'NA GEÇMİŞ OLSUN ZİYARETİ

26 Kasım 2020

Türk Tabipleri Birliği (TTB) Merkez Konseyi, bir suç örgütü lideri tarafından tehdit edilen Cumhuriyet Halk Partisi (CHP) Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu'na 26 Kasım'da geçmiş olsun ve dayanışma ziyaretinde bulundu.

<https://www.ttb.org.tr/945yibp>

TTB'DEN TMMOB VE DİSK'E ZİYARET

27 Aralık 2020

Türk Tabipleri Birliği'nin (TTB) seçimle göreve başlayan yeni Merkez Konseyi, TMMOB Genel Merkezi ve DİSK Ankara Bölge Temsilciliği'ne ziyaretlerde bulundu.

<https://www.ttb.org.tr/705yibu>

SAĞLIK BAKANLIĞI'NA ACİL ÇAĞRI: ÖZEL VE VAKIF HASTANELERİNİN OLANAKLARI KAMU İRADESİ İLE YURTTAŞLARIN HİZMETİNE SUNULSUN

30 Aralık 2020

Türk Tabipleri Birliği, Sağlık Bakanlığı'na çağrıda bulundu. Açıklamada, "Ülkemizde dokuz aydır devam eden COVID-19

pandemisini esas olarak ikinci ve üçüncü basamak sağlık kurumları olan hastanelerde karşılanması stratejisinden vazgeçilmeli, toplumsal bulaşıcılığın önlenmesine yönelik tedbirler yaşama geçirilmelidir" ifadeleri yer aldı.

<https://www.ttb.org.tr/705yibu>

TTB İZMİR DEPREMİ BİRİNCİ AY ÖN DEĞERLENDİRME RAPORU

1 Aralık 2020

Türk Tabipleri Birliği Merkez Konseyi, Olağan Dışı Durumlarda Sağlık Hizmeti Kolu ve İzmir Tabip Odası ile birlikte Seferihisar körfezi açıklarında meydana gelen deprem nedeniyle ilk gününden bugüne bölgede gözleme dayalı incelemeler yapmış; elde ettiği bilgiler ışığında tespitlerini, çözüm önerilerini kamuoyu ve ilgililerle paylaşmıştır. <https://www.ttb.org.tr/905yic0>

DİSK-KESK-TMMOB-TTB: DR. ŞEYHMUS GÖKALP SERBEST BIRAKILSIN

1 Aralık 2020

Türk Tabipleri Birliği (TTB), Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu (DİSK), Kamu Emekçileri Sendikaları Konfederasyonu (KESK) ve Türk Mühendis Mimar Odalar Birliği (TMMOB), TTB'nin Yüksek Onur Kurulu üyesi ve önceki dönem Merkez Konseyi üyesi Dr. Şeyhmus Gökalp'in 23 Kasım akşamı tutuklanmasına ilişkin 1 Aralık günü çevrimiçi bir basın toplantısı düzenledi. <https://www.ttb.org.tr/725yibz>

MÜLKİYELİLER BİRLİĞİ'NDEN TTB'YE ÖDÜL

4 Aralık 2020

Mülkiyeliler Birliği İstanbul Şubesi, Mekteb-i Mülkiye'nin (Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi) 161'inci, Mülkiyeliler

Birliği'nin de 74'üncü kuruluş yıldönümü sebebiyle her yıl kamu hizmeti sunan kişi ve kurumlara verilen Vefik Kitapçıgil Kamu Hizmeti Ödülü'ne Türk Tabipleri Birliği'ni (TTB) layık gördü.

<https://www.ttb.org.tr/715yic6>

TABİP ODALARI MARMARA BÖLGE TOPLANTISI YAPILDI

8 Aralık 2020

Tabip odaları Marmara bölge toplantısı, COVID-19 pandemisinde illerdeki güncel durum gündemiyle 28 Kasım 2020 Cumartesi günü çevrimiçi olarak düzenlendi.

Toplantıya Türk Tabipleri Birliği (TTB) Merkez Konseyi Başkanı Prof. Dr. Şebnem Korur Fincancı ile İstanbul, Bursa, Kocaeli, Sakarya, Edirne, Çanakkale, Kırklareli ve Tekirdağ tabip odalarının başkanları ve yöneticileri katıldı.

<https://www.ttb.org.tr/235yic9>

ULUSLARARASI ŞEFFAFLIK DERNEĞİ'NDEN TTB'YE ŞEFFAFLIK ÖDÜLÜ

9 Aralık 2020

Uluslararası Şeffaflık Derneği Türkiye Şubesi (TransparencyInt'ITR), 2020 yılı şeffaflık ödüllerini 9 Aralık Dünya Yolsuzlukla Mücadele Günü kapsamında açıkladı. 2020 Şeffaflık Ödülü'ne kurumsal alanda Türk Tabipleri Birliği (TTB) layık görüldü.

<https://www.ttb.org.tr/235yicd>

TTB COVID-19 PANDEMİSİ 9. AY DEĞERLENDİRME RAPORU YAYIMLANDI

9 Aralık 2020

Türk Tabipleri Birliği COVID-19 İzleme Kurulu'nun Türkiye'de ilk COVID-19 vakasının resmi olarak açıklanmasından bu yana geçen 9 aylık süreci kapsayan ve 11 Aralık 2020 günü çevrimiçi bir basın toplantısı ile kamuoyuna açıkladığı değerlendirme raporu yayımlandı.

<https://www.ttb.org.tr/525yicm>

TTB MERKEZ KONSEYİ BAŞKANI ŞEBNEM KORUR FİNCANCI'DAN DİRENEN SİNBÖ İŞÇİLERİNE ZİYARET

17 Aralık 2020

Sinbo patronu COVID-19 salgınına gerekçe göstererek şirketin Haramidere'deki fabrikasında çalışan ve Tüm Otomobil ve Metal İşçileri Sendikası üyesi 6 işçiyi 11 Eylül 2020'de "ücretsiz izin" adı altında iki aylığına işten çıkarmış, iki ayın dolmasının ardından bu süreyi iki ay daha uzatmıştı. İşçiler ise uzatma kararı üzerine harekete geçmiş ve 18 Kasım'da fabrika önüne çadır kurarak direniş başlamıştı.

Direnişin 29. gününde Sinbo işçilerinin alanda yaptığı "Direniş Okulu" çalışmasının "Pandemi ve İşçi Sınıfı -2" başlıklı dersine Türk Tabipleri Birliği (TTB) Merkez Konseyi Başkanı Prof. Dr. Şebnem Korur Fincancı katıldı.

<https://www.ttb.org.tr/255yicv>

TTB "AİLE HEKİMLİĞİ PANDEMİ ANKETİ ARALIK 2020" SONUÇLARINI PAYLAŞTI

21 Aralık 2020

Türk Tabipleri Birliği (TTB) ve TTB Aile Hekimliği Kolu, "Aile Hekimliği Pandemi Anketi Aralık 2020" sonuçlarını 22 Aralık 2020 tarihinde çevrimiçi bir basın toplantısı ile kamuoyuna açıkladı.

TTB'nin Youtube ve Periscope kanallarından canlı yayımlanan basın toplantısına TTB Merkez Konseyi Başkanı Prof. Dr. Şebnem Korur Fincancı, TTB Merkez Konseyi üyeleri Prof. Dr. İbrahim Akkurt, Dr. Kozım Doğan Eroğulları, Dr. Halis Yerlikaya ve Dr. Çiğdem Arslan ile TTB Aile Hekimliği Kolu Başkanı Dr. Emrah Kırımlı, Kol Sekreteri Dr. Sibel Uyan ve kol üyesi aile hekimleri katıldı.

<https://www.ttb.org.tr/375yid6>

TTB'DEN REFİK SAYDAM HIFZISSİHHA KURUMU'NUN YENİDEN AÇILMASI ÇAĞRISI

6 Ocak 2021

Türk Tabipleri Birliği (TTB), "Sağlıkta Dönüşüm Projesi" kapsamında 2011 yılında kapatılan Refik Saydam Hıfzıssıhha Enstitüsü'nün bağımsız bir kurum kimliğiyle yeniden açılması

ve aşıda dışa bağımlılığın yerine yeniden toplumsal bir aşı politikasının belirlenmesi amacıyla 6 Ocak 2021 tarihinde çevrimiçi bir basın toplantısı düzenledi.

<https://www.ttb.org.tr/915yie3>

ÜNİVERSİTELİLERİN DEMOKRASİ MÜCADELESİNİN YANINDAYIZ!

7 Ocak 2021

DİSK-KESK-TMMOB ve TTB, Boğaziçi Üniversitesi'ne atanan Melih Bulu'yu protesto eden üniversite öğrencilerinin yanında olduklarını belirten bir açıklama yaptı. Açıklamada, "Bu ülkenin halkı demokrasi istiyor. Bu ülkenin yurttaşları demokrasinin asgari kriterlerinden olan seçme ve seçilme hakkı için mücadele ediyor. İşçiler sendikasını, üniversitenin asli unsurları rektörünü, halk yerel yöneticilerini ve vekillerini özgürce seçmek istiyor. Atanmışlarla, kayyumlarla ve dayatmalarla bu halkın kaderini belirlemeye çalışmak artık kabul görmüyor" ifadeleri yer aldı.

<https://www.ttb.org.tr/365yie5>

SAĞLIK OCAKLARININ 60. DOĞUM GÜNÜ KUTLU OLSUN

12 Ocak 2021

Türk Tabipleri Birliği olarak sağlık hizmetlerinin piyasalaştırılmasına karşı basamaklandırılmış sağlık sistemini,

geniş bir sağlık ekibi ile bölge ve nüfus tabanlı hizmeti, kişiye-çevreye yönelik koruyucu-iyileştirici-esenlendirici sağlık hizmetlerinin bütünlüğünü ve eşitlikçi-kamucu sosyalleştirme ilkelerini esas alan çağdaş bir sağlık sistemine duyulan ihtiyacı yineliyor; yasanın şekillendirilmesinde ve uygulanmasında emeği geçen başta önceki TTB MK Başkanlarından Prof. Dr. Nusret Fişek olmak üzere tüm sağlık çalışanlarını saygıyla anıyoruz.

<https://www.ttb.org.tr/995yief>

TTB'NİN UYARISI SONUÇ VERDİ: BAŞASİSTANLIK SÖZLÜ SINAVI ERTELENDİ

12 Ocak 2021

Sağlık Bakanlığı tarafından 2018-2020 arasında iki kez gerekçe gösterilmeden ertelenen Sağlık Bilimleri Üniversitesi'ne bağlı eğitim ve araştırma hastaneleri için başasistanlık sınavının yazılı aşaması 26 Eylül 2020'de yapılmış, sözlü aşaması için ise adaylara 23-29 Aralık 2020 tarihi işaret edilmişti.

Türk Tabipleri Birliği'nin (TTB) sınav sürecine ilişkin sorular sormasının ve "pandeminin ivme kazandığı bir süreçte plansız, aceleyle getirilerek yapılacak sözlü bir sınavın daha fazla eşitsizliğe yol açacağını" belirtmesinin ardından bakanlık geri adım attı.

Bakanlıktan 12 Ocak 2021'de TTB'ye yapılan bildirimde daha önce 23-29 Aralık 2020 tarihleri arasında yapılacağı duyurulan sözlü sınavın ileri bir tarihe ertelendiği belirtildi.

<https://www.ttb.org.tr/515yiel>

TTB COVID-19 PANDEMİSİ 10. AY DEĞERLENDİRME RAPORU YAYIMLANDI

18 Ocak 2021

Türk Tabipleri Birliği COVID-19 İzleme Kurulu tarafından hazırlanan ve 11 Ocak 2021 günü çevrimiçi bir basın toplantısı ile kamuoyuna açıklanan "TTB COVID-19 Pandemisi 10. Ay

Değerlendirme Raporu" yayımlandı.

<https://www.ttb.org.tr/335yiew>

TTB, RUSYA'NIN ANKARA BÜYÜKELÇİSİ ALEKSEY YERHOV İLE GÖRÜŞTÜ

21 Ocak 2021

Türk Tabipleri Birliği'nin (TTB) "Aşı Tüm Canlıların Ortak Değeridir" başlıklı aşı değerlendirmesi ile ilişkili olarak Rusya'nın Ankara Büyükelçisi Aleksey Yerhov tarafından, TTB Merkez Konseyi Başkanı Prof. Dr. Şebnem Korur Fincancı'ya hitaben kendi ülkesinin yürütmekte olduğu aşı çalışmalarına da değinen bir mektup göndermişti. Rusya Büyükelçiliği ile TTB Merkez Konseyi ve TTB Covid-19 İzleme Kurulu olarak 20 Ocak 2021 Çarşamba günü bir araya geldi.

<https://www.ttb.org.tr/815yif5>

TTB MERKEZ KONSEYİ ODAMIZI ZİYARET ETTİ

19 Mart 2021

Türk Tabipleri Birliği Merkez Konseyi Başkanı Prof. Dr. Şebnem Korur Fincancı ve Konsey Üyeleri odamızı ziyaret etti.

Bursa Tabip Odası Başkanı Doç. Dr. Alpaslan Türkkân ve yönetim kurulu üyelerinin bulunduğu ziyarette, TTB Merkez Konseyi'ne bir sunum gerçekleştiren BTO Genel Sekreteri Ömer Levent Soydu, Bursa'da gerçekleştirilen faaliyetler hakkında bilgi verdi.

<https://www.bto.org.tr/ttb-merkez-konseyi-odamizi-ziyaret-etti/>

SAĞLIK BAKANLIĞI'NA AÇIK MEKTUP: HEKİM VE SAĞLIK ÇALIŞANLARININ AŞILANMASI ACİLEN TAMAMLANMALIDIR

28 Ocak 2021

Türkiye'de ilk COVID-19 vakasının açıklandığı 11 Mart 2020 tarihinden itibaren ülkemizin öncelikli ve en önemli gündemlerinden birisi COVID-19 pandemidir. Salgını kontrol altına alabilmek ve toplumun en az zarar ve en az can kaybı ile bu süreci atlatabilmesi için; hekimler ve tüm sağlık çalışanları olarak fedakârca emek harcamaya devam etmekteyiz. Tüm çabalarımıza rağmen pandemi nedeniyle on binlerce yurttaşımız yaşamını yitirmiştir. Sağlık Bakanlığı verilerine göre dahi halen haftada yaklaşık 1000 yurttaşımızı COVID-19 nedeniyle kaybetmeye devam etmekteyiz.

<https://www.ttb.org.tr/885yifh>

TTB II. BAŞKANI DOÇ. DR. ALİ İHSAN ÖKTEN EĞİTİM SORUMLUSU GÖREVİNDEN ALINDI

1 Şubat 2021

Türk Tabipleri Birliği (TTB) II. Başkanı Doç. Dr. Ali İhsan Ökten, 8 yıldır eğitim sorumlusu olarak çalıştığı Adana Şehir Eğitim

ve Araştırma Hastanesi Beyin Cerrahi Kliniği'ndeki görevinden herhangi bir gerekçe gösterilmeden alındı. Dr. Ökten, 33 yıldır sürdürdüğü yoğun mesleki faaliyetlerinin yanında çok sayıda uzmanlık öğrencisinin yetişmesinde emeği geçmiş, tüm mesleki yaşantısında mesleki etik değerlere sıkı sıkıya bağlı kalarak meslek örgütü içerisinde de emek harcamıştır. Doç. Dr. Ali İhsan Ökten, TTB 72. Büyük Kongresi'nde Merkez Konseyi üyesi seçilmiş, Merkez Konseyi'nde yapılan değerlendirme sonrasında TTB II. Başkanı seçilmiştir.

<https://www.ttb.org.tr/805yifm>

2021 TTB BEHÇET AYSAN ŞİİR ÖDÜLÜ BAŞVURULARI BAŞLADI

8 Şubat 2021

Türk Tabipleri Birliği'nin (TTB) 2 Temmuz 1993'te yaşamını yitiren şair Dr. Behçet Aysan anısına bu yıl 24. defa düzenleyeceği Şiir Ödülü için başvuru süresi başladı.

<https://www.ttb.org.tr/475yig4>

İYİ HEKİMLİK KAZANDI

1 Şubat 2021

Türk Tabipleri Birliği (TTB) Yüksek Onur Kurulu üyesi ve 2014-2018 dönemi Merkez Konseyi üyesi Dr. Şeyhmus Gökalp, 23 Kasım 2020'de tutuklandığı soruşturma kapsamında açılan davanın 10 Şubat 2021 günü Diyarbakır 10. Ağır Ceza Mahkemesi'nde görülen ilk duruşmasında tahliye edildi.

<https://www.ttb.org.tr/225yige>

İNSANA DA DOĞAYA DA DÜŞMAN KÖMÜRLÜ TERMİK SANTRALLERDEN VAZGEÇİN

18 Şubat 2021

Son günlerde medyaya yansıyan haberler, özellikle Afşin-Elbistan Kömürlü Termik Santralini'nin yarattığı hava kirliliğinin insan ve çevre sağlığı açısından korkutucu boyutlara ulaştığını göstermektedir. Kamuoyunun tüm çabalarına karşın; Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından online olarak yapılan, bu santrale ait baca gazı ölçümleri, kamuoyu ile bugüne kadar paylaşılmamıştır. Bunun nedeni, Afşin-Elbistan A ve B santrallerinin yarattığı hava kirliliğinin, "Sanayi Kaynaklı Hava Kirliliğinin Kontrolü Yönetmeliğinde" belirtilen sınır değerlerin çok üzerinde olmasıdır. Greenpeace Türkiye örgütü tarafından, ekim ve kasım aylarında, bölgede yapılan sürekli ölçümler bu durumu açık olarak göstermiştir.

<https://www.ttb.org.tr/205yign>

TÜRKİYE'NİN COVID-19 PANDEMİSİNİN GÖLGESİNDE KALAN SAĞLIĞI – 2020

23 Şubat 2021

Sağlık Bakanlığı tarafından ilk Covid-19 hastasının açıklandığı 11 Mart 2020 tarihinden itibaren ülkemizde pandemi kapsamı

dışındaki neredeyse bütün sağlık hizmetleri ve bunu sağlayacak altyapı, emek gücü, finansman ve organizasyon önemli düzeyde ihmale uğramıştır. Birçok sağlık sorununun sayısal verilerine ancak gelecek yıllarda sahip olabileceğiz. Sizlerle paylaştığımız bu çalışma, söz konusu nedenlerle öncelikli olarak Covid-19 pandemisi ile ilgili veriler dışındaki değerlendirmeleri kapsamaktadır.

<https://www.ttb.org.tr/925yih0>

SAĞLIK ÇALIŞANLARINA "RÜŞVETÇİ", TTB'YE "AŞI KARŞITI" DİYEN MURAT ALAN'A BASIN KONSEYİ'NDEN UYARI CEZASI

19 Şubat 2021

Türk Tabipleri Birliği (TTB), 16 Ocak 2021 günü Akit TV'deki "Ters Kutuplar" adlı programda sağlık çalışanlarına "rüşvetçi" ve TTB'ye "aşı karşıtı" suçlamasında bulunan Yeni Akit Haber Müdürü Murat Alan hakkında Basın Konseyi'ne şikayette bulundu.

TTB'nin şikayet başvurusunda Alan'ın sağlık çalışanlarını ve TTB'yi suçlamak amacıyla iftira attığı ve kamuoyu önünde küçük düşürüp aşağıladığı savunuldu. Şikayet konusu yayın kaydının da eklendiği başvuruda, sağlık çalışanlarının en temel haklarını talep etmesinin "rüşvetçilik" ile nitelendirilmesinin yayıncılık ilkelerine aykırı olduğu belirtildi. Başvuruda ayrıca TTB'nin "aşı karşıtı" olduğuna dönük, asılsız ve karalama amaçlı iddianın da yayıncılık ilkelerini ihlal ettiği ifade edildi.

<https://www.ttb.org.tr/215yigs>

TTB "AİLE HEKİMLİĞİ PANDEMİ ANKETİ ŞUBAT 2021" SONUÇLARINI PAYLAŞTI

26 Şubat 2021

Türk Tabipleri Birliği (TTB), "Aile Hekimliği Pandemi Anketi Şubat 2021" sonuçlarını 26 Şubat 2021 tarihinde çevrimiçi bir basın toplantısı ile kamuoyuna duyurdu.

<https://www.ttb.org.tr/145yih9>

KADINLAR KAZANACAK,

8 Mart 2021

**EŞİT VE ÖZGÜR BİR HAYATI
BİZ KADINLAR KURACAĞIZ**

YAŞASIN 8 MART!

DİSK Kadın Komisyonu - KESK Kadın Meclisi - TMMOB Kadın Çalışma Grubu - TTB Kadın Hekimlik ve Kadın Sağlığı Kolu

New York'ta bir tekstil fabrikasında yanarak hayatını kaybeden işçi kadınların ardından bugün, 164 yıl sonra da dünyanın her yerinde, ayrımcılığa, şiddete, eşitsizliğe, sömürüye, baskılara karşı verdiğimiz; eşitlik, özgürlük, emek, hak, adalet, barış, laiklik mücadelesi ve dayanışma için sesimizi, isyanımızı birleştirme ve büyütme hikayemizi yazmaya devam ediyoruz. Bugün benzer taleplerle tekstil fabrikasında hakları için direnen kadınların izinden gidenler olarak; onları saygı ve şükranla anıyoruz.

<https://www.ttb.org.tr/905yihp>

TOPLUM VE HEKİM'İN YENİ SAYISI YAYIMLANDI

8 Mart 2021

Türk Tabipleri Birliği'nin yayınlarından Toplum ve Hekim Dergisi'nin yeni sayısı yayımlandı. Yeni sayıda "Alma-Ata'dan Astana'ya Birinci Basamak Sağlık Hizmetleri" başlıklı dosyanın ikinci bölüm yazıları ile sağlık çalışanlarının sağlığı, sağlık politikaları ve sosyal politikalar başlıklı makaleler yer aldı.

<https://www.ttb.org.tr/425yihh>

DR. ESAT ÜLKÜ FOTOĞRAF SERGİSİ AYDIN'DA AÇILDI

10 Mart 2021

Aydın Tabip Odası'nın Tıp Haftası programı kapsamında geleneksel olarak düzenlediği fotoğraf sergisinin 14'üncüsü buruk açıldı. Sergi için bu yıl, Covid-19 ile mücadelede 13 Ekim 2020 tarihinde yaşamını yitiren Aydın Tabip Odası Başkanı Dr. Esat Ülkü'nün çektiği fotoğraflardan bir seçki oluşturuldu.

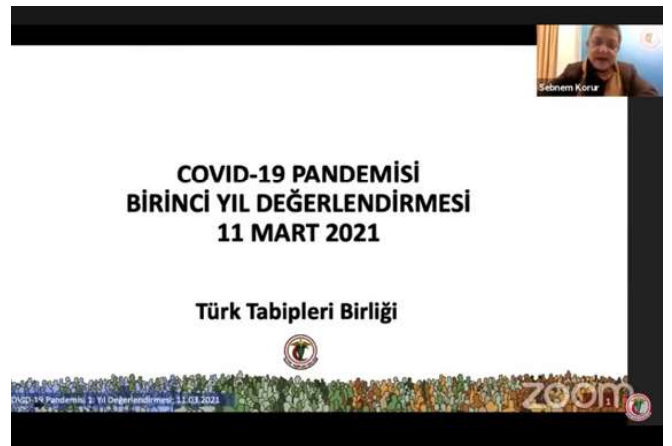
<https://www.ttb.org.tr/865yihv>

TTB COVID-19 İZLEME KURULU 1. YIL DEĞERLENDİRMESİ: TOPLUMSAL SAĞLIK İÇİN TOPLUMSAL DAYANIŞMA!

11 Mart 2021

Türk Tabipleri Birliği (TTB) COVID-19 İzleme Kurulu, Türkiye'de ilk COVID-19 vakasının resmi olarak açıklanmasından bu yana geçen 1 yıllık süreci kapsayan değerlendirmesini, 11 Mart 2021 tarihinde çevrimiçi düzenlenen bir basın toplantısı ile kamuoyuna duyurdu.

<https://www.ttb.org.tr/375yii0>

TOPLUM VE HEKİM

14	SÖZLEŞİM
15	ALMA-ATA'DAN ASTANA'YA
16	BİRİNCİ BASAMAK SAĞLIK HİZMETLERİ
17	SAĞLIK ÇALIŞANLARININ SAĞLIĞI
18	SAĞLIK POLİTİKALARI
19	SOSYAL POLİTİKALAR
20	YENİ SAYI

14 MART TIP HAFTASI ETKİNLİKLERİ KAPSAMINDA BURSA'DA HEKİMLERLE BULUŞMA

13 Mart 2021

Türk Tabipleri Birliği (TTB) Merkez Konseyi ve Bursa Tabip Odası üyesi hekimler 14 Mart Tıp Haftası etkinlikleri kapsamında Bursa'da buluştu.

Bursa Tabip Odası yöneticileri ve TTB Merkez Konsey üyelerinin 12 Mart 2021 akşamı bir araya geldiği toplantıda, pandemiyle beraber hekimlerin ve sağlık emekçilerinin Bursa ve Türkiye'de artan sorunları değerlendirildi ve 14 Mart Tıp Haftası'nda belirlenen talepler için neler yapılabileceğinin görüldü.

Bursa Tabip Odası aktivistleri ve tıp öğrencileri de 13 Mart günü TTB Merkez Konseyi üyeleri ile tıp eğitimi, tıpta uzmanlık eğitimi, salgınla mücadele ve birinci basamak sağlık hizmetleri alanlarında hekimlerin yaşadığı sorunları değerlendirdi.

<https://www.ttb.org.tr/445yii8>

PANDEMİ DÖNEMİNDE TIP EĞİTİMİ DEĞERLENDİRMESİ

13 Mart 2021

Türk Tabipleri Birliği (TTB) pandemi döneminde tıp eğitiminde yaşanan sorunları 18 Mart 2021 günü çevrimiçi bir basın toplantısı ile değerlendirdi.

TTB'nin Youtube ve Periscope hesaplarından canlı yayımlanan basın toplantısına TTB Merkez Konseyi Başkanı Prof. Dr. Şebnem Korur Fincancı, İl Başkanı Doç. Dr. Ali İhsan Ökten, Genel Sekreteri Prof. Dr. Vedat Bulut, Merkez Konseyi üyeleri Dr. Meltem Günbeği, Dr. Çiğdem Arslan, Dr. Onur Naci Karahancı ile Tıpta Uzmanlık Kurulu üyesi Prof. Dr. Orhan Odabaşı katıldı.

<https://www.ttb.org.tr/735yiin>

KADIN KATLIAMLARINI DURDURUN, İSTANBUL SÖZLEŞMESİ'Nİ UYGULAYIN!

13 Mart 2021

Türk Tabipleri Birliği İstanbul Sözleşmesi'nin arkasında olduklarını belirten bir açıklamaya imza attı. Açıklamada şu ifadelere yer verildi: "Aramızdan çekilip alınan kadınların eksikliğinde, başta İstanbul Sözleşmesi olmak üzere kazanımlarımızdan geri adım

İstanbul Sözleşmesi Yaşatır

atmayacağımızı bir kez daha ifade ediyoruz."

<https://www.ttb.org.tr/835yix>

COVID-19 NEDENİYLE KAYBETTİĞİMİZ SAĞLIK ÇALIŞANLARI TÜRKİYE'NİN HER YERİNDE ANILDI

1 Nisan 2021

Türk Tabipleri Birliği (TTB), 26-27 Eylül 2020 tarihinde düzenlenen 72. Büyük Kongresi'nde, pandemiyle mücadele eden sağlık çalışanlarının simgesine dönüşen Prof. Dr. Cemil Taşçıoğlu'nun yaşamını yitirdiği 1 Nisan'ın "Covid-19 Nedeniyle Kaybettiğimiz Sağlık Çalışanlarını Anma Günü" olarak belirlenmesi kararı almıştı.

TTB'nin kararı ve çağrısı doğrultusunda Türkiye'nin her yerinde sağlık kurumlarını önünde Covid-19 mücadelesinde yaşamını yitiren sağlık çalışanları için anma etkinlikleri ve basın açıklamaları yapıldı. Etkinliklerde yaşamını yitiren sağlık çalışanlarının fotoğrafları ve karanfiller taşındı, Covid-19'un meslek hastalığı sayılması talebi bir kez daha dillendirildi.

PODCAST

**Sağlık
Gündemi**
BURSA TABİP ODASI

BURSA TABİP ODASI PODCAST KANALI YAYINA BAŞLADI

Bursa Tabip Odası (BTO), Türkiye'de Tabip Odaları arasında bir ilki gerçekleştirdi ve "Podcast Kanalı" oluşturarak yayınlara başladı. "Bilimin, halk sağlığının ve hekimlerin özgür sesi" olmayı hedefleyen BTO Podcast Kanalı, hekimlerin ve tüm sağlık çalışanlarının sorunlarıyla toplum sağlığını belirleyen sosyal etmenleri gündeme getirmeyi ve daha geniş kitlelere ulaştırmayı hedefliyor.

Bursa Tabip Odası, son dönemin yükselen mecralarından birisi olan podcast yayınlarına başlayarak dijital iletişim alanında yenilikçi bir adım daha attı. Türkiye'de Tabip Odaları arasında bir ilki gerçekleştiren BTO, podcast kanalı oluşturarak, "Sağlık Gündemi" isimli ilk podcastiyle dinleyicilerine "merhaba" dedi. Spotify, Google Podcasts, Deezer gibi popüler podcast platformlarında dinlecileriyle buluşan "Sağlık Gündemi" podcastinin tanıtım bölümünde Bursa Tabip Odası Başkanı Doç. Dr. Alpaslan Türkkkan ve Genel Sekreter Ömer Levent Soyduñ, podcast yayınlarına başlama sürecini ve hedeflerini anlattı.

BÜYÜK DEĞİŞİMLER YAŞANIYOR

Onur Fidansoy'un sunduğu programda podcast yayınlarına başlama gerekçelerini açıklayan Alpaslan Türkkkan, "İletişim alanında büyük değişimler yaşanıyor. Geleneksel iletişim kanallarının yerini hızla yeni nesil dijital mecralar alıyor. Bunlardan birisi de podcast yayınları. Biz de Oda olarak podcast

kanalımızı oluşturarak hem üyelerimize, hem de sağlıkla ilgili toplumun en geniş kesimlerine sesimizi ulaştırmak istiyoruz" dedi.

Tabip Odaları arasında bir ilki gerçekleştirmenin heyecanını da yaşadıklarını dile getiren Türkkkan, "Yayınlarmızı kaliteli içerikler oluşturarak, istikrarlı biçimde sürdürmeyi hedefliyoruz. Bu çabamızın diğer kentlerdeki meslektaşlarımıza ve odalara da örnek olmasını, cesaretlendirmesini umut ediyoruz" diye konuştu.

HEKİMLERİN ÖZGÜR SESİ

"Bilimin, halk sağlığının ve hekimlerin özgür sesi" olmayı hedeflediklerini söyleyen Alpaslan Türkkkan, "Podcast kanalımız ile hekimlerimizin ve tüm sağlık çalışanlarımızın sorunlarını, beklentilerini gündeme getirmeyi ve daha geniş kitlelere ulaştırmayı amaçlıyoruz" ifadelerini kullanarak, "Aynı zamanda sağlık ve sağlığı belirleyen sosyal etmenlerin konuşulduğu, günceli yakalayan hayatın içinden doğru ve güvenilir bilgi kaynağı olmayı amaçlayan podcast yayınlarmızın toplumumuzun güçlü sesi olmasını da arzu ediyoruz" dedi.

DOĞRU BİLGİYİ ULAŞTIRMAK İÇİN

BTO Genel Sekreteri Ömer Levent Soyduñ de Sağlık Gündemi podcast yayınlarında yalnızca BTO üyelerini değil, aynı zamanda pek çok alandan kişileri ağırlanacaklarını belirterek, Bursa Tabip Odası'nın yeni nesil dijital iletişim araçlarını kullanarak halkın doğru bilgiye ulaşması için çalışmaya devam edeceklerini söyledi.

PODCAST YAYINLARI NASIL DİNLENEBİLİR?

Bursa Tabip Odası podcastlerini, Spotify, Apple Podcasts, Google Podcasts, Deezer, Spreaker gibi uygulamalar ile www.bto.org.tr web adresindeki Podcast sayfası üzerinden takip edilebilir, dinlenebilir.

Cep telefonuna AppStore ya da Play Store üzerinden ücretsiz olarak indirebilecek Spotify, Apple Podcasts ya da Google Podcasts gibi uygulamalardan birisi kullanılarak yayınlara ulaşabilir.

Uygulama içinde "Bursa Tabip Odası" ya da "Sağlık Gündemi" araması yapılarak podcast kanalı ve yayınlara bulunabilir.

<https://open.spotify.com/episode/2v61aFg9liH1zy9ZATLMfb>

PALA: SAYGIN KURUM VE BİLİM İNSANLARININ ONAYLADIĞI AŞILARI YAPTIRMAKTAN KAÇINMAK İNSANLARIN ÖLÜMÜNE SEYİRCİ KALMAKTIR

Türk Tabipleri Birliği (TTB) COVID-19 İzleme Kurulu Üyesi, Halk Sağlığı Uzmanı Prof. Dr. Kayıhan Pala, ABD ve AB gibi bir ülkede Faz 3 çalışmaları tamamlanmış aşılardan uygulanmaya başlandığını, ancak Türkiye’de hala aşı tedariki ve organizasyonuna yönelik belirsizler yaşandığını söyledi. Pala, "Türkiye, faz 3 çalışması tamamlanmış bir tek doz bile satın almış değil" dedi.

Türk Tabipleri Birliği (TTB) COVID-19 İzleme Kurulu Üyesi Halk Sağlığı Uzmanı Prof. Dr. Kayıhan Pala, Onur Fidansoy’un sunduğu Bursa Tabip Odası "Sağlık Gündemi" podcastinde COVID-19 pandemisi sürecini değerlendirdi.

AŞI TÜRKİYE’DE NASIL UYGULANACAK?

Aşının Türkiye’de kısa sürede uygulanmasını sağlayacak aşı tedariki ve organizasyona ilişkin ciddi belirsizlikler bulunduğunu dile getiren Kayıhan Pala, Türk Tabipleri Birliği’nin yayınladığı "Aşı Tutum Belgesi"nin çok önemli olduğunu ve dikkate alınması gerektiğini söyledi.

Bu belgenin bir aşının hangi koşulları içermesi halinde uygulanabileceğine ilişkin bilimsel bir perspektif ortaya koyduğunu aktaran Pala, sözlerine şöyle devam etti:

"Türkiye Faz 3 çalışmaları tamamlanmış aşılarından bir tek doz bile satın alınmış değil. Yalnızca Sinovac aşısıyla ilgili 50 milyon dozluk bir bağlantı kurulmuş durumda; bunun da henüz Faz 3 çalışması ortada yok. Aşının nasıl uygulanabileceğine ilişkin ciddi belirsizlikler var. Ben açıkçası yeterlilikleri tamamlanmış erişebildiğim ilk aşığı yaptıracam. Sağlık Bakanlığının da bir an önce toplumu kapsayacak aşı anlaşmalarını imzalamasını bekliyorum. ABD ve AB ülkeleri bir süredir BioNTech aşısını uygulamaya başladı. Eğer biz bu aşığı ulaşma imkanımız varken, Türkiye’ye getirmemişsek başta sağlık çalışanları olmak üzere yitirdiğimiz canlar için büyük bir sıkıntı var demektir."

Akılla, bilimle bağdaşmayan bir takım aşı karşıtlıkları bulunduğunu

da anımsatan Kayıhan Pala, saygın bilim kurumları ve bilim insanlarının onayladığı, hatta kendilerinin de yaptırdığı aşılara tereddütle yaklaşmak ve yaptırmaktan kaçınmanın insanların ölümüne seyirci kalmak anlamına geleceği uyarısında bulundu.

AŞI ÜRETİMİNİ HANGİ ETKENLER HIZLANDIRDI?

Aşıyla ilgili insanların zihninde bir tereddüt oluşmaması gerektiğini dile getiren Kayıhan Pala, şunları söyledi:

"Bugüne kadar aşılardan 2 ile 10 yıl arasındaki sürelerde üretiliyordu. Ancak COVID-19 pandemisinde iki tane çok önemli avantaj oldu. Birincisi Çinli meslektaşlarımız ocak ayında bu virüsün gen yapısını ortaya çıkarmayı başardılar. Şubat ayında ise bazı kurumlar ve şirketler hızlıca aşı üretme sürecine başladılar. Mart ayında ilk çalışmalar, Mayıs ayında ise klinik süreç başladı. İkincisi ise, çok ciddi kamu fonları Ar-Ge aşamasında devreye girdi. ABD’de milyar dolarlar, AB’de yüz milyonlarla ifade edilen

kamu fonları kullanıldı. Bunlar süreyi kısalttı. 2005’ten beri çalışılan mRNA teknolojisi gibi yeni teknolojiler zaten vardı. Yani bu virüsle birlikte ortaya çıkmış bir teknoloji değil. İvedi olarak bu teknolojinin kullanılması, çok büyük fonların ayrılması ve yine çok sayıda enstitü ve bilim insanının çalışması bu süreyi kısaltmış oldu. Dolayısıyla yadırganacak ve kuşkuyla bakılacak bir durum olduğunu düşünmüyorum."

MUTASYONA UĞRAYAN VİRÜS

İngiltere’de rapor edilen ve son olarak Sağlık Bakanı Fahrettin Koca’nın açıklamasıyla Türkiye’de de görüldüğü duyurulan COVID-19 mutasyonuna ilişkin de değerlendirmede bulunan Prof. Dr. Pala, şunları söyledi:

"İngiltere’de yapılan çalışmalar mutasyona uğramış virüsün insandan insana yüzde 70 daha kolay bulaştığına ilişkin bir öngörüü ortaya koydu. Ancak bu bulaşma özelliği dışında insanlardaki hastalığın şiddetini artırma potansiyelini ya da aşığı yanıt verip vermeme durumu henüz bilinmiyor. Şu andaki aşılardan bu mutasyon nedeniyle bir sıkıntı yaşama potansiyeli de görünmüyor. Faz 3 aşamasını geçmiş aşılardan 20’den fazla mutasyona geçmiş virüsle buluşma sağlanmış ve etkili olduğu gösterilmiş durumda."

'BİR AN ÖNCE MESLEK HASTALIĞI OLARAK KABUL EDİLSİN'

COVID-19'un sağlık çalışanları için meslek hastalığı olarak kabul edilmemesini de eleştiren Kayıhan Pala, "Sağlık Bakanlığının açıkladığı verilere göre, 120 binden fazla enfekte olmuş ve 300'den fazla kaybettiğimiz sağlık çalışanı oldu. Bunlardan hiçbirisi meslek hastalığı olarak kabul edilmedi. Açılan bazı davalar da reddedilmiş durumda" dedi. Pala, şöyle devam etti: "Hastalığın sağlık çalışanlarında görülme sıklığı, Sağlık Bakanlığı verilerine göre toplumun geri kalanına göre 6 kat daha fazla. Uluslararası Çalışma Örgütü'nün kriterlerine göre bu tartışmasız olarak meslek hastalığıdır. Dünyada yalnızca sağlık çalışanları için değil, mesleklerini yaparken fiziksel mesafeye uyamayacak diğer çalışanlar için de, örneğin Belçika'da güvenlik görevlileri, gıda alım ve satımında çalışanlar, lokantalarda çalışanlar için de meslek hastalığı kabul ediliyor. Mesleklerini yaparken yitirdiğimiz insanların anılarına saygı nedeniyle sağlık çalışanları için COVID-19'un bir an önce meslek hastalığı olarak kabul edilmesi şart."

GERÇEK YÜK HALA BİLİNMIYOR

Sağlık Bakanlığının verdiği bilgiler çerçevesinde, pandeminin Türkiye'deki gerçek yükünün hala bilinmediğini vurgulayan Prof. Dr. Pala, salgının başladığı andan itibaren karar süreçlerine meslek örgütlerinin katılmasına izin verilmemesini de eleştirdi. Kayıhan Pala, hazırlanan bir rapora göre Türkiye nüfusunun yarısını oluşturan 20 belediyenin defin ruhsatlarında ölüm nedenleri COVID-19 ya da bulaşıcı hastalık yazanların sayısının Bakanlığın açıkladığı verilerden yüzde 70 daha yüksek olduğunu anımsatarak, Sağlık Bakanlığının verilerindeki yetersizlikler nedeniyle Türkiye'de salgında tepe noktasının neresi olduğunun da hala bilinmediğini sözlerine ekledi.

'BURSA ÜLKE OLSAYDI BELÇİKA'DAN SONRA İKİNCİYDİ'

Kısa bir süre önce Bursa'da 3 bin 514 kişinin COVID-19'dan hayatını kaybettiğini açıklayan Bursa Büyükşehir Belediye Başkanı Alınur Aktaş'ın sözlerini değerlendiren Kayıhan Pala, "Bu açıklama pandeminin Bursa'da yükünün çok ağır olduğunu gösteriyor" dedi. Pala, sözlerine şöyle devam etti: "Milyon kişi başına ölüm olarak hesaplandığında Bursa, dünyada ölümlerle en fazla gündeme gelen İtalya'dan daha yüksek bir sayıya sahip. Yalnızca Belçika biraz daha yüksek. Eğer Bursa bir ülke olsaydı, Belçika'dan sonra hemen ikinci sıraya yerleşmiş olacaktı. Aynı zamanda Alınur Aktaş'ın yaptığı açıklama, Bursa'da önceki yıllara göre gerçekleşen fazla ölümlerin yüzde 90'ının COVID-19 kaynaklı olduğunu gösteriyor. Bu da Sağlık Bakanlığının yapmış olduğu açıklamaları boşa düşürüyor. Herkesin bu kenti ve ülkeyi yönetenlere sorması lazım; Önlemler alınsaydı acaba bu ölümlerin ne kadarını önlenbilirdi?"

<https://open.spotify.com/episode/1KeRuSSs25PLzicNpoudUJ>

BUGÜNE KADAR NELER KONUŞTUK?

SAĞLIK GÜNDEMİ 2

TIP ÖĞRENCİLERİ PANDEMİ GÜNLERİNDE TIP EĞİTİMİNİ ANLATIYOR

Uludağ Üniversitesi (UÜ) Tıp Fakültesi dönem 4 öğrencisi ve Türk Tıp Öğrencileri Birliği Yerel Birlik Başkanı Batuhan Can Kalın ile UÜ Tıp Fakültesi dönem 3 öğrencisi ve Türk Tıp Öğrencileri Birliği Yerel Birlik Başkan Yardımcısı Elif Kiy, pandemi günlerinde tıp eğitimini ve yaşadıklarını anlattı.

<https://open.spotify.com/episode/0SQ3fqlJKGETYftahkDFA>

SAĞLIK GÜNDEMİ 3

ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ SİMÜLASYON MERKEZİ TÜRKİYE'YE MODEL OLUYOR

Uludağ Üniversitesi (UÜ) Tıp Fakültesi bünyesinde kurulan ve Türkiye'de devlet üniversiteleri arasında ilk olan "İyi Hekimlik Uygulamaları ve Simülasyon Merkezi", tıp eğitimi alanında model oldu. Birçok tıp fakültesi yüksek teknoloji ve altyapıyla kurulan UÜ Simülasyon Merkezi'ni örnek alarak kendi Simülasyon Merkezi'ni kuruyor.

Uludağ Üniversitesi Tıp Eğitimi Anabilim Dalı'ndan Prof. Dr. Züleyha Alper ve Öğretim Görevlisi Dr. Okan Aydın, Sağlık Gündemi podcastinin bu bölümünde tıp eğitimi ve eğitim teknolojilerini konuştu. Aynı zamanda UÜ "İyi Hekimlik Uygulamaları ve Simülasyon Merkezi"nin koordinasyonunu yürüten Prof. Dr. Züleyha Alper ve Dr. Okan Aydın, merkezin kuruluş sürecini, geldiği aşamayı ve gelecek hedeflerini de ayrıntılı biçimde anlattı.

<https://open.spotify.com/episode/4SSvTkPrUtn9t8jDffZOq6>

SAĞLIK GÜNDEMİ 4

BURSA TABİP ODASI HEKİMLERİNİN MUHTEŞEM TİYATRO YOLCULUĞU: PARANTEZ SAHNESİ

Bursa Tabip Odası üyesi hekimler tarafından 2012 yılında kurulan "Parantez Sahnesi"nin muhteşem hikayesini ve tiyatro yolculuğunu Sağlık Gündemi podcast serimizin bu bölümünde sizlerle buluşturmakta mutluluk duyuyoruz...

Dr. Yaşar Can Bağatır'ın öncülüğünde kurulan Parantez Sahnesi'nin değerli oyuncularında yer alan Aile Hekimi Dr. Ersan Taşçı, Aile Hekimi Enis Egel, Kadın Hastalıkları ve Doğum Uzmanı Dr. Mehmet Karabulut ve Göz Hastalıkları Uzmanı Dr. Yelda Ertürk, Parantez Sahnesi'nin doğuş hikayesini, sahnelenen oyunları ve performansları, ilginç hikayelerini, şimdi kahkahalarla andıkları sürprizleri keyifli ve neşe dolu bir sohbetle anlatıyor.

Parantez Sahnesi, pandemi molası vermiş olsa da 10 yıla yaklaşan başarı yolculuğunun devamında izleyicilerine ve tiyatro severlere yeni sürprizler hazırlıyor.

Ve elbette, Parantez Sahnesi kurucuları meslektaşlarına çağrıda bulunarak, yoğun iş temposunun ardından biraz saluk almak isteyen, tiyatroya ilgi duyan herkese perdelerinin açık olduğunu duyuruyor.

<https://open.spotify.com/episode/22l4HQ1Jp6D8tfhV2Xwla>

SAĞLIK GÜNDEMİ 5

PANDEMİDE YAŞANAN EŞİTSİZLİKLER

Bursa Tabip Odası (BTO) Eski Başkanı Dr. Güzide Elitez ve BTO Genel Sekreteri Dr. Ömer Levent Soydağ, Sağlık Gündemi podcastinin yeni bölümünde pandemi sürecinde yaşanan eşitsizlikleri konuşuyor.

- COVID-19 pandemisi herkesi eşit derecede mi etkiledi?
- Pandemi süreci kadınlara yönelik eşitsizliği nasıl derinleştirdi?

- Çocuklar ve gençlerin eşitsiz eğitim koşulları geleceklelerini nasıl etkileyecek?
- Pandemi yönetiminde yanlışlar neler?
- Yaşa bağlı aşılama programı riskli grupları nasıl etkileyebilir?
- Pandeminin unutulmaları: Suriyeli sığınmacılar...
- Yerli ve milli Suriyeliler: Mevsimlik tarım işçileri.
- Dünya'da yaşanan eşitsizlik örnekleri.
- Sağlık sistemlerindeki sorunlar neler ve nasıl bir çözüm gerekli?

<https://open.spotify.com/episode/1tSriHzq4x3fnGpAZocXrC>

SAĞLIK GÜNDEMİ 6

SES BURSA ŞUBESİ BAŞKANI İRFAN AÇIK, SAĞLIK EMEKÇİLERİNİN SORUNLARINI VE TALEPLERİNİ ANLATIYOR

Bursa Tabip Odası (BTO) Sağlık Gündemi podcastinin bu bölümünün konuğu Sağlık ve Sosyal Hizmet Emekçileri Sendikası (SES) Bursa Şubesi Başkanı İrfan Açıık, Onur Fidansoy'un sorularını yanıtladı ve COVID-19 pandemisi sürecinde sağlık çalışanlarının yaşadıkları sorunları, talep ve beklentilerini anlattı.

- İki ayrı zamanda Covid-19 tedavisi gören İrfan Açıık, bu süreçte neler yaşadı?
- Pandemi yönetiminde yaşanan yanlışlar neler?
- Sağlık emekçileri hangi koşullarda hizmet vermeye çalışıyorlar?
- Sağlık emekçilerinin acil talepleri neler?
- COVID-19 meslek hastalığı neden kabul edilmiyor?
- Sağlık çalışanlarına yönelik şiddet eylemleri neden engellenmiyor?

•Sağlık emekçilerinin sendikalaşma sürecinde hangi baskı ve sorunlar yaşıyor?

<https://open.spotify.com/episode/3J78dW3TNTW7O51R3kOawM>

SAĞLIK GÜNDEMİ 7

BURSA TABİP ODASI ÜYE İLİŞKİLERİ; AİLE HEKİMLERİ, SAĞLIK ÇALIŞANLARININ SORUN VE BEKLENTİLERİ NELER?

Bursa Tabip Odası (BTO) Sağlık Gündemi podcastinin bu bölümünün konduğu BTO Genel Sekreteri Dr. Ömer Levent Soyduç ile BTO Yönetim Kurulu Üyesi ve Aile Hekimi Dr. Ayşenur Aydoğan Yentürk oldu. Soyduç ve Yentürk, Bursa Tabip Odası'nın yapısı, BTO'nun üyelere ve halka verdiği hizmetlerle ilgili bilgiler paylaştılar.

- Aile hekimlerinin çalışma koşulları nasıl?
- Pandemi koşullarında Aile Sağlığı Merkezleri nelerle karşılaştı?
- Pandemide hekim-hasta ilişkileri nasıl gelişti? Hangi sorunlar yaşandı?
- Toplum Sağlığı Merkezleri'nin misyonu ne, hangi görevleri yerine getiriyor?
- Aile hekimleri ile BTO bağı nasıl artırılabilir?
- Yasal düzenlemeler Tabip Odaları'yla üye ilişkilerini nasıl etkiliyor?
- İktidar, Tabip Odası üyelikleriyle ilgili nasıl bir planlama yapıyor?
- Tabip Odaları neden siyasetle ilgilenmek zorunda?
- Siyasetle sağlık arasında nasıl güçlü bir bağ var?
- Sağlık çalışanları pandemi günlerinde tükenmişlik sendromu mu yaşıyor?
- Sağlık çalışanlarının hükümetten beklentileri neler?
- Hekimler alkış yerine ne bekliyor?

<https://open.spotify.com/episode/2k4bVWg5B3k5Qli8BVGxVN>

SAĞLIK GÜNDEMİ 8

GEBELİKTE COVID-19 TEDAVİSİ VE TERATOJENİTE

Bursa Tabip Odası (BTO) Sağlık Gündemi podcastinin bu bölümünün konukları BTO Başkanı Doç. Dr. Alpaslan Türkkan ve Uludağ Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıbbi Farmakoloji Ana Bilim Dalı Öğretim Üyesi Prof. Dr. Mustafa Sertaç Yılmaz. Lisans ve lisansüstü düzeylerinde kardiyovasküler sistem farmakolojisi ve gebelikte ilaç kullanımı konularında dersler veren Yılmaz ile BTO Başkanı Türkkan, "Gebelikte Covid-19 Tedavisi ve Teratojenite" ile ilgili sohbet gerçekleştirdi.

- Teratojenite nedir?
- Covid-19'da hangi ilaçlar kullanılıyor ve gebelikte bu ilaçlardan birisi mi kullanılıyor?
- Türkiye'da Covid-19 tedavisinde sıklıkla kullanılan Favipiravir'in gebelerde kullanımında sorun var mı?
- Gebelik döneminde ilaç kullanırken nelere dikkat edilmeli?
- Aile hekimleri ilaç tedavisine başlamadan önce nelere dikkat etmeli?
- Covid-19 aşısı gebelere uygulanmalı mı?

<https://open.spotify.com/episode/6zhpOcy7iH1ZJ2VRiHHf9q>

SAĞLIK GÜNDEMİ 9

UZM. DR. ÖZLEM KAYA 'HEKİMLER SÖYLÜYOR' PROJESİNİN BENZERSİZ HİKAYESİNİ ANLATIYOR

Bursa Tabip Odası (BTO) Sağlık Gündemi podcastinin bu

bölümünün konukları Uzm. Dr. Özlem Kaya ve BTO eski Başkanı Dr. Güzide Elitez oldu.

Özlem Kaya ve Güzide Elitez, yurdun dört bir yanından müziğe gönül vermiş hekimlerin bir araya gelerek oluşturduğu, Türkiye ve Dünya'da bir benzeri olmayan "Hekimler Söylüyor" projesi ve albümü üzerine keyifli bir sohbet gerçekleştireyor.

Dr. Özlem Kaya, hekimlikle birlikte ilham verici konservatuar eğitimi ve müzik hayatını anlatırken, yüzlerce hekimi bir araya getiren "müziğin şifa gücünü" nasıl harekete geçirdiklerini aktarıyor.

Hekimler Söylüyor projesi yalnızca hekimlerin müzik serüveninin benzersiz bir hikayesi olmakla kalmıyor, gençlerin geleceğine ve hayallerine de ışık oluyor.

Proje kapsamında 2 CD albüm yayınlanırken, albümlerin satışından elde edilen gelirler, pandemi sürecinde yitirdiğimiz değerli hekimler ve tüm sağlık çalışanlarımızın anısına Türk Eğitim Vakfı (TEV) bünyesinde oluşturulan "Hekimler Söylüyor" burs fonuyla geleceğin hekimleri olan kız öğrencilerin eğitimine aktarılıyor.

Bu keyifli sohbette Hekimler Söylüyor projesinin muhteşem hikayesinin ayrıntılarını öğreneceksiniz. Aynı zamanda adresi üzerinden siz de CD'lerden satın alarak hekimlerimizin harika şarkı ve türküleri eşliğinde hem keyifli zaman geçirebilir hem de genç hekim adaylarımızı destekleyebilirsiniz.

<https://open.spotify.com/episode/1PaodphgbKqPCyMYPOCv3u>

SAĞLIK GÜNDEMİ 10

'KRALİÇE SHAKESPEARE' SAHNE ALIYOR

Bursa Tabip Odası (BTO) Sağlık Gündemi podcastinin bu

bölümünün konukları Dr. Yaşar Can Bağatırlar ve Özlem Özkoşar oldu.

Dr. Yaşar Can Bağatırlar ve Özlem Özkoşar, yönetmenliğini birlikte üstlendikleri ve 11 Mart 2021 tarihinde sahne alacak olan "Kraliçe Shakespeare" oyunu hakkında Onur Fidansoy'un

sorularını yanıtladılar.

Özkoşar'ın tek kişilik oyununda "erkek egemen bir kültürde kadının yaşadığı sıkışmışlığı" anlatılıyor.

"Kraliçe Shakespeare", 11 Mart'ta ilk gösterimini yapacak. 12 Mart'ta da yine Bursa Ahmet Vefik Paşa Devlet Tiyatrosu Sahnesi'nde olacak.

Pandemi önlemleri nedeniyle tiyatro kapasitesinin yarısı kadar izleyici alınacak ve biletler ise www.biletinial.com adresinden temin edilebilecek.

<https://open.spotify.com/episode/4JPn8h10mXhJhTJQ2gbP6f>

SAĞLIK GÜNDEMİ 11

ŞAİR HEKİMLER BURSA TABİP ODASI GELENEKSEL ŞİİR DİNLETİSİNDE BULUŞTU

Bursa Tabip Odası'nın 14 Mart Tıp Bayramı kapsamında organize

ettiği Geleneksel Şiir Dinletisi bu yıl podcast yayınımla sizlerle buluşuyor. Dr. Kenan Ergus, Bursa'daki şair hekimleri bu yılki etkinlik kapsamında ağırladı.

Dr. Hüsamettin Olgun, Dr. Betül Yazıcı ve Dr. Metin Tekcan'ın şiirlerini okudukları etkinlikte şiir, müzik, sanat, Tıp Bayramı ve hekimlik üzerine keyifli bir sohbet gerçekleşti.

Dr. Kenan Ergus da, şair hekimlerin buluşmasında özel şiirler seslendirdi.

<https://open.spotify.com/episode/38fzaB6nWJIFMI0wrexAzT>

SAĞLIK GÜNDEMİ 12

AFETLERDE TIBBİ SAHA ORGANİZASYONU NASIL GERÇEKLEŞİYOR?

Bursa Tabip Odası (BTO) Sağlık Gündemi podcastinin bu bölümünün konukları BTO Başkanı Doç. Dr. Alpaslan Türkkan ve Uludağ Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıbbi Farmakoloji Ana Bilim Dalı Öğretim Üyesi ve aynı zamanda Arama Kurtarma Derneği

(AKUT) Türkiye Tıp Birimi Sorumlusu Prof. Dr. Mustafa Sertaç Yılmaz. Türkkan ve Yılmaz, afetlerde tıbbi saha organizasyonu üzerine sohbet gerçekleştirdi.

- AKUT Türkiye Tıp Birimi nasıl çalışıyor?
- AKUT içerisinde ne tür eğitimler yapılıyor?
- AKUT'a kimler üye olabiliyor?
- AKUT çocuklar ve öğrencilere yönelik ne tür çalışmalar yapıyor?
- Nasıl AKUT gönüllüsü olunur?
- Afetlerde tıbbi organizasyon nasıl gerçekleşiyor?
- Uluslararası Arama Kurtarma Danışma Grubu (INSARAG) nasıl çalışıyor?
- Arama kurtarma faaliyetlerinde uluslararası kültürel farklılıklar var mı?

<https://open.spotify.com/episode/6OrpkklRn7IzeUrGrZoibG>

SAĞLIK GÜNDEMİ 13

ÇOCUKLARDA COVID-19 VE TEDAVİSİ

Bursa Tabip Odası (BTO) Sağlık Gündemi podcastinin bu bölümünün konukları Uludağ Üniversitesi (UÜ) Tıp Fakültesi Çocuk Enfeksiyon Hastalıkları Bilim Dalı Öğretim Üyesi Prof. Dr. Mustafa Hacımustafoğlu ve UÜ Tıp Fakültesi Çocuk Enfeksiyon Hastalıkları Bilim Dalı'ndan Uzm. Dr. Cansu Turan. Hacımustafoğlu ve Turan, çocuklarda covid 19 hastalığı ve tedavisini konuşuyor.

- Çocuklarda Covid-19 hastalığı çok sık mı görülüyor?
- Aileler Covid-19'u diğer solunum yolu enfeksiyonlarından nasıl ayırt edebilirler?
- Covid-19 tedavisi gören çocuklarda kullanılan özel bir ilaç var mı?
- Çocuklarda görülen MIS-C görülme sıklığı nedir, riskleri nelerdir, nelere dikkat etmeli?
- Covid-19 mutasyonları çocukların hastalık sıklığını değiştirdi mi?
- Çocuklar, gebeler ve emziren annelere aşı uygulamasında nelere dikkat etmeli?
- Gebelere yapılan aşı, çocuğu etkiler mi?
- Covid-19 geçiren ve tedavi gören anneler çocuklarını emzirmeye devam etmeli mi?

- Covid-19 sürecinde çocukların eğitiminde nasıl bir yol izlenmeli?

<https://open.spotify.com/episode/3upzHq9aCPgUV9FTXx54F>

SAĞLIK GÜNDEMİ 14

TÜRK MÜZİĞİNİN 'HAFIZASI' DR. MURAT DERİN'İN MÜZİK YOLCULUĞU

Bursa Tabip Odası (BTO) Sağlık Gündemi podcastinin bu bölümünün konukları Dr. Murat Derin ve BTO eski Başkanı Dr. Güzide Elitez oldu.

Bursa İl Sağlık Müdürlüğü'nde Şube Müdürü olan Dr. Murat Derin, aynı zamanda yıllardır Bursa Tabip Odası Türk Sanat Müziği Korosu'nun şefliğini sürdürüyor.

Türk müziği alanında plak, ses, video kaydı, kitap, fotoğraf ve belge arşivine sahip olan Dr. Murat Derin, yaklaşık 15 yıldır sözlü tarih çalışmaları ve arşiv araştırmaları yapıyor... Dönem dönem araştırma ve inceleme yazılarını çeşitli dergi ve gazetelerde de yayınlıyor.

Dr. Güzide Elitez, "Müziğin Güzel Günlerine Yolculuk; İnci Çayırılı'nın Anıları" ve "Unutulmaz Şarkıların Bestecisi Erol Sayan" isimli iki ayrı anı kitabının da yazarı olan Dr. Murat Derin ile Türk ve Bursa müziğinin tarihine ilişkin keyifli bir söyleşi gerçekleştirdi.

<https://open.spotify.com/episode/27IlsyxDMEN3OtuIBYunk8>

TAM KAPANMA MI?

Sağlık Bakanlığı verilerine göre Türkiye 'de ilk covid-19 vakasının görüldüğü 11 Mart 2020 tarihinin üzerinden neredeyse 16 ay geçti. Resmi açıklamalara göre salgının başından beri toplam 4 milyon 788 bin 700 kişi covid-19 enfeksiyonuna yakalandı, hastaların 4 milyon 255 bin 714 'ü iyileşirken 39 bin 737 kişi maalesef yaşamını yitirdi. Bilim insanlarına göre ise gerçek hasta ve ölüm sayıları açıklananın çok üzerinde.

Salgının başından beri veri paylaşımı konusunda şeffaf olmayan yetkililer, şimdi de sağlık meslek örgütleri ve bilim insanlarının salgın yönetimi önerilerine kulak tıkayarak, günlük vaka sayısını

Salgınla mücadelede elimizdeki en önemli araç toplum bağışıklaması yani aşılama. Covid-19 aşılmasına 14 Ocak 'ta sağlık çalışanlarının aşılmasıyla başlanmış, aşılama üç buçuk ay geride bırakmamıza rağmen henüz iki doz aşı tamamlanan kişi sayısı 8 milyon 936 bin 853'e, bir doz aşı yapılan kişi sayısı ise 13 milyon 662 bin 372'e ulaşmıştır.

Bilim insanları salgını kontrol altına alabilmemiz ve toplumsal bağışıklığı sağlayabilmemiz için en az 60 milyon kişinin çift doz aşıyla aşılması gerektiğini söylüyor. İki doz aşıdan sonra bağışıklığın ne kadar süreceği ve

çalışmaları ve aşı üretimi konusunda pek çok başarısı bulunan ancak zamanla atıl duruma getirilerek 2011 yılında kapatılan Refik Saydam Hıfzıssıhha Enstitüsü aşı üretebilir durumda yeniden açılmalıdır.

Salgının yükü birinci, ikinci ve üçüncü basamaklar dahil kamu sağlık kurumlarının üzerindedir. Bazı hastalar hastanede yer olmadığı söylenerek sağlık gözetimi altında kullanmaları gereken ilaçlarla evlerine gönderilmektedir. Örneğin her gün kan sulandırıcı iğne olması gereken hasta aile hekiminin telefonla yönlendirmesiyle iğneyi kendi kendine yapmak zorunda kalmaktadır. Kamu sağlık kurumları salgınla mücadelede hasta yoğunluğunu kaldıramıyorsa özel sağlık kurumları kamulaştırılmalı, hastaların tedavileri evde değil sağlık kurumlarında ve ücretsiz olarak sağlanmalıdır.

Pandemi nedeniyle işsiz kalanların, kayıt dışı çalışanların veya gündelik işlerde çalışanların sadece kapanma uygulaması boyunca değil, sürekli bir iş buluncaya kadar sosyal ve ekonomik açıdan devlet tarafından desteklenmesi (beslenme ve barınma giderleriyle faturalarının devlet tarafından karşılanması) salgında hayata tutunmaları için en az aşılanmaları kadar gereklidir.

Yalnız yaşayan engelliler, kronik hastalığı olanlar ve yaşlılar kısıtlama döneminde sosyal ve ekonomik destekten uzak kalmamalı, kısıtlama boyunca veya ihtiyaç olduğu sürece kişilerin bakımı devlet tarafından güvence altına alınmalıdır.

Kısıtlamadan muaf olan çalışanların çocuklarına (anne ve babası sağlıklı olan çocuklar gibi) kreşlerin kapalı olduğu süre boyunca veya ihtiyaç olduğu sürece kamu kreşlerinde bakım hizmeti sunulmalıdır.

Sınırları iyi belirlenmemiş, altyapısı hazırlanmamış, bilimin önerdiği şekilde uygulanmayan ve yaygın aşılama ile desteklenmeyen 'tam kapanma' sokağa çıkma yasağından öteye gidemez.

BURSA TABİP ODASI YÖNETİM KURULU

'beş binlere' indirme hedefiyle 29 Nisan Perşembe günü saat 19:00'dan, 17 Mayıs Pazartesi günü saat 05:00'e kadar 'Tam Kapanma' kararı alındığını açıkladı.

Hepimiz biliyoruz ki COVID-19 salgınında en çok bulaş kapalı ortamlarda ve toplu yaşanan-çalışılan yerlerde olmaktadır. Ancak yetkililerin açıklamalarından anlaşılmalıdır ki üretim alanlarının pek çoğu kısıtlama kapsamının dışında kalmaktadır.

Henüz 'aşı sırası' gelmediği için aşılanamamış emekçiler fabrikalarında-işyerlerinde omuz omuza çalışmaya devam edecek, COVID-19 bulaşı emekçiler ve evdeki yakınları için risk olmayı sürdürecektir. Emekçilerin yaklaşık yüzde 60'ının çalışmaya devam edeceği bir 'kapanmadan' salgını kontrol altına alacak bir sonuç çıkmayacağı açıktır.

rapel dozların gerekip gerekmeyeceği belirsizliğini korurken, Türkiye'de aşılama ile sağlanacak toplumsal bağışıklığın ne kadar uzağında olduğumuz ortaya çıkıyor.

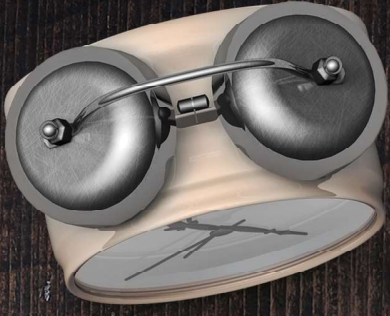
Aile sağlığı merkezleri ve hastanelerde çalışan sağlıkçılar halkı aşılama için büyük çaba sarf ederken, randevu sistemindeki aksaklıklar veya aşı temininde yaşanan sorunlar nedeniyle yurttaşların aşıya ulaşamaması bu çabaları boşa çıkarmaktadır. En kısa sürede ücretsiz, kesintisiz ve yaygın bir aşılama kampanyası ile kaybedilen zamanı geri kazanmalıyız.

İnsanlık salgınlardan kurtulmak için aşıya ihtiyaç duyarken, pek çok ülke gibi ülkemizin de dışarıdan gönderilecek aşıya bağımlı olması kabul edilemez. Cumhuriyetin ilk yıllarında kurulan, aşı

BURSA HAKİMİYET

7 NİSAN 2021 ÇARŞAMBA

SOS sinyali verdi, nereye koşuyor?

NAMIK GÖZ

uyaralım" mesajını verdi. Vali Canbolat dün de Bursa'nın fetih törenleri öncesi pandemi değerlendirme toplantısı yaptı. Bursa Tabip Odası Başkanı Doç. Dr. Alpaslan Türkkan, aynı zamanda Halk Sağlığı Öğretim Üyesi. Gelen son durumu söylediği Türkkan sözlerine "durum fena" nitelendirmesiyle başladı. Açılan rakamlar üzerinden değerlendiren Türkkan, Nisan arasında vaka sayısının yüzde 444,8, iki aylık sürede 8 Şubat ile 2 Nisan arasında ise yüzde 748, 86 artış olduğunu bildirdi. Türkkan'a göre, hastanelerin yeniden dolmasına neden olan artışın yanı sıra yat ve koku alma hissi kaybolurken bazı vakalarda görülüyor.

OLAY

EDEN SAĞI

ca gösterdikleri öz...
katını pandemi d...
österen, pandemi...
eden tüm hekim...

BURSA HAKİMİYET

2 Nisan 2021 Cuma

KAHRAMANLARA ANMA

Bursa Tabip Odası (BTO), 1 Nisan Kovid-19 Nedeniyle Kaybettiğimiz Hekim ve Sağlık Çalışanlarımızı Anma Günü'nde bir basın açıklaması gerçekleştirdi. BTO Başkanı Doç. Dr. Alpaslan Türkkan açıklamasında, "Güzel günleri geride bıraktığımız umuduydu var gücümüzle çalıştığımız pandemi sürecinin bir yılını geride bıraktık. Mesleğimizin getirdiği sorumluluk ve yaşantıdır bir dünyaya umuduydu canla başla çalışırken değerli meslektaşlarımızın kaybettik ve sonsuzluğa uğurlandık" dedi. Türkkan sözlerine şöyle devam etti:

"Bu süreçte nitelikli koruyucu ekipman sağlanmayan, uzun mesai saatlerinde, KOTD çalışma ortamlarında, hukuksuz izin ve istifa hakları yasaklanan meslektaşlarımızın sesi olmak için çaba gösterdik. Ne yazık ki kulaklarımızı tıkayıp, sesimizi duymak istemediler. Yönetim medikal pandemi süreci vatandaşlara, yükümlü bizlere yüklediler. Ve 140 binin üzerinde sağlık çalışanı hasta olurken 389 sağlık çalışanımızı kaybettik. Yitirdiğimiz meslektaşlarımız için Kovid-19'un meslek hastalığı sayılması adına mücadele etmeye devam edeceğiz."

BURSA'DAKİ ÖLÜMLER ARAŞTIRILMALI

Bursa Tabip Odası Başkanı Doç. Dr. Türkkan, pandemi sırasında Bursa'da bir milyon nüfusa başına 150 kişinin hayatını kaybettiğini belirterek, kentinde olan ülkeler içerisinde ikinci sırada olduğunu, koronuda bir açıklama yapması gerektiğini söyledi.

Bursa Tabip Odası Başkanı Doç. Dr. Alpaslan Türkkan, Bursa Büyükşehir Belediyesi Başkan Alınur Aktaş'ın Kovid-19 nedeniyle hayatını kaybettiği sayısına ilişkin bir basın açıklamasında, "Bursa'da Kovid-19 nedeniyle hayatını kaybedenlerin sayısı hakkında değerlendirme yapıldı. Türkkan, koronavi-rüs salgını nedeniyle Bursa'daki yükünün olduğunu belirtti. Bursa Büyükşehir Belediye Başkanı Sayın Alınur Aktaş'ın, 17 Aralık'ta Başkanın son meclis toplantısında, Bursa'da yılın son salgın nedeniyle hayatını kaybeden 514 kişinin sayısını açıklaması, pandemi sürecindeki ağır sonucumu ortaya çıkardığını söyledi. Türkkan, "Ammanacağız gibi, Sağlık Bakanlığınca 16 Aralık 2020 tarihinde Bursa Tabip Odası Başkanlığı tarafından Bursa'da bir milyon nüfusa başına 150 kişinin hayatını kaybettiği belirtildi. Söz konusu sayı diğer ülkelerle karşılaştırıldığında Bursa'nın bu konuda bir açıklama yapması gerektiğini söyledi."

İTALYA, İSPANYA VE ABD, BURSA'NIN GERİSİNDE

Bursa'nın nüfusunun TÜİK tarafından 2019 yılı için 3 milyon 56 bin 120 kişi olarak açıklanmış. İstanbul, Doç. Dr. Türkkan, pandemi sırasında (17 Aralık tarihine kadar) Bursa'da bir milyon nüfusa başına 150 kişinin hayatını kaybettiğini belirtti. Söz konusu sayı diğer ülkelerle karşılaştırıldığında Bursa'nın bu konuda bir açıklama yapması gerektiğini söyledi.

BURSA TABİP ODASI: 'TÜKENDİK ÖLÜYORUZ'

Bursa Tabip Odası, Bursa Dış Hekimleri Odası, Bursa Veteriner Hekimleri Odası ve Sosyal Hizmetler Odası'nın ortaklaşa düzenlediği online panelde konuşan Halk Sağlığı Uzmanı Prof. Dr. Ahmet Saltık, Sağlık Bakanlığının aldığı kararlar ve göze alınmayan doğru kararlar yüzünden binlerce insanımızı, yüzlerce sağlık çalışanımızı kaybettik. Kaybettiğimiz meslektaşlarımızın yakınları için başta sağlık çalışanlarının hayatına katkı sağlanmasını talep ediyoruz" dedi.

100 VAKADAN 89'U AÇIKLANMIYOR

Bursa Tabip Odası'nın 14 Mart Tıp Haftası Etkinlikleri çerçevesinde düzenlediği online panelde konuşan Halk Sağlığı Uzmanı Prof. Dr. Ahmet Saltık, Sağlık Bakanlığının aldığı kararlar ve göze alınmayan doğru kararlar yüzünden binlerce insanımızı, yüzlerce sağlık çalışanımızı kaybettik. Kaybettiğimiz meslektaşlarımızın yakınları için başta sağlık çalışanlarının hayatına katkı sağlanmasını talep ediyoruz" dedi.

SAĞLIK BAKANLIĞI AÇIKLAMA YAPMALI

"Üzerinden iki hafta geçmesine rağmen Bursa Büyükşehir Belediye Başkanı Alınur Aktaş'ın açıkladığı ölüm sayısına ilişkin olarak Sağlık Bakanlığının tarafından herhangi bir açıklama yapılmadı" diyen Türkkan, Sağlık Bakanlığının açıkladığı verilerin gerçekleştiren 3 bin 514 kişinin yaş, cinsiyet, ikamet edilen ilçe, meslek, sosyal sınıf ve eşlik eden hastalıklara ilişkin verileri paylaşmasını, salgın Bursalılar için büyük kaygı kaynağı olduğunu ve alınan önlemlerin etkin araştırılmasını istedi."

YOĞUN BAKIMDA KIRMIZI ALARM

Bursa'daki vakaların son iki ayda 7 kat arttığını kaydeden Bursa Tabip Odası Başkanı Alpaslan Türkkan uyardı: "Devlet hastanelerinde koronavirüslü hastalara ayrılan yataklarda da bu risk yüksek."

BURSA 1 YILDA AŞILANIR

Salgının önüne geçilmesi, sağlık çalışanlarının rahatlaması ve zaman kazanmak için en az iki haftalık tam kapanmanın gerekliliğine de vurgu yapan Türkkan, "Türkkan, "Bursa'da 2020 yılında 1 milyon nüfusa başına 150 kişinin hayatını kaybettiğini belirtti. Söz konusu sayı diğer ülkelerle karşılaştırıldığında Bursa'nın bu konuda bir açıklama yapması gerektiğini söyledi."

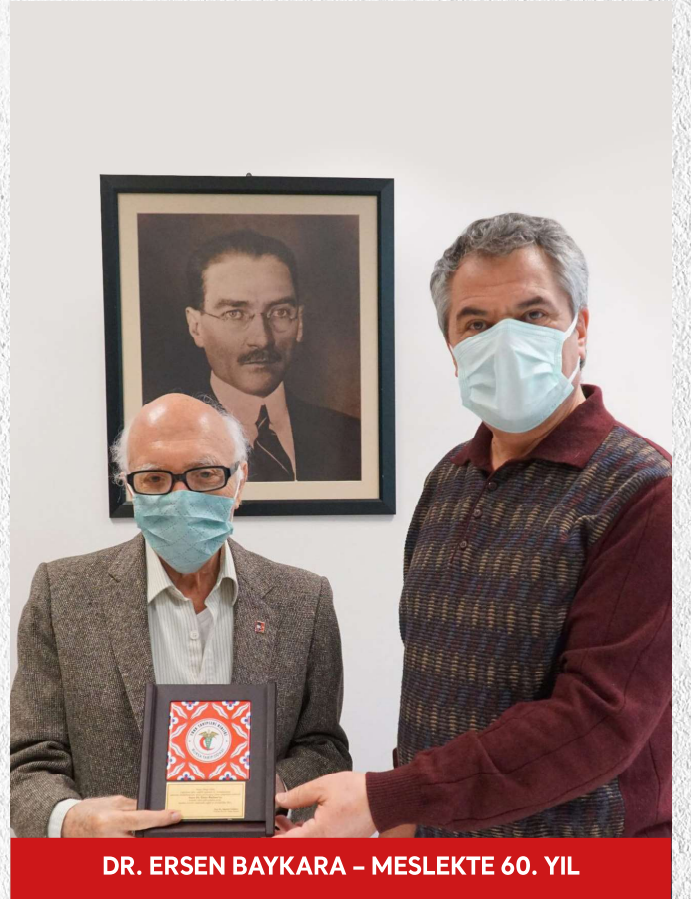
100 VAKADAN 89'U AÇIKLANMIYOR

Bursa Tabip Odası'nın 14 Mart Tıp Haftası Etkinlikleri çerçevesinde düzenlediği online panelde konuşan Halk Sağlığı Uzmanı Prof. Dr. Ahmet Saltık, Sağlık Bakanlığının aldığı kararlar ve göze alınmayan doğru kararlar yüzünden binlerce insanımızı, yüzlerce sağlık çalışanımızı kaybettik. Kaybettiğimiz meslektaşlarımızın yakınları için başta sağlık çalışanlarının hayatına katkı sağlanmasını talep ediyoruz" dedi.

MESLEĞE YILLARINI VERMİŞ MESLEKTAŞLARIMIZA ŞÜKRANLARIMIZLA...

Bursa Tabip Odası mesleğe yıllarını vermiş olan doktorlara, "Toplumun daha sağlıklı yaşaması ve hastalarımızın acılarının dindirilmesinde yıllar boyunca süren çalışmaları nedeniyle meslektaşlarımıza insanlık adına şükranlarımızı sunarız" yazılı bir plaket takdim etti.

DR. H. CEYHAN AKKAYA – MESLEKTE 50. YIL

DR. MEHMET İBRAHİM HIZALAN – MESLEKTE 50. YIL

DR. OSMAN NURİ AKÇAY – MESLEKTE 50. YIL

DR. AYŞE ESER HOŞCANOĞLU – MESLEKTE 40. YIL

PROF. DR. ERGÜN ÇİL – MESLEKTE 40. YIL

DR. TANSU İLHAM ÜSTAY – MESLEKTE 30. YIL

PANDEMİLER TARİHİ

İnsanlar dünyaya dağıldıkça salgın hastalıklara da yakalandılar. Modern çağda bile salgınlar insanlığın bir parçası olmaya devam ediyor. Pek çok hastalıktan ancak çok azı Covid-19 gibi pandemi seviyesine çıkabiliyor.

Tarihin en ölümcül salgınlarını Antonin Vebası'ndan Covid-19'a kadar sıraladık.

Hastalıklar insanlığın ilk günlerinden beri, başımıza dert olmayı sürdürüyor. Bu hastalıklar, dramatik bir şekilde tarım devriminin ardından daha geniş kitleleri etkilemeye ve yayılmaya başladı.

Gelişen ticaret ile beraber insan-hayvan temaslarının artması, salgın hastalıkların daha hızlı ortaya çıkmasına sebep oldu. Malaria, Tüberküloz, Cüzzam, İnfluenza, Çiçek hastalığı ve diğerleri tam da bu dönemlerin erken zamanlarında ortaya çıktılar.

Medeni insan, daha büyük şehirlerde yaşamaya, daha farklı rotalar keşfetmeye ve ekosistemle ilişkili olmaya başlayınca pandemilerin ortaya çıkışı da artış gösterdi.

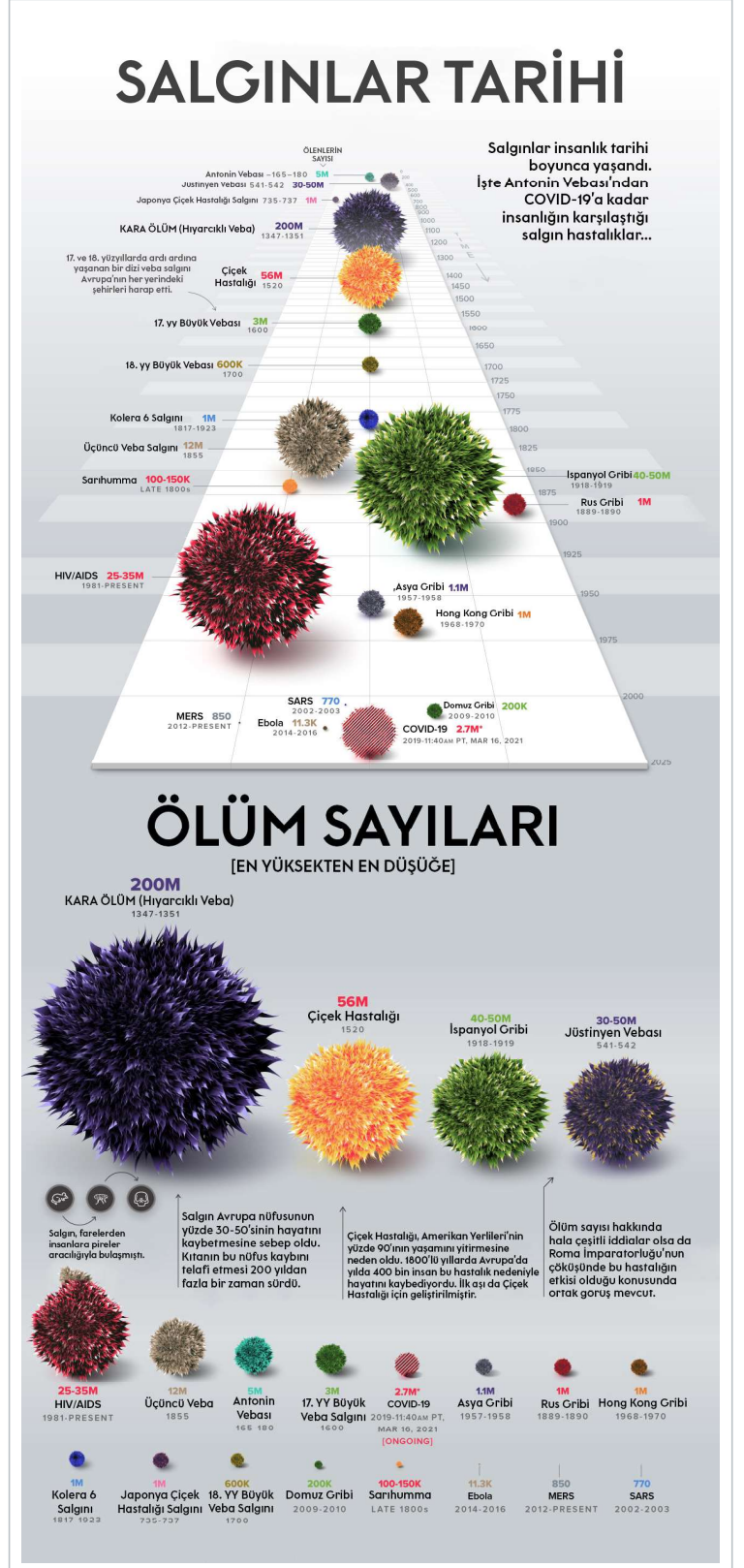
Tanrıların Gazabı

Antik toplumlarda insanlar ruhların ve tanrıların hastalıklar yaydığını, yıkımlara sebep olduğunu, böylece tanrının gazabını tattıklarını düşünürlerdi.

Bizanslı tarihçi Sezarlı Prokopis, Jüstinyen Vebası'nın izin sürmü ve Çin ve Kuzeydoğu Hindistan'dan kara ve deniz yoluyla önce Mısır'a oradan da Akdeniz'deki limanlar aracılığıyla hastalığın Bizans İmparatorluğu'na geldiğini keşfetmişti.

Prokopis, salgında ticaretin ve coğrafyanın rolünü görse de hastalık için İmparator Jüstinyen'i suçlamış ve onu Şeytan olarak nitelemiş ve tanrının onu şeytani davranışları nedeniyle cezalandırdığını dile getirmişti. Bazı tarihçiler bu durumda İmparator Jüstinyen'in Batı ve Doğu Roma İmparatorluklarını birleştirme çabalarını boşa çıkardığını ve Karanlık Çağlar'ın başladığını belirtir.

Şanslıyız ki insanlık hastalıkların sebebine yönelik anlayışları geliştirdi ve bunun sonucunda bugün pandemilere karşı yasaklayıcı önlemler alabiliyoruz.

Aşağıda ortaya çıkan bazı büyük pandemileri görebilirsiniz:

İSİM	SÜRESİ	TİPİ/HANGİ HAYVANDAN GELDİĞİ	ÖLÜM SAYISI
Antonin Vebası	165-180	Çiçek ya da Kızamık olduğu iddia ediliyor	5 M
Japon Çiçek Hastalığı Salgını	735-737	Variola major virus	1 M
Jüstinyen Vebası	541-542	Yersinia pestis bakterisi / Fare, Pire	30-50 M
Kara Ölüm	1347-1351	Yersinia pestis bakterisi / Fare, Pire	200 M
Çiçek Hastalığı Salgını	1520 -	Variola major virus	56 M
Büyük Londra Vebası	1665	Yersinia pestis bakterisi / Fare, Pire	100,000
İtalya Vebası	1629-1631	Yersinia pestis bakterisi / Fare, Pire	1 M
Kolera Pandemisi 1-6	1817-1923	V. cholerae bakterisi	1 M+
Üçüncü Veba	1885	Yersinia pestis bakterisi / Fare, Pire	12 M
Sarıhumma	1800'in sonu	Virus / Sivri Sinek	100,000-150,000 (ABD)
Rus Gribi	1889-1890	H2N2	1 M
İspanyol Gribi	1918-1919	H1N1 virüs / Domuz	40-50 M
Asya Gribi	1957-1958	H2N2 virüs	1.1 M
Hong Kong Gribi	1968-1970	H3N2 virüs	1 M
HIV/AIDS	1981-Günümüz Virüs	Şempanze	25-35 M
Domuz Gribi	2009-2010	H1N1 virus / Domuz	200,000
SARS	2002-2003	Coronavirus / Yarasa, Misk Kedisi	770
Ebola	2014-2016	Ebolavirus / Vahşe Hayvanlar	11,000
MERS	2015-Günümüz	Yarasa, Deve	850
COVID-19	2019-Günümüz	Coronavirus - Bilinmiyor	2.9 M

Karantina uygulaması

Karantina uygulaması ise 14'üncü yüzyılda, sahil kentlerini veba salgınından korumak üzere başlatıldı. Liman yöneticileri Venedik'e gelen enfekte gemilerin mürettebatlarına 40 gün sonra karaya çıkma izni veriyorlardı. Karantina kelimesinin geldiği yer de İtalyanca 'quarantagioni' yani 40 gün anlamına gelen sözcüktür.

İlk coğrafi ve istatistik analizi 19'uncü yüzyılın ortalarında Londra'da Kolera salgını sırasında gerçekleştirildi. 1854 yılında Dr. John Snow, Kolera'nın kirli suların üzerinden geldiği sonucuna vardı ve

civardaki ölüm hızını haritada gösterdi. Bu yolla bazı belli su pompalarından gelen suların hangi evlerde nasıl etki ettiğini görme imkanı bulunmuş oldu.

Bugün başladığımız noktaya dönerken, küresel bağlantılar ve etkileşimler pandemilerin arkasındaki itici güç oluyor. Küçük avcı kabilelerden metropollere, insanların diğer insanlara güveni arttıkça hastalıklar yayılmak için yeni fırsatlar bulmuş oluyor.

Şehirleşme tetikliyor

Dünya çapındaki şehirleşme, kırsal alanda yaşayan daha çok insanı, yoğun mahallelerde yaşamaya zorluyor. Bununla beraber nüfus artışı da çevre üzerinde baskı yaratmaya devam

ediyor. Öte yandan havayolu trafiği son on yılda ikiye katlandı. Bu büyük değişimler de bulaşıcı hastalıklarında yayılmasında önemli rol oynuyor.

Devletler ve onların desteklediği uluslararası organizasyonlar, vatandaşlarına sosyal mesafeye dikkat etmeye çağırarak enfeksiyonun yayılmasının önüne geçmeye çalışıyor ve dijital dünya insanların temelde bağlantılarını ve ticari ilişkilerini devam ettirmesine daha önce hiç olmadığı kadar imkan sağlıyor.

Kaynak: <https://www.visualcapitalist.com/history-of-pandemics-deadliest/>

Çeviren: Onur Fidansoy

FROTMAN

Dr. Gönül MALAT | gonulmalat@hotmail.com

YANGIN YERİNİN MİMOZALARI-V "KADIN SAVAŞ MUHABİRLERİ"

KAÇAK*

Cezayir Kurtuluş Savaşı'nda ölenleri anarak

Efendi misiniz, kodaman mısınız ne,

bir mektup yazıyorum size,

bilmem vaktiniz var mı

okumaya bu mektubu.

Az önce verdiler elime

askerlik kâğıtlarımı,

savaşa çağırıyorlar beni,

diyorlar yola çık en geç çarşamba akşamı.

Efendi misiniz, kodaman mısınız ne,

dövüşmeye hiç istek yok içimde,

insancıkları öldürmeye gelmedim ben,

gelmedim ben bu yeryüzüne.

Sizi kandırmak değil niyetim,

ama söylemeden de edemem,

savaş ahmakların işi,

hem insanlar ondan hanidir bıktı.

Doğduğum günden bu yana

ölen çok babalar gördüm,

gidip dönmeyen kardeşler gördüm,

çocuklar gördüm iki gözü iki çeşme.

Ya analar ne çekti, ya analar,

bir yanda işi tıklarında bir avuç insan

bolluk içinde rahat yaşar,

bir yanda ölüm, çamur, kan.

İnsanlar tıklımış dört duvar içine,

çalınmış neleri var neleri yok,

karıları, eski güzel günleri bütün.

Gün doğar doğmaz yarın

kapatacağım şırak diye kapımı

ölmüş yılların suratına,

alıp başımı yollara düşeceğim.

Aşacağım karaları, denizleri,

ne Avrupa'sı kalacak, ne Amerika'sı, ne Asya'sı,

dilene dilene hayatımı

şunu diyeceğim insanlara:

Üstünüzden atın yoksulluğu,

durmayın bakın yaşamaya,

hepimiz kardeşiz, kardeşiz, kardeş,

ey insanlar, ey insanlar, ey.

İllâki kan dökmek mi gerek,

gidin dökün kendi kanınızı,

size söylüyorum bunu da,

efendi misiniz, kodaman mısınız ne.

Adam korsunuz arkama belki de,

unutmayın jandarmalara demeye:

üzerimde ne bıçak var, ne tabanca

korkmadan ateş etsinler bana,

korkmadan ateş etsinler bana.

Gazetecilik, ortak bir anadil gibi insanlık için. Yaşamanın anadili. Gerçeklerin. Doğruların. Haksızlıkların. Popülizmin açığa çıkarılmasının! Duvarların yıkılmasının. En önemlisi de tarafsız yazılacak tarihin anadili.

Kadın savaş muhabirleri yazı dizimizin sonuna geldik.

Birçok isimden kısa kısa bahsedip sonlandıracağız Yangın yeri mimozalarını. Yeni yazı dizileri için kolları sıvayacağız ardından.

Asmaa al-Ghoul

Asmaa al-Ghoul: (1982) Seküler ve feminist görüşleri ile ülkesinde dikkatleri üzerine çeken Filistinli genç savaş muhabiri ve köşe yazarı. Gazze Şeridi'ndeki insan hakları ihlalleri üzerine yaptığı haberler ile 2012 yılında Uluslararası Kadınlar Medya Vakfı tarafından 'Gazetecilikte Cesaret' ödülüne layık görüldü. 2014 yılı Ağustos ayında Güney Gazze bölgesindeki Rafah şehrinde yapılan bombalı bir saldırıda ailesinden 9 kişiyi kaybetti. "Kadın savaş muhabiri olmak bazen de ironik şekilde büyük bir avantaj.Çünkü sizi üçüncü bir cinsiyet olarak görüyorlar. Yerel değilsiniz bu yüzden erkekler size kendi kadınlarına davrandığı gibi davranmıyorlar. Ama bir erkek de değilsiniz bu yüzden fiziksel

Anabel Hernandez

ya da entelektüel olarak tehdit de sayılmıyorsunuz. Onlar için bilinmeyen bir varlıksınız. Bu yüzden onlar size neden ısındıklarını tam olarak anlamasalar da, size ısınmalarını sağlayabilirsiniz. Kadınlar konusunda ise -ki burada Hindistan, Afganistan ve Pakistan gibi 'orta sınıf'

Alex Crawford

olmayan milyonlarca kadının yaşadığı ülkeleri kast ediyorum- kendileri ile hiç konuşulmayan kadınların öykülerini anlatma fırsatı buluyorsunuz," diyor.

Alex Crawford:(1963)İngiliz Sky News Kanalı Savaş Muhabiri. 2011 yılı Ağustos ayında isyancılar ile birlikte Trablus şehrine giren ve bu tarihi anı çakmak soketi yardımı ile sağladığı uydu bağlantısı ile eş zamanlı olarak dünya ile paylaşan kadın savaş muhabiri. Aynı zamanda ayaklanma sonrası Kaddafi'nin evinden canlı yayın yapan ilk muhabir.

Anabel Hernandez: (1971) Meksikalı muhabir ve yazar. Babası kaçırılıp öldürülür. Polis, rüşvet almadan cinayeti sorgulamayı reddedince gazeteci olmaya

Margaret Gipsy Moth

karar verir. 5 yıllık bir araştırmanın ardından yayınlanan ve Meksika'daki uyuşturucu kartelleri -politikacılar ve iş adamları- savcı ve polis üçgeni arasındaki ilişkiyi en ince detaylarına kadar ortaya döktüğü kitapları Los Señores Del Narco sayesinde, 2012

Kate Adie

yılında Dünya Gazeteciler Birliği tarafından verilen Golden Pen of Freedom ödülünü kazanır. Fakat aynı kitap yüzünden Meksika'daki bütün kartellerin ölüm listesine adı yazılmıştır.

Kate Adie: (1945) İngiliz savaş muhabiri. Daha mesleğinin ilk yıllarında Pekin'e gitti ve 1989 Tiananmen Meydanı Olayları'nın tam ortasında askerler sivillerin üzerine rast gele ateş açarken yaptığı yayın ile efsaneleşti. Meslek hayatı boyunca o kadar belalı bölgeye girip çıktı ki kendisi hakkında şu soğuk şaka dilden dile dolaşır oldu: "Kate Adie'nin uçaktan indiğini gördüğünüz bir hava alanında bir an önce uçağa binseniz iyi edersiniz."

Margaret Gipsy Moth: (1951-2010) CNN 1990 yılında. Indira Gandhi'nin suikastını takip eden ayaklanmayı, Tiflis, Gürcistan'daki iç savaşı ve Bosna Savaşı'nı takip etti. Basra Körfezi Savaşı'nı haber yaptı. Meslektaşları tarafından tuhaf, sert, korkusuz ve komik olarak tanımlanmıştı. Saray-Bosna da 1992 yılında vurularak ağır yaralandı. Bu yaralanma nedeniyle vücudunda önemli bir hasar oluştu ve konuşması bozuldu. Yaralarına rağmen, altı ay sonra Saraybosna'da işe geri döndü ve eksik dişlerini aramak için geri döndüğünü söyleyerek şaka yaptı. Moth, 1992'de Uluslararası Kadın Medyası Vakfı'ndan (IWMF) Gazetecilikte Cesaret Ödülü kazandı. Moth, İsrail'in 2002'de Batı Şeria'ya saldırısı dahil çok sayıda çatışma bölgesinde görev yapmıştı.

Mika Yamamoto: (1967-2012) 45 yaşında bir kadın savaş muhabiri. 15

yıllık eşi Kazutaka Sato, kameramanı. Hiç çocukları olmamış. Arkasından yaşlı gözlerle bakan eşi "biz gazeteciyiz" diyor, "bizim çocuğumuz mesleğimiz..." İşte bu tutkuydu onları Suriye'ye götüren. Çatışmalardan en doğru haberleri almak, en farklı haberi yapmak için arşınıyorlardı Halep sokaklarını. Ancak bu kez olmuyor. Japon gazeteci Mika Yamamoto'nun hayatı, boynuna isabet eden bir kurşunla sona erdi. "Cesur

Mika Yamamoto

yürek" lakabının hakkını veren gazeteci Halbuki 23 yaşında başlamıştı baba mesleği olan gazeteciliğe. Beş yıl sonra, 1995 yılında Japan Press'te çalışmaya başladı. Savaşların mağduru kadın ve çocukların hikayelerini taşıdı yıllarca ekrana. Kosova'ya, Çeçenistan'a, Uganda'ya gitti. 2001'de Afganistan'daki Taliban yönetimi altında kadınların yaşadıklarını milyonlara aktardı. 2003'te başlayan Amerikan işgalinin ardından Irak'a geçti. Bağdat'taki bombardımanlar sırasında hayatı değişti. Vurulan Filistin Oteli'nde iki meslektaşını kaybetti. Sağ kalışı ona Japonya'da büyük bir ün getirdi. O artık ekranların en tanınan yüzlerinden biriydi. Kazandığı Japonya'nın Pulitzer'i Vaughn-Ueda ödülü başarısını daha da taçlandırdı. Cepheye gitmediği zamanlarda üniversitede yarım zamanlı ders vermeye başladı. Savaş mağduru çocukları ve çatışmalarda kocasını kaybeden kadınları anlattı öğrencilerine. Yaşadıklarını aktarırken vermek istediği tek bir mesaj vardı: Barışın ne kadar önemli olduğu. Halep'te yine böyle bir hikayenin peşindeydi. Kamerada kayıtlı son anonsunda "Bir patlama meydana geldi.

Çok fazla can kaybı olduğunu duyduk, oraya gidiyoruz," diyordu. Oradaki insanların hikayelerinin peşindeydi. Fakat Özgür Suriye Ordusu milisleriyle beraber giderken araçları durduruldu. Gazeteci olduğunu göstermek için kamerasını havaya kaldırdı. Ancak çatışma başlamıştı. Herkes bir yana kaçıştı. Eşi Sato yakınlardaki bir eve sığınarak hayatta kalmayı başardı. Ondan geriye kalansa kamerasına kaydolmuş kurşun

Margaret Bourke-White

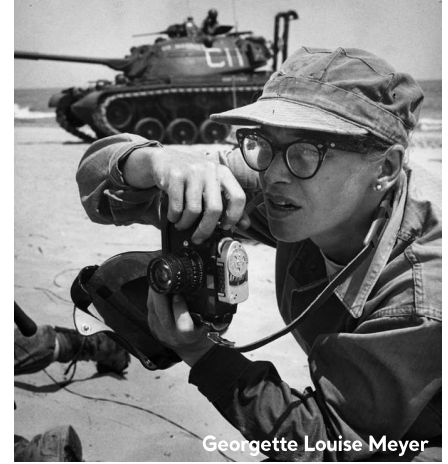
sesleri oldu.

Semire El Medeni: Suudi Arabistan'ın ilk kadın savaş muhabiri. Suudi Arabistan'da ilk kez bir kadın gazeteci savaş muhabiri oldu. El Arabiye'nin haberine göre Suudi basını, bir ilki gerçekleştirerek, Suudi-Yemen sınırında Yemenli Şii militanlarla çatışmaları izlediğini yazdı. El Medeni böylece ülkenin ilk kadın savaş muhabiri oldu. Erriyad gazetesinin haberinde, "El Medeni'nin savaş bölgesinde çok zor zamanları oldu, ancak vatan sevgisi tüm bu zorlukları aşmasına yardımcı oldu" denildi.

Margaret Bourke-White (1904-1971) Amerikalı bir belgesel fotoğrafçıydı. Hindistan'da Gandhi suikasta uğramadan birkaç saat önce röportaj yapmış ve fotoğraflarını çekmişti. Çektiği fotoğraflarla dünyanın nasıl şekillendiğine tanıklık etmemizi sağlayan bu kadın daha birçok ilkin sahibi. İkinci paylaşım savaşının haberlerini yapmak için Avrupa'da savaş bitene kadar haber aktardı dünyaya.

Zeina Awad ve Nicole Johnston (TRT World'den), Sue Turton (bağımsız gazeteci ve eski Al Jazeera muhabiri),

Arwa Damon (CNN'den) ve Shelly Kittleson (Al Monitor'den) 2018 yılında dünya emekçi kadınlar günü için yaptıkları söyleşide; "Savaş bölgesinden habercilik yapmak tüm gazeteciler için zordur zaten," derler ve eklerler. Benzersiz zorluklarla karşı karşıya olan cephedeki kadın muhabirler için daha da zordur. "Cinsiyet, habere ulaşma kabiliyetini nasıl etkiliyor? TV dünyasında sahadaki kadınlara nasıl davranılıyor?"

Georgette Louise Meyer

Savaş kapsamında bir (kadın) gazetecinin kişisel masrafları nelerdir?" yangın yerinin kadın muhabirler için daha zor şartlar içerdiğini ama asıl habere ulaşma da cinsiyetin (kadın olmanın) çoğunlukla zorlaştırdığını, çok nadiren de avantaj sağladığını dile getirdiler.

Dickey Chapelle olarak bilinen **Georgette Louise Meyer (1918 - 1965)** ikinci paylaşım savaşı, Vietnam savaşı ve Kore savaşı haberlerini ilk duyuran muhabirlerdendi.

Gerda Taro olarak bilinen **Gerda Pohorylle (1910-1937)**, Yahudi asıllı Alman savaş muhabiri ve fotoğrafçısıydı. İspanya İç Savaşı'nda bir haber hazırlarken öldürüldü.

Daha ekleyeceğimiz o kadar çok isim var ki sayfalar yetmez anlatmaya. Bazı isimleri de yalnızca yazarak analım ve yazı dizimizi sonlandıralım. **Dilek Mermer, Janinedi Giovanni, Elif Akkuş ve Damla Erikan...**

KAYNAKLAR:

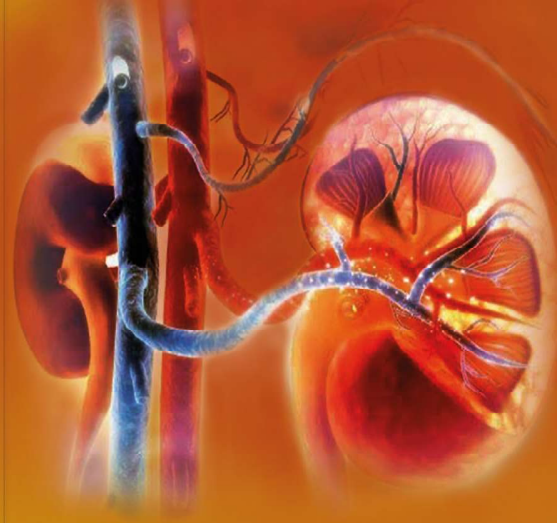
1. Beşharfliler
2. Haberler.com
3. Gazetevatan
4. Wikipedia
5. Fahrenheit magazin
6. BBC Türkçe
7. NTV Haber.com

*Boris VIAN şii, KAÇAK Çeviren : A. Kadir

BURSA TABİP ODASI
**SÜREKLİ
TIP EĞİTİMİ
KİTABI**

KLİNİK PRATİKTE NEFROLOJİK HASTALIKLARA YAKLAŞIM

EDİTÖR:
PROF. DR. ALPARSLAN ERSOY

Dr. Alparslan Ersoy Dr. Derrin Eseri Atay Dr. Aysegül Oruç Dr. Mustafa İşleyen
Dr. Tuğba Çavuş Dr. İbrahim Akdağ Dr. Abdülmecit Yıldız Dr. Mustafa Güllulu
Dr. Mehmet Usta Dr. Mehmet Fethullah Aydın Dr. Nürhan Bilen Dr. Tuncay Dağel
Dr. Kamil Dilek Dr. Mehmet Sezen Dr. Yavuz Ayar Dr. Cuma Bülent Gül
Dr. Suat Akgür Dr. Oktay Ünsal Dr. Emel İskitay Sayilar Dr. Serdar Kahvecioğlu
Dr. Nimet Aktas Dr. İbrahim Doğan Dr. Özger Akarsu Dr. Mehmet Çagatay Çiçek
Dr. Zülfiye Gül Dr. Rifat Levent Büyükuysal

BURSA TABİP ODASI SÜREKLİ TIP EĞİTİMİ KİTABI

www.bto.org.tr'de

KİTAP KOKUSU

Dr. Engin DEMİRİZ | demiriz16@hotmail.com

BİR KADININ YÜREĞİ

Maya ANGELOU

Bir Kadının Yüreği Afro Amerikalı yazar, şarkıcı, ozan, gazeteci, feminist aktivist Maya Angelou'nun yedi otobiyografik romanının dördüncüsü. Kaliforniya, New York, Kahire ve Gana'da yaşadığı 1957-1962 arasındaki yılların kurgusal öyküsü. İsmi Harlem rönesansının ünlü ozanlarından Georgia Douglas Johnson'un bir şiirinden alıyor. Kitap, bu kendini bulmaya çalışan Afro Amerikalı kadının anılarından öte bir dönemin politik çalkantılarının da belgesi. Maya Angelou yaşamını anlatırken o yıllara değgin çok değerli tanıklıkları da aktarıyor.

Genç, bekar bir anne ve ergenliğe yol alan oğlu, birlikte yaşanan bir hayat tecrübesi. Irkçılıkla, siyahi bir kadın olmanın zorluklarıyla ve maçolıkla (Aşık olduğu erkeklerin solcu ya da sağcı olmaları fark etmiyor) mücadelesi. Bu güçlükleri aşma kararlılığını ve hatta gözü karalığı destekleyen dostların varlığıyla zenginleşen bir yaşam. Martin Luther King'den, Billie Holiday, James Baldwin ve Malcolm X'e uzanan bir dayanışma ağı.

Arka planda rönesansını yaşayan siyah Harlem, cazın ve blues müziğinin ışıltılı zamanları, Apollo tiyatrosunda sergilenen oyunlar... Jean Genet'in BLACK'inde beyazları oynayan siyahlar, Fidel Castro'yu 125.caddede coşkuyla selamlayan Harlemliler...

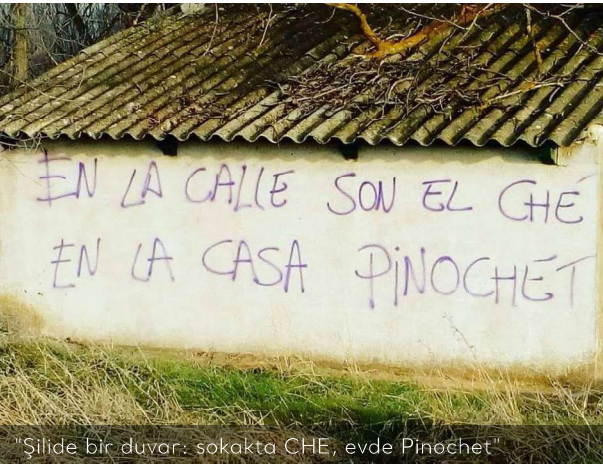
Maya Angelou, kadınlığın pek çok değişik yüzünü

araştırıyor; Afro Amerikalı bir kadın, anne, sevgili, aktivist ve çalışan olarak bu dünyadaki yeri nedir? Yanıtı çok da belli olmayan sorular, yalnızca yenilgiler, başarılar, engellenmelerle süregiden bir mücadele. Zaman zaman durağanlaşan, düzensiz ve acı dolu yılları izleyen coşkulu bir tırmanış. Tam da 60lı yılların

yaparken karşılaştığı engelleri açık yüreklilikle anlatan bir kadın. Tıpkı kendisinden neredeyse yüzyıl önce yaşamış sosyalist Emma Goldman gibi erkekler dünyasında var olabilmek için savaşı veriyor; sevdiği erkeklerin engellemelerine katlanarak ya da karşı çıkarak. Kadınların en çok da kendilerine rağmen (Aşık oldukları erkeklerle

Bella Abzug gibi feminist eşit haklar ve kürtaj savunucularına karşı patriarkal dünyanın piyonları olarak Phyllis Schlafly önderliğindeki muhafazakar kadınlar. Dizi sağdan ve soldan bu öncü kadınların erkek siyasetçilerce nasıl kolayca harcanabildiğini gösteriyor. Ne yazık ki kendini solda sayan erkekler de maşizmden nasibini alıyor. Şili'de bir duvar yazısının belirttiği gibi: **"Sokakta CHE, evde PINOCHET"** Mrs. America'nın final cümlesi iç açtıcıydı. "Kadın hareketleri (en azından ABD'de) bir daha asla 70lerdeki başarısını yakalayamadı."

devrimci ruhuna ayak uyduran bir yaşam.

Maya Angelou kusursuz bir kahraman değil elbette, kendi kimliğini inşa etmeye çalışan, bunu

kayıtsız şartsız teslim olarak) birey olabilmek mücadelesi epeyce hüzünlü.

Bu kitapla eşzamanlı olarak 2020 yapımı Mrs. America dizisini izledim. Bu kez 70ler ABD'sindeki kadın hakları mücadelesi. Eşit haklar, kürtaj yasası, siyahların insan hakları için mücadele eden feministlerle muhafazakar sağcı kadınların çatıştığı bir dünya. Gloria Steinem, Betty Friedan,

21. yüzyıldayız, tüm dünyada bir devrimi oluşturacak koşullar olgunlaşmış ama ne yazık ki çekip çevirecek bir hareket yok. İnsanlar bir pandeminin ortasında sağlığını, işini kaybediyor, sokağa dökülüyor ama kafası kesik tavuk gibi ortada dönüp duruyor, objektif koşulları yönlendirecek subjektif koşullar yok ortada.

SONRADAN GOURMET

Dr. Bülent KAVUŞTURAN | drbulentkavusturan@gmail.com

BRUSCHETTA'NIZI NASIL ALIRSINIZ?

Bir turizm dergisinde Türklerin yurtdışı seyahatlerinde en çok ziyaret ettikleri ülkenin İtalya olduğunu okumuştum. Akdeniz ülkesi olduğu için mi yemek alışkanlıkları bize yakın olduğu için mi bilmiyorum ama ben de İtalyan yemeklerini çok seviyor ve beğeniyorum. Ayrıca İtalyan yemeklerini iyi yapan yerleri de özellikle araştırıp bulmaya

çalışıyorum. Bir yemek dergisinde İstanbul' da gerçek anlamda bir İtalyan lokantası açılacağını okumuş ve heyecanlanmışım; adı Eataly olan bu mekan Zorlu Center' da bulunuyor ve sadece bir lokanta değil; içinde her tür İtalyan lezzetini tadabileceğiniz lokantalar ve taze yapılmış makarna ve ekmekler ile her çeşit İtalyan zeytinyağı ve

şarabını da bulabileceğiniz taze sebze, meyve balık ve hatta yemek kitabı bile alabileceğiniz entegre bir tesis. Az sayıda şanslı ülkelerde var. Raflarda gördüğüm bir yemek kitabının adı şöyleydi; eğer diyordu; İtalyan olduğunu söyleyen aşçı skinny ise ona inanmayın. Tüm filmlerde ve çizimlerde aşçılar rahat sevimli ve hafif kilolu-? - olarak stilize

edilmektedirler.

Bu tesisin baş aşçısı olan Claudio Chinalli de hafif kilolu ve oldukça sevimli bir kişilik; pek çok televizyon kanalı ve sosyal medya aracılığı ile İtalyan yemekleri ve yaşam tarzını enfes Türkçesi ile anlatmaktadır.

domatesler Mozzarella peynirleri ve fesleğen yaprakları ekleyerek afiyetle yemeğe başlıyoruz.

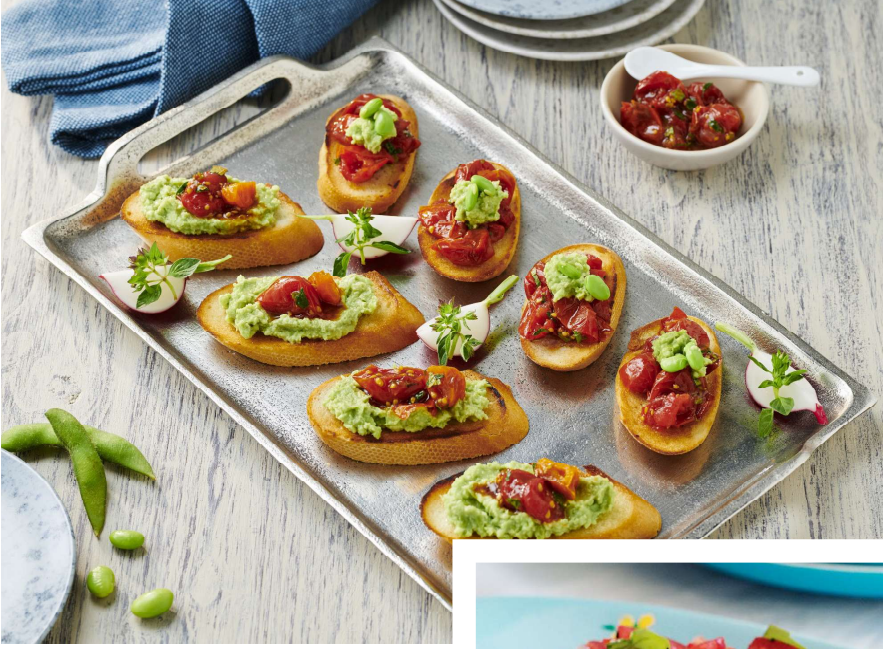
Bruschetta teriminin kökeni muhtemelen eski Roma'ya kadar uzanıyor. Kömürde kızartmak anlamında kullanılıyor. Antik Roma'

Klasik anlamda kızarmış ekmek, sarımsak, tuz, domates, peynir ve fesleğen ile hazırlanması yanında işlenmiş etler, fasulye, biber gibi üst malzemeler ile de hazırlanabilir.

Ayrıca üzerine incir, avokado, patlıcan ve ince somon dilimleri konularak hazırlanmış bruschettalar hazırlamak da mümkün.

Evimizde, bayatlamaya yüz tutmuş ekmeklerimizi kurtarmak için lor, peynir yumurta ve maydanoz ile hazırladığımız harcı ekmek dilimleri üzerine sürerek fırında kızartıp kahvaltılık enfes tatlar hazırlayabiliyoruz.

Yine ekmek dilimleri üzerine elimizdeki malzemelere göre salam, sucuk ve çeşitli peynirler koyarak da leziz atıştırmalıklar hazırlamak mümkün.

İsmi vermekteki amacım sosyal medyada kendisine ulaşabilmeniz ve harika yemek tariflerini keyif alarak ve anlayarak izlemeniz ve kendiniz içinde uygulayabilmenizdir.

Claudio Chinalli'nin anlatımıyla Bruschetta tarifi şöyleydi:

Mutlaka ekşi mayalı ve en az 3 gün beklemiş bir ekmek kullanılacak. Çünkü biz de kendi kültürümüzde ekmek atılsın istemiyoruz diyor. Ekmekler kalın dilim olarak kesilmiş olacak. Kesilen 3-4 adet ekmeği tavada önlü arkalı olarak kızarttıktan sonra üzerine yarıdan kesilmiş sarımsak dilimlerini sürerek tat ve aromanın ekmeğe geçmesini sağlıyoruz. Ekmek dilimlerinin üzerine bir miktar zeytinyağı sürünce lezzetli ve yumuşak bir hal alıyorlar; daha sonra tuz ekleyip üzerine tercihimize göre küçük küpler halinde doğranmış

da zeytin yetiştiriciliği, zeytin presinde sıkılmış ilk zeytinyağını tatmak için bu kömürde kızartılmış ekmekleri banarlarıdır.

Tüm dünyada tanınan ve sevilen Bruschetta iştah açıcı olarak yemek öncesi veya meze olarak ya da yerine göre ana yemek olarak da tüketilebilir.

Uzun pandemi ve kapanma günlerini, evdeki ekmek israfını önlemek ve ailemizle paylaşacağımız bir lezzet şölenine dönüştürmek elimizde...

Sağlık ve Afiyetle

Buon Appetito

KONUK YAZAR

Melike BAYSAL | Bursa Veteriner Hekimler Odası Genel Sekreteri

AŞI KARŞITLIĞINA TEK SAĞLIK YAKLAŞIMIYLA BAKIŞ

İnsanların ve hayvanların enfeksiyon hastalıklarında korunmak, enfeksiyon hastalıkları ortaya çıkmadan önlemek; tedavi etmekten çok daha kolay, çok daha ekonomik ve insancıldır. Koruyucu hekimlik de bu anlamda canlıların yaşamlarını sağlıklı bir şekilde sürdürebilmeleri için çok önemlidir ve "aşılar" koruyucu hekimliğin en başarılı, en etkili materyalidir.

Beşeri hekimlikte ve veteriner hekimlikte, aşilar insanı ve hayvanı türe özgü enfeksiyöz hastalıklardan koruyan, aynı zamanda türlerarası aktarılabilen zoonotik enfeksiyonlarla da mücadeleyi kolaylaştıran, halk sağlığını doğrudan ilgilendiren araçlardır.

Son yıllarda ise, koruyucu hekimlikten uzaklaşan, daha çok tedaviye yönelen bir sağlık anlayışı tüm dünyada yaygınlaşsa da sağlığın, bilimin ve canlıların doğası, tüm sağlık profesyonellerini, çevreyi de içine alan bir TEK SAĞLIK şemsiyesi altında toplanmaya, özellikle COVID-19 salgını ile sağlığa bakışta farklı yaklaşımları kabullenmeye zorlamaktadır adeta.

Dünya Sağlık Örgütü ve Dünya Hayvan Sağlığı Örgütü, 11 Mart 2020'de pandeminin ilan edilmesinden sonra değişik zamanlarda Tek Sağlık çağırısını yineleyerek, dünyanın korunmamasının, iklim değişikliklerinin, yaban hayatına olan müdahalenin sağlıklı yaşam

dengesini bozacağını, bu konuda çalışmalar yapılmasını gündeme getirdi.

Halk Sağlığı Uzmanları Derneği (HASUDER) de, 13-19 Aralık 2020 tarihi 4.Uluslararası 22.Ulusal Halk Sağlığı Çevrimiçi Kongresi'nde, Tek Sağlık oturumuna yer verdi. Ben de, sunumu olan üç kişiden biriydim ve doğrusu bu kongrede yer almak çok heyecan verici bir deneyimdi. Zira Tek Sağlık son yıllarda çok önem verdiğimiz, özellikle üstünde çalıştığımız bir konu ve Halk Sağlığı uzmanlarının da bu konuya sahip çıkması, dünyanın sağlıklı geleceği açısından benim için çok kıymetliydi.

İşte bu çok etkilendiğim, duyduğum günden beri kafamın içinde dönüp duran ve bir yazıya konu olmayı bekleyen cümleyi de aynı oturumda konuşmacı olan Prof.Dr.Selim Badur kullandı sunumuna başlarken.

"Aşı kendi başarısının kurbanı oldu"

Şöyle açıklıyordu Prof. Dr. Badur bu cümleyi: **"Geçmişte aşilar sayesinde çocuk ölümlerinin önüne geçildiği, çiçek hastalığı gibi ölümcül hastalıkların yeryüzünden silindiği unutuldu. Aşı kendi başarısının kurbanı oldu. Aşının önemi unutuldu. Aşıların artık gerekli olmadığına, hastalığı geçirerek kazanılacak bağışıklığın daha uygun olduğuna, hijyen, organik ve doğal**

beslenme, yaşam biçimi değişiklikleri ile hastalıkların alt edileceğine ve aşuların doğal olmadığına inananlar aşuya karşı çıkıyor."

COVID-19'a karşı aşılanmanın başladığı günden itibaren hekim, veteriner hekim, diş hekimi ve eczacılar da dahil; her meslek ve eğitim grubundan aşı karşıtlığına dair yükselen sesleri duydukça hep bu cümle kafamın içinde yankılanıp durdu. Beslenme ve yaşam tarzı değişiklikleri elbette önemlidir. Ancak bu tür palyatif tedbirler, daha çok kronik hastalıklar ve basit enfeksiyon hastalıklarına karşı bağışıklığın kısmi olarak güçlendirilmesi söz konusu olduğunda faydalı olmaktadır. Aşilar sayesinde artık daha az görülen enfeksiyon hastalıklarının yerini, kronik-metabolik hastalıklar almaktadır. Öyle sanıyorum ki; toplum, sanal medyadan aldığı "tıp eğitimi(!)" sayesinde elmalarla armutları karıştırmayı başarıp, sadece beslenmesine ve yaşam tarzına dikkat ederek bakteri, virüs, parazit gibi hastalık yapıcı etkenleri ortadan kaldıracağına inanıyor.

Hayvan sağlığında da, benzeri bir durum yaşanıyor aslında. Yaklaşık yirmi yıl önce, küçük evcil hayvanlarda, özellikle bebeklik çağında zoonoz/ zoonoz olmayan viral hastalıklar çok yaygın, mortaliteleri yüksekti. İthal

aşılarla(!) doğumlarından 45 gün sonra başlayan ve 15 gün aralıklarla yapılan 3 ya da 4 doz aşından sonra yüksek titrasyonda bağışıklık sağlanabiliyor, aşılanmadan sonra çok nadir olarak hastalığı alsalar da hafif atlatıyor, tedaviye mutlaka yanıt veriyorlardı. Ne var ki, bu kadar yaygın olmasına rağmen insanları, birlikte yaşadıkları kedi ve köpekleri için hastalıklara ve aşıların gerekliliğine ikna etmek çok zordu. Çünkü küçük evcillerle birlikte yaşama kültürü henüz alışıldık bir durum değildi, insanlar hastalıkları tanımıyorlardı ve hastalığın varlığına ancak aşı yaptırmadıkları kedi ya da köpekleri hastalandığında inanıyorlardı.

Kuduz gibi en tehlikeli zoonotik hastalıklardan birinde bile benzeri durumlar yaşanabiliyor. Çok yakın bir zamanda, evcil hayvan sahiplerinin/ yakınlarının, birbirleriyle deneyimlerini paylaştıkları bir sosyal medya platformunda, çevrede "kuduz" hastalığına yakalanmış kedi ya da köpek görülmediği, bu nedenle veteriner hekimlerin profilaksi amacıyla uyguladıkları kuduz aşılarının gereksizliği/zararları üzerinde tartışmalar yapıldığını endişeyle gördük. Zira, çok iyi biliyoruz ki "kuduz" birçok ülkede eradike edilmiş olsa da yaban hayatı başta olmak üzere, küçük evcillerde, hatta gıda değeri olan,

yapılmasındandır.

COVID 19 salgını süresinde, yalnız aşı karşıtlığını değil kısıtlama ve karantina karşıtlığını da yaşadık. Yaygın medyada, bazı ülkelerde bu konuda protestolar yapıldığına dair haberleri oldukça sıklıkla izledik.

Tüm bunlar, Veteriner Hekimlik tarihinden bir bölümü hatırlattı bana.

" İnsanların yerleşik hayata geçip hayvanlarla birlikte yaşamaları ile birlikte, hayvan hastalıkları insan sağlığını etkilemeye başlamış ve hayvanların tedavisi çok uzun yıllar tabiiler ya da ampiriklerce yapılmıştır. İşte tam o zamanlarda, yani 1711'lerde çiftlik hayvanları arasında aslında çok uzun

Aradan çok uzun zaman geçti, bugün veteriner hekimler artık aşıların gerekliliğini anlatmak zorunda kalmıyor ancak bugün de aşılar sayesinde hastalıklar daha az görüldüğü için aşılar gereksiz bulunuyor ya da aşı karşıtlığı oluşuyor. Maalesef evcil hayvanları için de aşı karşıtlığı yapan hasta yakını sayısı çok fazla ve aralarında sağlık çalışanı olanların sayısı da ne yazık ki azımsanamayacak oranda.

ruminantlar olarak nitelenen büyük ve küçük çiftlik hayvanlarında da sıkça ratlanmaktadır. Ülkemizdeki hayvan popülasyonunda kuduz rastlanma sıklığına dair Tarım Bakanlığı'ndan sağlıklı veriler alınamasa da, Dünya Sağlık Örgütü kuduz nedeniyle her yıl 59 bin insanın hayatını kaybettiğini 2020 yılı verisi olarak açıkladı. Türkiye'de 2020 yılında hiç can kaybı yaşanmamış olmaması kuduz hastalığının olmamasından değil, hayvan kuduz aşılarının düzenli olarak

zamandan beri var olan, zaman zaman alevlenen bir salgın yeniden başlar ve 1750'lere kadar Avrupa'da 200 milyon civarında gıda değeri olan hayvan ölür. Bu, bulaşıcılığı ve öldürücülüğü çok yüksek bir enfeksiyon hastalığı olan SİĞİR VEBASI'dır. Zoonoz olmadığı halde -hayvandan insana bulaşmaz- insanlar üzerindeki etkisi çok yıkıcı olur. Dünyanın henüz sanayii üretimi ile tanışmadığı, tek üretim kaynağının tarım ve hayvancılık olduğu bir dönemde, bu düzeydeki hayvan

ölümleri ekonomik ve siyasi yaşamı çok kötü etkiler. 1713 yılında, siğir vebası Katolik Kilisesi'ne bağlı sürüleri tehdit etmeye başlayınca, Papa 11.Clement, şahsi doktoru -ki kardiyoloji çalışmaları da olan bir epidemiyologdur aynı zamanda- Giovanni Maria Lancisi'den bu hastalığa bir tedavi bulmasını ister. Dr.Lancisi, kendisinden önce bu konuda çalışmış olan meslektaş Dr.Bernardino Ramazzini'nin çalışmalarından haberdar olmuş, tedavinin mümkün olmadığını, uygun yöntemin karantina olduğunu öğrenmiştir. Bununla birlikte, "etkenin son derece küçük ve zararlı parçacıklar olduğunu, temas ve eşyayla bulaşabileceğini" söylemiş ve "karantina ile birlikte itlaf" önermiştir. Dr.Lancisi'nin Kardinaller Meclisi'ne sunduğu ve kabul edilen önerileri şu şekildedir: "Hasta hayvanlar öldürülecek (boğazı kesilmeden), kireçle gömülecek, sağlıklı sürüler tecrit edilecektir. Hastalıklı mahallelerden insan ve hayvan çıkması önlenecektir, hasta hayvanlarla temasta bulunan insanların el ve yüzleri sirke ile yıkanacak, kıyafet ve diğer eşyaları kükürt vs ile tütsülenecek, yıkanacak, ahırlar tütsülenecek, yemlik ve suluklar sönmemiş kireç ile temizlenecek, ölü hayvanlar ve onların her türlü atıkları derin çukurlara gömülecek, yaşadıkları alanlardaki ot ve samanlar yakılacak."

Bazı yerlerde, bu karantina önlemleri içinde "karşı çıkanların asılacağı, bunu halka duyurmayan ya da kurallara uymayan rahiplerin ise ömür boyu gemilerde kürek çekmeye mahkum edileceği" de yazılmaktadır ama bu bilgiyi doğrulayan bir akademik yayına rastlayamadım. Alınan karantina önlemleriyle dokuz ay gibi bir sürede salgın durmuştur. Siğir Vebası, aşı ve ilaç bulunamadığı için çok uzun süre, aralıklarla ortaya çıkmıştır. 1750'lerde korunma için karantina uygulanırken, bir yandan da İngiltere ve Hollanda'da

ilkel bir aşılama yöntemi bulunur. Hasta hayvanın burun akıntısına sürülen bir bez parçası, sağlıklı bir hayvanın vücudunda açılan kesiye bastırılır ve bu yöntemle bazen bağıışıklık sağlanır, bazen de daha şiddetli seyreden hastalık nedeniyle ölüm görülür. Bu, hayvan sağlığında, salgınlarda zaman zaman hala başvurulan bir yöntem olan "sürü bağıışıklığı"dır.

Aşı ve karantina karşıtlarını gördükçe, 1700'lerde Lancisi'nin karantina önlemleri ve o sürecin aşı çalışmaları geliyor aklıma. Toplumsal sağlık için gerekirse yöneticilerin bu türlü radikal kararlar almak zorunda kalabileceği anlayışla karşılanabilirdi o dönemlerde. Günümüzde sosyal ve ekonomik yaşam koşulları tamamen değişti, artık kararlar elbette bu şekilde olmayacaktır. Yine de unutulmamalıdır ki; toplumsal etkileşim söz konusu olduğunda, özellikle konu sağlık ise gündelik yaşamımızda nelerin değişebileceğini öngörmek hayli zor...

Birkaç gün önce Çek Cumhuriyeti'nden gelen ve Hekimce Bakış'ın 12.04.2021 tarihli e- bülteninde de kendine yer bulan bir haber, aslında üstteki paragrafı destekler nitelikte. Bu habere göre, çocuklarının aşılmasına izin vermeyen bir grup Çek ailenin açtığı davada, AİHM Çek devletini haklı bularak aşı karşıtlığı hakkında ilk kez karar verdi ve dedi ki: "Zorunlu aşılar demokratik toplumda gerekli olabilir."

Sağlık gibi bilginin tek taraflı olduğu bir bilimin, gelişmekte olan ülkelerde işi çok zor. Zira, bilgiden uzak insanlar, kendileri ya da yakınları hastalanmadığı sürece görmediği, bilmediği bir salgına inanmakta zorluk çekebiliyorlar. COVID-19'da da tıpkı kuduz örneğinde olduğu gibi bir durumu yaşadık. Hastalanmadan önce hastalığa inanmayan, kısıtlamalara karşı çıkan on binlerce insanın varlığını gördük

ülkede ve dünyada, hatta bazı sosyal medya platformlarında bu konuda kampanyalar bile başlatıldı.

COVID 19'un pandemi olarak ilan edildiği 11 Mart 2020 tarihinden bu yana, veteriner hekimlerin de uzun yıllardır mücadele ettiği ve kedilerde görülen FeCOV (Feline Corona Virus) ile çok benzer semptomlarla seyreden pandemi sürecini izliyorum. Bir veteriner hekim olarak; yirmi yıl önce birçok meslektaşımın birlikte viral hastalıklar ve aşı konusunda verdiğimiz mücadeleyi anımsıyor, şimdi aynı durumu insan sağlığında yaşıyor olmaktan üzüntü duyuyorum.

Öyle sanıyorum ki tabipler ve veteriner hekimler olarak; bu konuda daha çok işbirliği yapmalı, deneyimlerimizi paylaşmalı, bunları topluma aktarmalı ve "hekim olma bilinciyle" hep söylediğimiz gibi korunmanın tedaviden daha kolay, daha ekonomik ve daha insancıl olduğunu anlatabilmeli; hayvanın, çevrenin ve insanın sağlığını yani Tek Sağlık yaklaşımını hem sağlığını yöneticilerine anlatıp hem de toplumsal hafızaya yerleştirebilmeliyiz.

Aşı, kendi başarısının kurbanı olmamalı...

KAYNAKLAR

<https://www.ttb.org.tr/userfiles/files/As%CC%A7%C4%B1%207%C4%B1tlar%C4%B1n%C4%B1n%20iddialar%C4%B1%20ve%20gerc%CC%A7ekler.pdf>

https://acikders.ankara.edu.tr/pluginfile.php/113196/mod_resource/content/0/8.pdf

<http://vetjournal.ankara.edu.tr/tr/download/article-file/1416375>

<https://tvhb.org.tr/2020/09/27/turk-veteriner-hekimleri-birligi-28-eylul-dunya-kuduz-gunu/>

BULMACA

Dr. Ersan TAŞCI | ersan.tasci@gmail.com

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1										
2										
3					■					
4						■				
5			■					■		
6								■		
7						■			■	
8			■				■			
9		■			■	■				
10										

SOLDAN SAĞA:

1. Cartilago tiroidea (iki sözcük)
2. Centella Asiatica'nın titre edilmiş ekstresi
3. Ters cephesinde yeni bir şey olmayan düz Avrupa Başkenti- Yılanca bilen dil
4. Müzisyen ustası- Osmanlıca Sıpa
5. Ters "Maksat Yeşillik Olsun" şiarıyla çıkan edebi dergi- Kral Shakespeare – Sıralamada silahtan ve hatun kişiden önce gelen canlı
6. Türk şiirinde bir beylerbeyi başlığı (iki sözcük) (Bkz Y.K. Beyatlı)- Alı olsa hatıra
7. Pirinç, soğan vb ile asma yaprağının efsanevi işbirliği- Bir bardağı ile aziz olunabilme olanağı veren sıvı
8. Yönetim ve Yürütme kurullarının ortak kısaltması Altından sopa gösterilen .... UYKUSUZ. (1922-1983)(Marko Paşa'nın, Malum Paşanın, Merhum Paşanın karikatürçüsü).
9. Bir sonraki satır başlığı – Yazıyla taban tabana zıt olan
10. Meskukat (sikkebilim)

YUKARDAN AŞAĞI:

1. Kesip atma
2. Eski Mardin'in sokak türü (iki sözcük)
3. Sedat'ın kızkardeşi ilgeç- TC'nin Frenkçesi – En çok bilinen Mantra sözü
4. Hıncal Uluç 'tan Fatih Terim'e geçen bulaşıcı bir hastalık
5. Ters "Avrupa'ya Uygun" – Ters tütüsüz baleci
6. Uzza ve Menat'ın kankası- Bakırın altında Altının üstünde
7. Ters İngilizce "Dokunaklı alay" – Hantal bi element üstelik Hafnyumun komşusu
8. Trakyalı sick- Fakir Besaşı
9. Bingöl'ün yüzen adalarıyla bilinen ilçesi – Arakayı tanımlayan sıfat
10. Sıcaksızlaştırmak ama soğuksulaştırmamak

II

Bulmacayı çözerek bize yollayanlar arasından 3 kişiye Şafak Baba Pala'nın SIZI isimli kitabı hediye edilecektir.

Not: SS4-Türk Dil Kurumu yazımı kullanılmıştır.

KAYBETTİKLERİMİZ

SAYGIYLA ANIYORUZ...

DR. RUHAN ÇAKIR

1936 yılında Ankara'da doğdu. 1961 yılında Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesinden mezun oldu. 1969 yılında İç Hastalıkları uzmanı oldu. 3 Ekim 2020 tarihinde aramızdan ayrıldı.

PROF. DR. ERCÜMENT EGE

Bursa Uludağ Üniversitesi Tıp Fakültesi Göğüs Hastalıkları emekli öğretim üyesi Prof. Dr. Ercüment Ege 28 Ocak 2021 günü kalp krizi sonucu aramızdan ayrıldı. 1947 yılında İzmir'de doğan Prof. Dr. Ercüment Ege 1971 yılında Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesinden mezun olarak Antalya Merkez Hükümet Tabibliği'ne atandı.

DR. ÖZGÜR ÖZDEMİR

1975 yılında Samsun'da doğdu. 1998 yılında İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa Tıp Fakültesinden mezun oldu. Aile hekimi olarak görev yapmaktaydı. 29 Aralık 2020 tarihinde aramızdan ayrıldı.

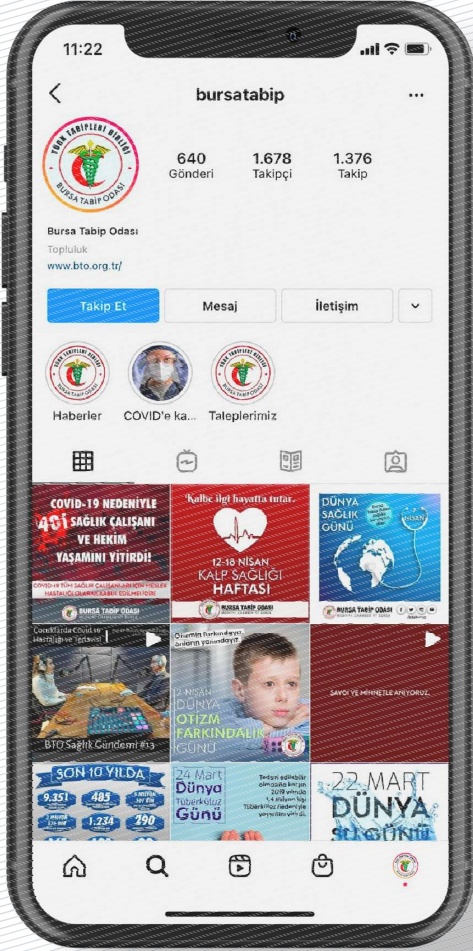
DR. CUMHUR TOKER

1938 yılında Tokat'ta doğdu. 1968 yılında İstanbul Üniversitesi Çapa Tıp Fakültesinden mezun oldu. İşyeri hekimi olarak görev yapmaktaydı. 15 Aralık 2020 tarihinde COVID-19 nedeniyle aramızdan ayrıldı.

DR. TUĞRUL ERDENER

1947 yılında Ankara'da doğdu. 1971 yılında Ege Üniversitesi Tıp Fakültesinden mezun oldu. 1976 yılında Ege Üniversitesi Tıp Fakültesinde Kadın Hastalıkları ve Doğum uzmanı oldu. Özel bir hastanede görev yapmaktaydı. 14 Aralık 2020 tarihinde aramızdan ayrıldı.

Bizi Takip Edin!
/BursaTabip

BURSA TABİP ODASI

SON 10 YILDA

9.351

YÖNETİM KURULU
KARARI ALDIK

485

YÖNETİM KURULU
TOPLANTISI
GERÇEKLEŞTİRDİK

**5 MİLYON
331 BİN**

SMS İLE ÜYELERİMİZE
ULAŞTIK

**3 MİLYON
576 BİN**

E POSTA İLE ÜYELERİMİZE
ULAŞTIK

1.234

TOPLANTIDA
BİR ARAYA GELDİK

294

KOMİSYON TOPLANTISI
GERÇEKLEŞTİRDİK

147

TV PROGRAMINDA
TALEPLERİMİZİ, ÖNERİLERİMİZİ
VE ELEŞTİRİLERİMİZİ
PAYLAŞTIK

128

KEZ BASIN
MENSUPLARININ
KARŞISINA ÇIKTIK

117

SÜREKLİ TIP EĞİTİMİ
ETKİNLİĞİ
GERÇEKLEŞTİRDİK

22

KİTAP YAYIMLADIK